

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

День самоврядування

Давид ЖВАНІЯ: «Чим раніше ми візьмемося за реалізацію реформи, тим швидше люди відчують усі її плюси»

СТОР. 26

Інвалідність — не вирок

Щоб жити повноцінно

СТОР. 29

Культура

Кращою серед польських талантів виявилась українка

СТОР. 31

№№ 232-233 (5732-5733) СУБОТА, 7 ГРУДНЯ 2013 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Близько 8 мільярдів доларів залучають в економіку країни

Завершився державний візит Президента України Віктора Януковича до Китайської Народної Республіки. Україно-китайські документи, підписані в Пекіні за підсумками переговорів під головуванням Президента України Віктора Януковича й Голови КНР Сі Цзіньпіна, розширюють спектр економічного співробітництва між двома країнами, **повідомляє прес-служба глави держави.**

СТОР. 6

Єдиним варіантом урегулювання спірних питань є проведення переговорів за участю усіх сторін

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак у п'ятницю провів коротку зустріч із заступником Генерального секретаря Служби зовнішніх дій ЄС Хельгою Шмідт.

Під час зустрічі сторони обмінялися думками щодо шляхів врегулювання ситуації в Україні.

Обидві сторони були одностайні в тому, що єдиним варіантом урегулювання спірних питань є проведення переговорів за участю усіх сторін.

Х. Шмідт при цьому підкреслила, що Євросоюз надзвичайно зацікавлений у тому, щоб усі проблеми були розв'язані саме у такий спосіб.

Прес-служба Верховної Ради України.

Бюлетені для виборів можуть потрапити до рекордів

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Учора у столиці на Державному підприємстві «Поліграфічний комбінат «Україна» з виготовлення цінних паперів» демонстрували процес друкування виборчих бюлетенів для голосування у п'яти одномандатних виборчих округах 15 грудня. Друк виборчих бюлетенів на замовлення Центральної виборчої комісії, за словами Голови ЦВК Михайла Охендовського** (на знімку ліворуч)**, має закінчитися 7 грудня. Він нагадав, що створено 649 виборчих дільниць. До речі, в окрузі №223 балотується аж 70 кандидатів. Формат бюлетеня для цього округу — 20 см на 1 м. Загалом згідно з поданими списками виборців буде надруковано 765 тисяч 93 бюлетені.

Як пояснив генеральний директор комбінату Максим Степанов** (на знімку праворуч)**, серед систем захисту бюлетеня, зокрема, водяні знаки, спеціальні волокна, які під ультрафіолетом набувають жовтого і червоного забарвлення, спеціальні фарби для друку й інші, затверджені державою.

ПОДІЇ

Ідеться про підписання найближчим часом Угоди про асоціацію

Передова група на чолі із заступником голови НБУ Миколою Удовиченком вже розпочала роботу в Брюсселі. 5 грудня українські фахівці провели першу підготовчу зустріч з представниками ЄС.

Як зазначено на сайті Представництва України при ЄС, під час зустрічі відбувся обмін думками щодо подальшого алгоритму дій та принципів проведення двосторонніх консультацій стосовно окремих аспектів імплементації парафованої Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. При цьому, наголошено у згаданому повідомленні, українська сторона підтвердила рішучу налаштованість найближчим часом підписати Угоду про асоціацію, включаючи глибоку та всеохоплюючу зону вільної торгівлі.

Водночас, як стало відомо нашій газеті з українських дипломатичних джерел у Брюсселі, дата приїзду цього місяця до бельгійської столиці основної делегації на чолі з Першим віце-прем'єром С. Арбузовим ще невідома. Вона буде визначена остаточно в ході роботи передової групи.

Країну накриють хуртовини та вітри

На вихідні в Україні синоптики оголосили штормове попередження. Сьогодні по всій території очікуються пориви вітру 15—20 м/с, а в західних областях до 25—28 м/с. Також прогнозуються хуртовини (на півдні країни мокрий сніг), а на дорогах — ожеледиця. ДАІ та рятувальники закликають українців, особливо водіїв, бути відповідальними: подбати про справність авто і за можливості не планувати далеких подорожей. Вирушаючи в дорогу, мати при собі теплі речі, а у баку машини — запас пального.

СТОР. 8

До місцевого бюджету зібрали більше, ніж планували

Із початку року до місцевого бюджету Хмельницької області надійшло 1,7 мільярда гривень. До того ж минулорічні показники зросли на 162 мільйони гривень. Головним джерелом залишається податок на доходи фізичних осіб. Його сплачено 1,2 мільярда гривень, що на 78 мільйонів гривень більше, ніж торік. Зросли надходження і від другого за значимістю податку — плати за землю, **інформує наш власкор Ірина КОЗАК.**

КОРОТКО

■ Черкаський «Азот» відновив відвантаження мінеральних добрив на експорт. Пожвавленню торгівлі на світовому ринку посприяло підвищення на 5 відсотків цін на «вітаміни полів», **інформує наш власкор Лідія ТИТАРЕНКО.**

■ У Чуднівському районі на залізничному переїзді електропоїзд розчавив машину, в якій їхали два робітники місцевого підприємства. Один з них загинув на місці, інший зі складною черепно-мозковою травмою потрапив до реанімації, **повідомляє наш житомирський власкор Олексій КАВУН.**

Світовий банк готовий дати нашій державі 300 млн. дол. на модернізацію соціальної сфери *(«Комерсант-Україна»)*

Верховна Рада має залишатися тим органом, який уособлює настрої всіх людей

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 6 грудня

Трибуна та президія Верховної Ради зранку знову були заблоковані представниками опозиції. Водночас над президією депутати розгорнули Державний прапор. Двері, через які глава парламенту потрапляє на своє робоче місце, були заблоковані стільцем.

Проте Голова Верховної Ради Володимир Рибак зайшов до сесійної зали через інші двері. В. Рибак поспілкувався з депутатами. Найдовше він затримався біля депутатів із фракції «Свобода».

Тим часом голова фракції Партії регіонів Олександр Єфремов під час брифінгу заявив, що не розуміє, чому опозиція блокує єдиний майданчик для діалогу. З його точки зору, це нераціонально. «Парламент має залишатися тим органом, який уособлює настрої всіх людей у державі, і має працювати», — наголосив він.

О. Єфремов повідомив, що в парламенті відбулися консультації за участі керівників фракцій та європейських політиків, зокрема Голови представництва ЄС в Україні Яна Томбінського. «Ми доволі грунтовно обговорили ситуацію, що склалася в Україні, висловили свою точку зору щодо подій», — сказав депутат. За його словами, позиція фракції влади та європейської сторони однозначна — не повинно бути жодних провокацій. А всі питання мають розглядатися за столом переговорів. «Фракція Партії регіонів повністю підтримує такі підходи, і ми готові брати участь у переговорному процесі й виходити з конкретними пропозиціями», — заявив він.

Щоправда, перелік компромісів, на які партія влади готова піти, О. Єфремов відмовився озвучувати. «Стіл переговорів для того й скликається, щоб визначити перелік цих питань. Якщо ми нині почнемо висловлювати свою позицію, це буде своєрідне провокування ситуації, чого робити не можна. Будь-хто, хто вступає у перемовини, це чітко розуміє. Тому тільки тоді, коли будуть погоджені перші кроки, кожна зі сторін зможе говорити про щось конкретно», — сказав він.

Водночас О. Єфремов заперечив можливість силового розгону Євромайдану. «Позиція влади тут однозначна: ніяких силових дій, ніякого застосування сили не повинно бути». А стягування внутрішніх військ до столиці депутат пояснив «професійними підходами». Адже «залежно від кількості присутніх на мітингах людей проводяться точні розрахунки щодо кількості сил, здатних забезпечити порядок у місті».

Журналісти поцікавились у політика, чи могло б покарання винних за побиття людей на Майдані та відставка міністра МВС знизити градус протистояння у суспільстві, на що О. Єфремов укотре наголосив, що «всі питання мають вирішуватися за столом переговорів».

ДОСЛІВНО

Голова фракції Партії регіонів Олександр Єфремов:

«Президент створив комісію, яка розслідує всі події. На щастя, там, де все відбувалося, встановлено зовнішні камери спостереження. І спеціалісти над ними працюють. Президент, який сьогодні повертається в країну, розгляне результати роботи комісії і, напевно, будуть зроблені відповідні висновки за даним фактом. Всі інші політичні питання мають вирішуватися лише за столом переговорів».

Водночас інший регіонал Олег Царьов назвав Євромайдан — диктатом меншості до більшості. «Більшість ходить на роботу і думає про те, як прогодувати своїх дітей. Ми за це відповідаємо. Опозиція хоче посіяти в країні хаос. Ми цього не допустимо», — сказав він.

Також народний обранець запевнив: кожен, хто провокував зіткнення на Банковій, буде затриманий. «На сьогодні є 900 фотографій. Установлено адреси проживання та прізвища людей, які провокували напад на міліцію, захоплювали будівлі. Їх буде затримано», — заявив регіонал.

Разом з тим блокування парламенту О. Царьов назвав «затягуванням часу». «Опозиція перешкоджає створенню відповідної слідчої групи і таким чином затягує час та не дає можливості знайти справді винних. Карати рядових міліціонерів повинні в останню чергу. Спочатку потрібно розібратися, хто дав злочинний наказ. Впевнений, що це не начальник «Беркута» і не начальник міського відділу міліції. Потрібно дізнатись, якою була команда міністра МВС і взагалі, чи була така команда. На жаль, без робочої групи у нас немає достатньо механізмів», — вважає депутат.

До речі, сісти за стіл переговорів закликає Президента і фракція КПУ. Текст відповідного звернення розповсюдив серед журналістів народний депутат від КПУ Сергій Гордієнко.

«Кризова ситуація, що склалася в державі, реально загрожує не тільки стабільності в суспільстві, а й національній безпеці України. Політичне протистояння призвело до насильницьких проявів і пролиття крові громадян, дестабілізації роботи органів державного управління, зовнішнього втручання у внутрішні справи нашої держави, що завдає шкоди її міжнародному іміджу. Подальше загострення політичного протистояння, масштабні порушення громадського порядку, насильницькі антиконституційні дії, до яких вдаються певні політичні сили, можуть призвести до порушення територіальної цілісності України, її розколу», — йдеться у зверненні.

«Вважаємо своїм моральним, патріотичним обов'язком звернутися до українського народу і до Вас, як гаранта державного суверенітету і територіальної цілісності України, з пропозицією започаткувати процес діалогу з усіма політичними силами для пошуку шляхів виходу з політичної кризи і подолання загроз національним інтересам держави», — наголошують комуністи. Як перший крок вони пропонують терміново під егідою Президента створити консультативний орган для вирішення цих завдань із залученням вищих посадових осіб держави, лідерів парламентських фракцій, авторитетних громадських і релігійних діячів, представників інтелігенції.

Водночас голова фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк заявив, що будь-який подальший діалог можливий лише після того, як буде зроблено три конкретні кроки — відправлено уряд у відставку, притягнено до відповідальності тих, хто бив людей на Євромайдані, та звільнено незаконно затриманих активістів.

Парламентарій розповів, що представники опозиції мали близько 20 зустрічей з міністрами закордонних справ ЄС і США, на яких показували кадри побиття журналістів, а також записи про пряму вказівку «Беркуту» бити журналістів і знищувати їхні камери. «Ми зробили звернення до «Репортерів без кордонів» і до інших міжнародних організацій з вимогою розслідувати і притягнути всіх винних до відповідальності. Нині це питання номер один серед світової спільноти», — сказав народний обранець.

Крім того А. Яценюк наголосив, що опозиція вимагає від уряду, Президента і Нацбанку чіткого економічного плану, як країна завершить поточний бюджетний рік, представлення в парламенті Закону України про державний бюджет на 2014 рік, а також чіткий план стабілізації гривні та всієї фінансової системи.

У свою чергу голова фракції «Свобода» Олег Тягнибок повідомив, що лідери опозиції мали тільки одну зустріч з Головою Верховної Ради, це було декілька днів тому. На запитання, чи були пропозиції для компромісу від Партії регіонів, О. Тягнибок відповів: «Нам пропонували проголосувати за закон про амністію щодо ув'язнених взамін на те, що ми перестанемо вимагати покарання для «Беркута». Це взагалі не обговорюється», — наголосив парламентарій. «Інших конкретних пропозицій, — додав він, — ми не чули».

Також лідер «Свободи» розповів, що Генеральний секретар Ради Європи Ягланд Торбйорн запропонував владі створити слідчу комісію, до якої мали б увійти по одному представнику від влади, опозиції і авторитетний юрист — слідчий з Європи. Ця слідча комісія повинна б мати максимальний доступ до всіх документів, відео, справ і в найкоротший термін дати об'єктивні результати розслідування. «Нами така пропозиція може бути прийнятна. Це є один із технічних варіантів притягнення до відповідальності міліціонерів», — сказав він.

Олена ГОРБУНОВА,
Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Голова Верховної Ради України Володимир Рибак спілкується з депутатами від фракції «Свобода».

Спостерігається тенденція до поступового збільшення товарообігу із В'єтнамом

Перший заступник Голови Верховної Ради України Ігор Калєтнік у четвер провів зустріч із делегацією Національних Зборів Соціалістичної Республіки В'єтнам, очолюваною Заступником Голови Національних зборів Гуінь Нгок Шоном.

І. Калєтнік підкреслив, що «В'єтнам завжди був для України дружньою країною», відзначивши, що «україно-в'єтнамський діалог значно активізувався останніми роками».

Він нагадав, що починаючи з 2011 року відбулася ціла низка зустрічей: офіційні візити до Соціалістичної Республіки В'єтнам здійснили Президент України Віктор Янукович, а також Прем'єр-міністр Микола Азаров, і що на 2014 рік заплановано державний візит Президента Соціалістичної Республіки В'єтнам Чионг Тан Санга до України. «Наскільки мені відомо, нині це питання продовжує опрацьовувати в'єтнамська сторона», — сказав він.

Крім того, за словами Першого заступника глави парламенту, якщо на рівні вищого керівництва наших держав співробітництво триває доволі активно, то співробітництво між парламентами наших країн ще має значний потенціал для розвитку.

«Співпраця і міжпарламентський діалог між Україною та В'єтнамом вимагає активізації, інтенсивнішої взаємодії і на рівні керівництва наших парламентів, і на рівні парламентських «груп дружби», — сказав він.

Зустріч Першого заступника Голови Верховної Ради України Ігоря Калєтніка із Заступником Голови Національних зборів Соціалістичної Республіки В'єтнам Гуінь Нгок Шоном.

«Перший і єдиний візит керівника вищого законодавчого органу нашої держави до В'єтнаму відбувся лише у 2010 році. За його результатами було створено міжпарламентські групи дружби між Україною та В'єтнамом, нині до складу нашої групи входять 31 народний депутат», — зазначив І. Калєтнік.

Він додав, що необхідно продовжити практику обміну візитами на рівні голів парламентів двох країн — для обміну досвідом та спільного вирішення питань, що становлять взаємний інтерес.

Своєю чергою Голова Національних зборів В'єтнаму висловив вдячність українській стороні «за допомогу і в роки війни, і в мирному будівництві», та високо оцінив дружбу між нашими країнами, спільну підтримку на міжнародній арені. Він наголосив, що мета візиту делегації Національних зборів В'єтнаму до України — розвиток двосторонньої співпраці. Водночас Гуінь Нгок Шон висловив готовність В'єтнаму «бути мостом між Україною і країнами Південно-Східної Азії».

Він передав запрошення Голові Верховної Ради України і Першому заступнику Голови Верховної Ради України відвідати В'єтнам у 2015 році на міжпарламентському форумі.

«Приємно відзначити, що між нашими країнами відсутні будь-які суперечності з основних питань міжнародної політики», — підкреслив І. Калєтнік.

Крім того, за словами Першого заступника Голови Верховної Ради, Україна і В'єтнам мають тенденцію до поступового збільшення двостороннього товарообігу. Зокрема, у 2012 році взаємний товарообіг досяг 443 мільйонів доларів США.

«За 9 місяців цього року ми вже бачимо зростання на 25 відсотків порівняно з попереднім роком і обсяги взаємної торгівлі майже у 380 мільйонів доларів США», — зазначив І. Калєтнік.

Він додав, що в України та Соціалістичної республіки В'єтнам є великий потенціал для розвитку торговельно-економічного співробітництва.

«Я маю на увазі можливість підписання Угоди про зону вільної торгівлі між Україною і Соціалістичною республікою В'єтнам. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України підготувало загальний аналіз можливих наслідків укладення такої угоди. Він свідчить про те, що запровадження зони вільної торгівлі буде вигідне для обох країн», — сказав Перший заступник голови парламенту.

ДОСЛІВНО

Ігор КАЛЄТНІК:

«Протягом перших двох років після укладення Угоди про зону вільної торгівлі очікується зростання обсягів українського експорту до Соціалістичної Республіки В'єтнам майже на 750 мільйонів доларів. Збільшення обсягів в'єтнамського імпорту до України у свою чергу прогнозується на рівні 430 мільйонів доларів».

«У двосторонніх відносинах між двома країнами завжди провідну роль відіграє ступінь розвитку торговельно-економічного співробітництва. Вважаю, що ми повинні пришвидшити переговорний процес у цьому напрямі, що дасть змогу в майбутньому поліпшити темпи економічного зростання обох держав», — підсумував Перший заступник глави парламенту.

Прес-служба Першого заступника Голови Верховної Ради.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Сергій АРБУЗОВ:

«Активні переговори тривають»

Нині уряд продовжує активні переговори стосовно євроінтеграційних процесів, повідомив Перший віце-прем'єр України Сергій Арбузов** (на знімку) **у четвер під час вечірніх новин на телеканалі «1+1».

За його словами, після повернення із Брюсселя технічної робочої групи на наступному тижні запланована поїздка ще однієї делегації. «Чи я її очолю, чи хтось інший, буде вирішено найближчим часом, — наголосив урядовець. — Я готовий, я знаю, про що говорити. Ми будемо говорити про «дорожню карту», яка дасть можливість прописати всі наші кроки, які плануємо зробити, фінансові питання, за необхідності залучити до переговорів третю сторону. І затвердження «дорожньої карти» стане початком процесу підписання Угоди».

Наша делегація взяла участь в асамблеї ГУАМ

***2—3 грудня 2013 року в Тбілісі (Грузія) відбувалося Шосте засідання Парламентської асамблеї ГУАМ, участь в якому взяли представники законодавчих органів країн Балтії, «Вишеградської четвірки», ПА Тюркомовних держав, дипломатичного корпусу, акредитованого у Грузії, а також урядовці та парламентарії країни перебування. Українську делегацію очолив заступник Голови Верховної Ради Руслан Кошулинський** (на знімку).*

Обговорюючи досвід функціонування Парламентської асамблеї, а також потенціал розвитку ГУАМ, Р. Кошулинський висловив сподівання, «що діалог, який будується в рамках асамблеї і грунтується на економічних, соціальних, науково-технічних та культурно-інформаційних інтересах країн—членів ГУАМ, сприятиме наближенню народів наших країн один до одного та позитивно впливатиме на розвиток їх всебічної взаємодії».

Заступник глави українського парламенту подякував усім присутнім за підтримку та вболівання за долю українського народу у зв'язку з подіями, що відбуваються в Україні.

Під час офіційного візиту до Тбілісі Руслан Кошулинський також провів зустрічі з Головою Парламентської асамблеї ГУАМ, заступником Голови Парламенту Грузії Зурабом Абашідзе, заступником Голови Парламенту Молдови Олегом Бодругом, віце-маршалком Сейму Республіки Польща Цезари Грабарчиком та членами делегації Балтійської асамблеї, **повідомили у прес-службі заступника Голови Верховної Ради**.

ПРИВІТАННЯ

Працівникам органів місцевого самоврядування, самоврядним територіальним громадам

Дорогі друзі!

Від усього серця вітаю вас з Днем місцевого самоврядування!

Місцеве самоврядування — це один із найважливіших принципів організації та функціонування влади, що органічно поєднує форми представницької демократії та безпосереднього волевиявлення населення територіальної одиниці.

Реалії сьогодення диктують гостру необхідність подальшого вдосконалення державного устрою, оптимальним результатом якого має стати можливість наших громадян повноцінно та практично впливати на ухвалення рішень щодо питань їхньої життєдіяльності.

Цього святкового дня особливі слова подяки депутатам та працівникам місцевих рад, які своєю повсякденною копіткою працею сприяють вирішенню невідкладних завдань, виявляючи високий професіоналізм, самовідданість, сумлінність, чуйність та щедрість душі.

Переконаний, що спільними зусиллями ми збудуємо демократичну, незалежну і могутню державу, а злагода і процвітання завжди пануватимуть у кожній родині, кожній громаді.

Щиро бажаю всім вам міцного здоров'я, віри у власні сили, щастя, добра і достатку, радощів перемог і нових успіхів у вашій нелегкій та відповідальній роботі.

**Голова Верховної Ради України
Володимир РИБАК.**

Учасникам урочистого святкування 145–ї річниці товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка

Шановні друзі!

Одна з найстаріших громадських організацій України — товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка відзначає свій поважний ювілей: 145 років від дня заснування. Саме 8 грудня 1868 року у Львові було започатковано об'єднання українців, яке очолив громадський і політичний діяч Анатоль Вахнянин, що згодом стало наймасовішим, поширивши свою діяльність не лише на всю Україну, а й далеко за її межами.

«Спомагати народну освіту в напрямках моральним, матеріальнім, політичнім через видання практичних книжок, брошур і так далі в тій мові, якою нарід говорить», — так визначив завдання і цілі товариства один із його засновників політик, громадський діяч і публіцист отець Степан Качала. Активними учасниками товариства «Просвіта» стали Іван Франко, Леся Українка, Михайло Грушевський, Сергій Єфремов, Микола Лисенко, Борис Грінченко, Михайло Коцюбинський, інші видатні діячі української культури.

У різні часи існування товариства змінювалися пріоритети його діяльності. Спочатку воно була культурно-освітнім, коли читальні «Просвіти» вели курси неписьменних, організовували вечорниці, ставили п'єси, крім того, брали участь у заснуванні крамниць, створенні рільничогосподарських та промислових спілок, позичкових й ощадних кас. Потім більше уваги надавалося видавничій справі. Тоді побачили світ твори Т. Шевченка, І. Котляревського, П. Гулака-Артемовського, Ю. Федьковича, С. Руданського.

Отже, з перших днів існування «Просвіта» як громадська культурно-просвітницька організація виступила потужним центром українства, справжнім оберегом рідної мови, культури, звичаїв, обрядів та традицій, відіграючи величезну роль у відродженні національної свідомості. Завдяки «Просвіті» українське друковане слово забезпечувало культурні потреби українства в усіх куточках земної кулі, що допомогло не тільки зберегти, а й збагатити українську культуру.

Нині Всеукраїнське товариство «Просвіта», головою якого є народний депутат України кількох скликань Павло Мовчан, проводить вагому державницьку роботу, щоб українська мова утверджувалася у своїх головних функціях, а Україна сходила до світових вершин освіти й духовності.

Бажаю всім «просвітянам» доброго здоров'я, наснаги, нових великих здобутків у своєму благородному покликанні!

**Голова
Верховної Ради України
Володимир РИБАК.**

Матері закликають до посту і молитви заради дітей

Ініціативна група з Тернопілля звернулася до всіх матерів, закликаючи їх об'єднатися в акції «Серце матері» заради дітей, які нині стоять на майданах України. «Незалежно від політичних уподобань, віросповідання, позицій щодо векторів розвитку України ми одностайні у бажанні добра і щасливої долі своїм дітям. Об'єднавшись у всеукраїнській акції «Серце матері», просимо Божого провидіння, сповнення повноти Його волі, покрови і заступництва Богородиці», — йдеться у зверненні.

Тим часом організатори місцевого Євромайдану на прес-конференції в обласному прес-клубі закликали стояти до кінця. За словами голови страйкому лідера місцевих «свободівців» Володимира Стаюри, тепер найважливіше — направити якомога більше людей до столиці. «Всі наші партійці вже там», — сказав він. На місцевий Євромайдан тим часом мобілізують людей із районів.

На позачергову сесію опозиційні депутати планують винести два питання: про висловлення недовіри голові облдержадміністрації Валентину Хоптяну і створення виконкому обласної ради, який перебере на себе повноваження облдержадміністрації. Чи знайдуть для цього ініціатори дві третини голосів, тобто не менше 80, наразі невідомо. На запитання кореспондента «Голосу України» про те, чи є в них достатньо кадрів для цього, Володимир Стаюра запевнив: «Ми хочемо, щоб працівники обласної і районних адміністрацій приєдналися до нас. Залучатимемо молодь. Проблем з кадрами не буде». Тим часом Валентин Хоптян заявив, що не залишить лави Партії регіонів і пост глави адміністрації.

В Івано-Франківську триває пікетування приміщення ОДА. Тепер у лавах мітингувальників і педагоги, які вимагають справедливого розподілу дотацій на зарплату, що надійшла в область. Вони вважають, що їх хочуть обділити через участь у загальноміському страйку. Коли працівники департаменту освіти і науки ОДА намагалися перевірити деякі школи щодо того, хто з педагогів є на роботі, вони одразу заявили про політичний тиск. Протягом кількох днів працівників ОДА і її структурних підрозділів не пускали на роботу. Вони змушені були пробиратися на робочі місця вночі. За фактом блокування протестувальниками адмінбудівлі ОДА, вчиненні перешкод працівникам у тому, щоб потрапити на робоче місце, розпочато кримінальне провадження за ст. 341 Кримінального кодексу України.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Учасники тернопільського Євромайдану першокурсники Галицького коледжу: тут завжди весело, можна і перекусити, і зігрітися.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

6 грудня, у День Збройних Сил України, активістки львівського Євромайдану пройшли «Ходою миру» до військових частин Львова, СБУ та прокуратури області. Вони подякували військовим за службу та закликали не застосовувати силу щодо мирних мітингувальників.

Фото Євгенія КРАВСА.

«Беркут», повертайся до гнізда

Зранку в п'ятницю півсотні студентів пікетували Управління МВС у Сумській області. За твердженням мітингувальників, це молодіжний «подарунок» місцевим правоохоронцям за «подвиг» обласного спецпідрозділу «Беркут», який за наказом керівництва МВС України був переданий 29 листопада у розпорядження Головного управління МВС і брав участь у суботніх і недільних зачистках мирних акцій у столиці.

З транспарантами в руках: «Беркут», повертайся до гнізда!», «Беркут», згадай про присягу!» та іншими учасники пікету вимагали від керівництва УМВС негайного повернення усіх бійців обласного спецпідрозділу до місця постійної дислокації в Сумі. Пікетувальники нагадали правоохоронцям, що віддавати і виконувати протизаконні накази — це кримінальний злочин.

Тим часом депутати міської ради більше трьох годин ухвалювали на сесії звернення до Президента України В. Януковича з приводу останніх подій в Україні. На обговорення фракціями ВО «Батьківщина» та «Рідне місто» були винесені практично два ідентичні проекти — про притягнення до відповідальності винних у розгоні мирних акцій 30 листопада та 1 грудня, а також відставки Кабінету Міністрів. Окрім цього, у зверненні представників «Батьківщини» була вимога про добровільну відставку Президента. Заяву підтримали кілька десятків представників сумської студентської громади, які просто в сесійній залі провели акцію протесту проти дій уряду. Більшістю голосів було ухвалене рішення, запропоноване фракцією «Рідне місто», яка вимогу відставки Президента замінила пунктом: «...до 31 березня 2014 року підписати Угоду про асоціацію з ЄС».

Владислав ЖМУРКОВ.
Суми.

Затриманим — свободу!

***Флешмоб на підтримку одного з постраждалих і затриманих у неділю на Банковій — фотокореспондента Сергія Нужненка з Кіровограда — провели його земляки* (на знімку).**

Учасники стверджували, що, як і багато інших побитих «беркутівцями», Сергій був спостерігачем подій, що відбувалися біля адміністрації Президента. Нині він із розбитою головою та величезними гематомами по всьому тілу перебуває за гратами.

Кілька десятків молодих людей пройшли колоною від площі Кірова до обласного апеляційного суду та прокуратури. В руках у них були національні прапори та прапори ЄС, фотографії, що свідчили про звіряче побиття журналіста. Руки в юнаків і дівчат були зв'язані, вони скандували «Сергія на свободу».

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

Фото інформаційного порталу «Гречка».

Малювали «Дорогу в Європу»

Десятиметровий плакат з побажаннями та думками учасників Євромайдану у Вінниці виготовили з ініціативи активного учасника революції керівника громадської «Лабораторії актуальної творчості» Олександра Нікітюка.

— Те, що мало бути новорічною ялинкою в Києві на Майдані Незалежності, стало свого роду арт-об'єктом, — каже автор проекту. — «Ялинка» прикрашена плакатами та малюнками з різних міст України. Ми організували акцію «Дорога в Європу». Передамо плакат в Київ. Сподіваємося, для нашої десятиметрової «прикраси» знайдеться місце на столичній «йолці».

«Я не краплина в морі!» — ці слова привертають увагу не лише змістом, а й тим, що написані великими літерами. Молодь вимагає безплатної освіти, гарантованої роботи. Чи не найбільше звернень стосуються того, яким буде майбутнє у держави і її громадян.

На сцені вінницького Євромайдану почали прикрашати свою ялинку. На прямокутному стенді великих розмірів на жовтому фоні синім кольором Олександр Нікітюк намалював лісову красуню. Поруч стоять листочки паперу у формі зірочок. Кожен бажаючий може написати на них свої побажання і власноруч прикріпити на умовні гілочки, зображені на стенді.

Чи не найбільше учасників Євромайдану вразив виступ студентки місцевого Училища культури і мистецтв.

— Натанцювалися? Накричалися? — запитувала дівчина присутніх на Театральній площі. — А що далі? Чи допоможемо ми своїй країні лише танцями і піснями? Багато з нас каже, що тут весело і прикольно, не усвідомлюючи, наскільки все серйозно. Опозиція, на жаль, не пропонує конкретного плану подальших дій. Без нього не досягнемо поставленої мети. Ми не знаємо, що буде далі з Майданом, з нами. А ми простоюємо, втрачаючи дорогоцінний час. Як кажуть, краще йти нехай повалі, аніж стояти на місці. Поки що ми тупцюємо, віддаючи тим самим козирі в руки опонентів. Вони тільки того й чекають, щоб майдани в державі втомилися і розійшлися. Якщо так станеться, це буде найбільшим розчаруванням.

Дівчина запропонувала щодня делегувати до столиці групу активістів, які отримували б інформацію безпосередньо з перших рук у штабі опозиції, слухати, про що там говорять люди і політики. «Повернувшись до Вінниці, вони мають інформувати нас про почуте й побачене, а також про те, що маємо робити далі», — продовжила активістка. — Без координації дій діла не буде».

Більшість учасників зібрання, яких в той час було понад триста осіб, підтримали юну революціонерку. На майдані працює вільний мікрофон, однак якщо з нього лунають політичні гасла, промовця просять зійти зі сцени. Незважаючи на це, представники окремих політичних сил встановили на майдані намети із символікою своїх партій.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Проти силового розвитку подій

Увечері 5 грудня на головному Євромайдані країни життя вирує за вже встановленим розкладом. Волонтери розносять їжу і гарячі напої, підприємці і прості кияни підносять нові запаси продуктів та теплих речей, варта пильнує «кордони революції», вільні хлопці-активісти гріються футболом, зі сцени лунають промови і пісні, багатотисячне зібрання людей невтомно скандує відповіді на гасла. Чекають на лідерів «триголової» опозиції, які мають оголосити конкретний план дій, бо обіцянки «всіх відправити у відставку й оголосити дострокові президентські та парламентські вибори», хоч і тішать серця протестувальників, але поки що не стикаються з реальністю. Депутатам від опозиції навіть не вдається витягнути з міліцейських рук затриманих активістів. Мало шансів на успіх і в тих, хто з великим задоволенням ставить свій підпис під вимогою до Президента піти у відставку. Бажаючих дуже багато: черга, як у радянські часи за тим, що «викинули на прилавок», але це, швидше, символічна демонстрація незгоди з політикою влади, ніж дієвий механізм.

Ікона в КМДА, біля якої кожен бажаючий може поставити свічку.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Лідери з'являються і переходять у наступ на опонентів, котрі намагаються посіяти зневіру серед людей заявами про відсутність плану дій. Вони є і, «як ніколи, реалістичні»: вимога №1 — відставка Віктора Януковича залишається, в першочерговій нумерації також — «прощавай» уряду, розпуск «Беркута», пікетування органів влади і «Межигір'я». На 8 грудня знову скликається Народне віче, серед вимог: покарання винних у побитті мирних громадян, кримінальна справа проти глави МВС В. Захарченка, відставка уряду Азарова, звільнення політв'язнів та дострокові вибори. Риторика залишилась незмінною, спосіб виконання — переважно умовний.

Тим часом до опозиції «в опозицію» стала культурна еліта нації: під петицією «Завдання 5/12» підписалося вже понад півтори тисячі людей. «Ми дорослі, прагматичні люди... наша мета — одержати не голову Януковича, а нову країну... Ми добре розуміємо, що силовий розвиток подій на руку одній стороні — Кремлю... Ми повністю підтримуємо ваші вимоги про відставку уряду Азарова та покарання всіх без винятку винних у застосуванні насильства до мирних демонстрантів. Але цього плану замало...». Підписанти навантажують опозицію додатковим завданням: добитися у правовому полі відновлення Конституційної реформи 2004 року, підписання Угоди про асоціацію з ЄС, ухвалення нового закону про вибори та закону про люстрацію судових, правоохоронних та силових структур. Для успішного виконання цих домашніх завдань важливіше знаходити порозуміння з позафракційними депутатами та «слабкою ланкою» в середовищі опонентів.

Фрагмент бруківки. Таким камінням кидали у спецпризначенців.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У підземному переході під Майданом Незалежності євромайданівці танцюють українські народні фольклорні танці.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

...Уночі охорона Євромайдану затримала двох підозрілих чоловіків з пістолетами і передала їх міліції. Правоохоронці стверджують, що «грізна зброя» була іграшковою, і відпустила «діток» на волю. Також неподалік Майдану Незалежності з'явився анонсований обома сторонами труп. Вартові побачили в калюжі крові літнього чоловіка і викликали карету швидкої допомоги. Медики констатували смерть. Згідно з результатами судмедекспертизи, чоловік помер не з «політичних міркувань», а через туберкульоз легень, який спричинив внутрішню кровотечу.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Містечко біля Маріїнського парку і далі охороняють спецпідрозділи

Під будівлею парламенту четвертий день триває мітинг прихильників Партії регіонів. Незважаючи на погіршення погоди, понад 500 людей з прапорами біло-блакитних, Євросоюзу та з червоними стягами, на яких написано «Збудуємо країну разом», стоять перед сценою.

Для них грає музика. Тут періодично виступають і парламентарії від Партії регіонів. За сценою, у Маріїнському парку, стоять намети, працює польова кухня. Для людей організовано готують гарячу їжу, чай. На вигуки прихильників Євромайдану, які час від часу з`являються на мітингу своїх опонентів, активісти Партії регіонів не реагують. З самого ранку і пізно ввечері територію прибирають. Отже, містечко живе спокійно, його продовжують охороняти представники спецпідрозділів.

Народний депутат від Партії регіонів Михайло Чечетов розповів присутнім, що люди залишають Майдан Незалежності. «Майдан нарешті розповзається! Люди тікають від цих трьох богатирів (Кличка, Яценюка, Тягнибока). Це вони хотіли використати розгін Майдану та студентів у своїх політичних цілях», — вважає народний обранець.

У свою чергу, народний депутат Іштван Гайдош наголосив, що задля мирного вирішення нинішньої ситуації опозиції варто подумати про те, щоб сісти за стіл переговорів. «Дуже прикро, що сьогодні опозиція закликає до хаосу та безладдя. Мене обурює те, що відбувається. Представники опозиції блокують парламент, самі не працюють, але і нам не дають приймати закони. Їхня спроба висловити недовіру уряду з тріском провалилась, тому вони злі і здатні піти на провокації», — сказав парламентарій. Він наголосив, що депутати більшості готові сідати за стіл переговорів та спільно шукати вихід із ситуації. «Опозиція завжди каже, що хоче в Європу, але ті методи протесту, які вона використовує, не лише незаконні, але і не європейські, не демократичні» — зазначив І. Гайдош.

Народний депутат зауважив, що опозиція повинна зрозуміти: у випадку, якщо ситуація погіршиться, за наслідки відповідатиме лише вона.

Сергій МЕЛЬНИКОВ.

Активісти Євромайдану відпочивають на Майдані Незалежності.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

Коридор ганьби

Його влаштували хмельничани, які прийшли на майдан перед початком роботи сесії Хмельницької обласної ради. Мітингувальники вимагали, щоб обранці проголосували за звернення до Президента України з вимогою відставки уряду. Однак провладна більшість представила свій текст, в якому не містилось жодних категоричних вимог. На обговорення обох варіантів депутати витратили практично половину робочого дня. Після того як більшість проголосувала за свій варіант, депутати від опозиції залишили сесійну залу. Висловлюючи незгоду із рішенням регіоналів, протестувальники змусили тих, хто виходив чи заходив до адміністративної будівлі, пройти живим коридором під вигуки «ганьба».

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Попросимо у Бога мудрості

У четвер до волинян звернувся митрополит Луцький та Волинський Української православної церкви Київського патріархату Михаїл. — Церква молиться і закликає сьогодні усіх не тільки висловлювати свої думки, а молитися і просити в Бога мудрості в прийнятті відповідних рішень, тому що тільки Господь може нам в цьому допомогти. Усе, що на благо людей, Бог визначає правильним та корисним, і це має бути підтримано... Високопреосвященний висловив упевненість у тому, що Церква не може стояти осторонь того, що відбувається в суспільстві. Вона засуджує насильницькі дії — і тих людей, які порушили закон, перевищили владу, і тих, що штовхали до незаконних вчинків.

— Ми закликаємо усіх до миру, до любові, до порозуміння, а свої внутрішні переконання обстоювати в межах чинного законодавства. Господь дає нам свободу вибору і свободу як таку. І нею треба скористатися вміло і правильно. Тому ніхто не має права забороняти свободу думок і дій, але в межах заповідей Божих, — підкреслив керуючий Волинською єпархією УПЦ Київського патріархату.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Встановили «криваву ялинку» та провели автопробіг

У Запоріжжі, на центральній площі міста, навпроти будівлі облдержадміністрації та облради учасники щоденного вечірнього мітингу встановили «криваву ялинку». Присвячена вона подіям «чорної суботи» 30 листопада і тому «іграшками» на ній стали фігурки, підписані прізвищами посадовців — як київських, так і запорізьких. Підтримали прагнення людей до свободи і учасники Євроавтопробігу, що пройшов центральним проспектом Леніна. У ньому взяли учать майже 30 легковиків, прикрашених прапорами України та Євросоюзу. За кермо сили підприємці, студенти та викладачі запорізьких вишів. Варто відзначити і ще одну помітну політичну подію в області. Обрано нового керівника Бердянської міської організації ВО «Батьківщина». Ним став Віктор Цуканов. До останнього часу Віктор Володимирович працював помічником народного депутата Олександра Пономарьова (Партія регіонів).

Очільники місцевої міліції, зокрема, заступник керівника ГУ МВС України в Запорізькій області Василь Василенко, висловили вдячність запоріжцям за те, що, «реалізуючи своє конституційне право на проведення мирних зібрань, вони не переступають межі закону і здорового глузду, поводять себе зважено і толерантно».

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

На Одещині в селі Нові Беляри україно–сінгапурська компанія ввела в експлуатацію завод з переробки насіння соняшнику. Інвестиції становлять 87 мільйонів доларів, проектна потужність заводу — 1,2 тисячі тонн на добу, *повідомляє наш кореспондент В'ячеслав Воронков*

У Запоріжжі 250 молодих фахівців з України та російського Липецька обмінялися баченням перспектив розвитку металургійної галузі в рамках Міжнародного молодіжного інноваційного форуму «Погляд у майбутнє». До слова, такий форум на «Запоріжсталі» проводиться з 1973 року, *інформує наш власкор Леонід Сосницький*

Близько 8 мільярдів доларів залучають в економіку країни

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Як розповів Віктор Янукович під час спілкування з представниками ЗМІ, у ході переговорів сторони обговорили питання практичної реалізації економічного співробітництва. За його словами, основну увагу було приділено літакобудуванню, суднобудуванню, АПК, питанням енергетики, у тому числі відновлювальної, будівництва цілої низки інфраструктурних проектів.

Президент сказав: за попередніми підрахунками, близько 8 млрд. доларів інвестицій залучають в економіку нашої країни. Водночас, додав він, документи, які ще розробляються і будуть підписуватися, сприятимуть збільшенню обсягів інвестицій в Україну.

Віктор Янукович відзначив важливу роль Міжурядової україно-китайської комісії в питаннях постійного контролю над виконанням доручень глав держав. Також Президент підкреслив важливість відновлення й розширення програми україно-китайського стратегічного партнерства, розширення договірно-правової бази.

Глава держави повідомив, що запросив Голову КНР Сі Цзіньпіна в Україну. «Безумовно, ми готуватимемо цей візит і під цей візит — спеціальну програму та загальний звіт Міжурядової комісії, яка стежитиме за реалізацією цих проектів», — сказав Віктор Янукович.

На знімку: Президент України Віктор Янукович і Голова КНР Сі Цзіньпін після підписання документів.

Фото Михайла МАРКІВА (прес-служба Президента України).

Країни—члени ОБСЄ закликали поважати демократичні права

Мирні протести, які відбуваються в Україні, є важливим свідченням активного громадянського суспільства. Про це заявив Президент Парламентської Асамблеї ОБСЄ Ранко Крівокапіч під час 20-го засідання Ради міністрів ОБСЄ, що завершилося вчора у Києві.

Україна виступила господарем міністерської зустрічі, оскільки у другому півріччі 2013-го головує у цій авторитетній організації з безпеки у Європі. Для переговорів до української столиці прибули делегації з 57 країн-учасниць, 11 країн — партнерів зі співробітництва та представники міжнародних організацій. «Право на мирні та публічні зібрання має і надалі належним чином захищатися», — сказав Ранко Крівокапіч. «Упевнений, що ОБСЄ може стати рушійною силою для забезпечення стандартів свободи і демократії», — додав він, наголосивши на важливій ролі парламентаріїв у цьому процесі.

Утім на порядку денному переговорів стояло не лише «українське питання». Генеральний секретар ОБСЄ Ламберто Дзанньєр привітав досягнуті в Києві домовленості щодо подальшого просування процесу «Гельсінкі + 40», який передбачає реформування організації до її сорокаріччя у 2015 році. Окремо відбулися переговори міністрів закордонних справ Росії, Франції, Азербайджану, Вірменії та заступника держсекретаря США зі справ Європи та Євразії з приводу нагорно-карабаського конфлікту. Вони привітали поновлення діалогу між президентами Вірменії та Азербайджану. Представники Єревану і Баку домовилися про графік зустрічей у 2014 році для підготовки переговорів на найвищому рівні.

Як звучить удар однією долонею?

Державну Думу лихоманить. Національне питання зіпсувало законодавців і підняло політичну температуру нижньої палати законодавчих зборів РФ до критичної. Почалися бійки між депутатами, а метрові російського парламентаризму Володимирові Жириновському погрозили, що повісять просто в сесійному залі. У конфлікт втрутився сам Володимир Володимирович Путін.

Учора в Охотному ряду пройшли парламентські слухання. Очікувалося, що депутати «остаточно» розв'яжуть або хоча б мирно обговорять національні відносини в Росії. Не вийшло. Спікер чеченського парламенту зіпсував захід. Знайомий репортер, розповідаючи по телефону новини редакції, заявив, що виступ Дукувахі Абдурахманова «потряс Державну Думу до німоти».

Спікер парламенту Чечні почав свій спіч з того, що вигукнув: «Я думав, він (Жириновський) на шибениці висить». «І взагалі, — закричав чеченський політик-інтернаціоналіст, — «чому російський народ захищає якийсь Ейдельштейн?».

Як відомо, Володимир Вольфович закликав у популярному політичному телешоу «обгородити Північний Кавказ колючим дротом» і заборонити чеченцям займатися сексом. На думку лідера російського ліберального демократизму: «Усі проблеми Росії в перекосах дітонародження». — Чеченки народжують багато дітей, а російські жінки не бажають Росії дарувати патріотів.

До речі, у конфлікт утрутився президент РФ. Він м'яко дорікнув політикові, а сам пан Жириновський вибачився за нестриманість з трибуни Держдуми.

Але це не все. На початку нинішнього тижня побилися депутати Держдуми з однієї кремлівської фракції — «Единая Россия»: націоналіст, голова партії «Родина» Олексій Журавльов і Адам Делімханов, чеченський мільярдер, який, на думку Рамзана Кадирова, «зможе його замінити, якщо щось...».

За словами Олексія Журавльова, він тільки запитав у свого колеги: «А що Чечня, це не Росія?». Чеченець став його бити кулаками по голові. Як кажуть очевидці мордобою, під час бійки з кишені в чеченського парламентарія випав золотий пістолет. Насправді, як обурюється президент Чечні Рамзан Кадиров: «Чому російським генералам, які в минулому столітті воювали з Чечнею, ставлять пам'ятники, а ми не можемо славити своїх героїв?».

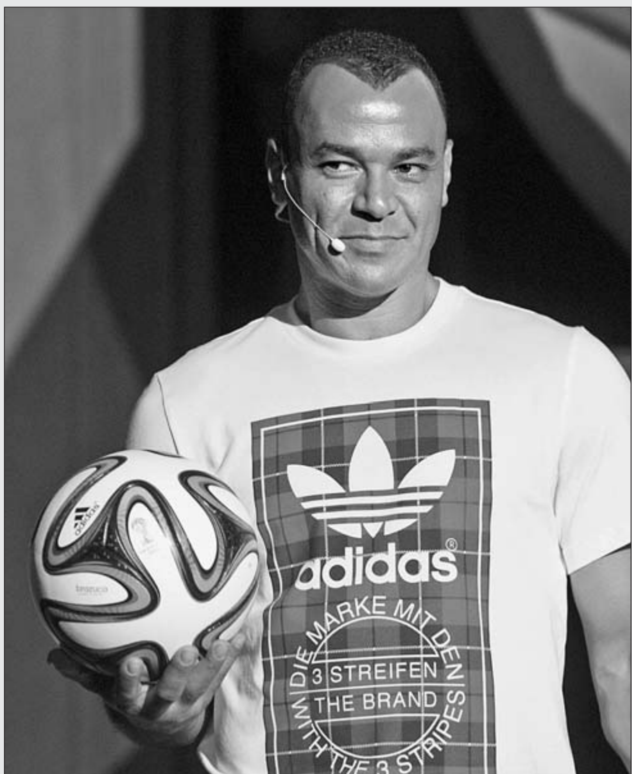
Росія — багатонаціональна країна, хоча в усьому світі її називають «останньою імперією». Водночас у Росії — «свій шлях», особливий, унікальний, неповторний.

Як кажуть експерти, «Росія — не держава, Росія — це цивілізація». Зараз, наприклад, відбувається голосна рекламна акція. З російського сходу несуть олімпійський вогонь на захід країни. Учора в Челябінській області олімпійський вогонь везли на верблюдах. Там давно випав сніг. І журналісти запитують, чому верблюди — «кораблі пустелі», а не собачі упряжки з Чукотки везуть символ Олімпіади? І відповідають: бо в Росії знають, «як звучить удар однією долонею».

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

ФОТОФАКТ

У Ріо-де-Жанейро презентували офіційний м'яч чемпіонату світу з футболу 2014 року. М'яч оригінального дизайну цього разу отримав назву «Бразука». У презентації взяли участь легенди футболу, серед яких був і дворазовий чемпіон світу — бразилець Кафу (на знімку).

Фото Imago/Укрінформ.

Переможця апартеїду поховають як батька нації

Учора влада ПАР оголосила, що перший чорношкірий президент країни, лауреат Нобелівської премії миру Нельсон Мандела помер на 96-му році життя, повідомляє «Бі-бі-сі». Президент Джейкоб Зума сказав, що Мандела як ніхто інший уособлював собою національну єдність Південної Африки.

Нельсон Мандела очолив боротьбу за скасування режиму апартеїду в ПАР і був одним із найшанованіших державних діячів світу. У 1962 році його заарештували за спробу покинути країну нелегально. У 1963-му, коли він перебував у в'язниці, Манделу звинуватили у зраді. В 1964-му його разом із сімома соратниками засудили до довічного ув'язнення й доправили до в'язниці на острів Роббен. Як стверджують біографи лідера, перше, що почув Нельсон Мандела на острові, була фраза: «Тут ти помреш».

На щастя, пророчими ці слова не стали. В 1967 році світове співтовариство почало посилювати санкції проти режиму апартеїду в ПАР, а в країні назрівала революційна ситуація. В 1990 році президент Фредерік де Клерк звільнив в'язня, який незабаром став першим чорношкірим президентом. Після відходу з поста глави держави в 1999 році Мандела став найвідомішим із усіх південноафриканських послів доброї волі, опікувався проблемами боротьби з СНІДом і був однією з головних фігур, завдяки яким ПАР отримала право прийняти чемпіонат світу з футболу в 2010 році.

До похорону всі прапори в ПАР будуть приспущені. Прощатимуться з Нельсоном Манделою як з батьком нації.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

Російський прем'єр Дмитро Медведєв заявляє про те, що в'їзд громадян СНД до РФ незабаром буде за закордонними паспортами (УНН)

Зловмисників затримують за лічені секунди після дзвінка потерпілого

Завдяки програмі «Безпечне місто» кількість злочинів, розкритих по гарячих слідах у Донецьку, збільшилась удвічі. «Голос України» дізнався, що відбувається після дзвінка на спецномер «102» і як працює сучасна система реагування на правопорушення та надзвичайні події.

Замість паперів — комп'ютери і монітори

Центр оперативного реагування міліції відкрито в Донецьку майже два роки тому. Розташований у спеціально відремонтованому приміщенні, підрозділ забезпечує приймання та автоматизовану обробку повідомлень про правопорушення з усього обласного центру, а також миттєве реагування на такі повідомлення. Якщо раніше оператор служби «102» занотовувала до журналу повідомлення від громадянина, а потім починала обдзвонювати відповідні відділи внутрішніх справ, то тепер інформація про подію потрапляє до системи автоматично і в режимі реального часу.

Робоче місце оператора оснащене комп'ютером, до якого співробітниця центру вносить дані під час опитування громадянина.

— З початку зміни надійшло вже 23 повідомлення: дорожньо-транспортні пригоди із потерпілими та без потерпілих, сімейні сварки, конфлікти із сусідами. Повідомляють також про крадіжки з автомобілів, зникнення гаманців, телефонів. Моє завдання — прийняти якнайбільше повідомлень, опитати співрозмовника про місце пригоди, дізнатися, чи є потерпілі, чи потрібно направити «швидку» тощо, — розповіла Ольга Усачова, яка працює в центрі п'ять місяців.

Три оператори та чотири інспектори із керування нарядами міліції — такий штатний «мінімум» для однієї зміни, яка триває 12 годин.

Інформація про те, що трапилося, з'являється в системі моментально, і її бачать усі, хто має доступ: від наряду міліції до обласного управління.

У приміщенні для інспекторів стіну прикрашає величезного розміру панель із картою міста. На ній символами в режимі реального часу позначено розташування нарядів міліції, а також місця скоєння правопорушень. Співробітник центру може швидко побачити, який наряд варто відправити за викликом, а також відстежити стан розв'язання ситуації. На окремих моніторах можна бачити ситуацію на основних автомагістралях міста.

До системи передають інформацію близько 700 камер відеоспостереження, розташованих на центральній площі, в місцях масового відпочинку, біля залізничного вокзалу, аеропорту, стадіону «Донбас Арена».

У міліції відзначають надзвичайну ефективність таких технічних засобів. Наприклад, під час Євро-2012 іноземний громадянин фотографувався поблизу стадіону на фоні фонтана-м'яча, коли невідомий зловмисник поцупив сумку. Злочин вдалося розкрити по гарячих слідах саме завдяки камерам відеоспостереження: коли правоохоронці передивилися запис, то навіть побачили обличчя зловмисника.

Старший інспектор Костянтин Басянов має великий досвід роботи в черговій частині районного відділу, а нині працює в центрі оперативного реагування міліції. «Зараз набагато зручніше і легше, бо всі наряди бачимо на карті, — зізнався співрозмовник. — Працюємо не наосліп, а бачимо конкретне розташування наряду на території міста. У разі загострення ситуації можемо оперативно направити додаткові сили. Немає затримки в часі: на інформацію реагуємо враз».

Наряд міліції отримує сигнал одразу після того, як перша інформація про правопорушення надійде до системи. Це лічені секунди.

Траплялися випадки, коли оператор ще продовжувала опитувати потерпілого, а правоохоронці в цей час уже переслідували зловмисника і могли відстежити його пересування завдяки камерам відеоспостереження.

Тож у міліції наполегливо радять телефонувати на «102» у перші хвилини і навіть секунди після скоєння правопорушення. Це дасть змогу затримати зловмисника по гарячих слідах.

Пік повідомлень від громадян припадає на вечірні години, а також вихідні й святкові дні. У разі потреби кількість операторів та інспекторів збільшується.

Роман Романов: «Створена система оперативного реагування дає змогу отримати допомогу від міліції у найкоротший термін».

Міліція європейського зразка

Центр оперативного реагування міліції — частина системи «Безпечне місто», яка реалізується за кошти обласної ради. Ініціатором програми свого часу виступив тодішній начальник Донецького міського управління міліції, а нині — перший заступник міністра внутрішніх справ Віктор Дубовик. Саме завдяки його наполегливості й комплексному підходу було втілено технічні та програмні рішення, які вважаються найбільш сучасними й досконалими серед регіонів України.

Про те, що таке система «Безпечне місто», як вона сприяє розвитку і покращенню міліції області, розповів **начальник ГУ МВС України в Донецькій області Роман РОМАНОВ.**

— Програма «Безпечне місто» — нова комплексна технічна система, яка оптимізувала роботу міліції Донецька й області. У рамках цієї програми в ключових містах — Донецьку, Макіївці, Маріуполі та Горлівці — уже створені центри оперативного реагування міліції. А чергова частина обласного главку є координаційним центром, на який покладено функції контролю за всіма черговими частинами в 58 відділах внутрішніх справ області.

Зокрема, основним завданням Центру оперативного реагування міліції Донецька є організація реагування абсолютно на всі дзвінки, які надходять на спецлінію «102», контроль за своєчасним виїздом на місця пригоди нарядів міліції і подальший супровід тяжких злочинів і надзвичайних ситуацій. За своєю апаратно-програмною оснащеністю центр є кращим в Україні. Під час його створення використовувалися найновіші технології, а також світовий досвід. Це дає змогу всім, хто звертається до міліції, отримати допомогу в найкоротший термін. Нині завдяки центру час прибуття наряду на місце пригоди з моменту звернення громадянина скоротився втричі і становить від 2 до 10 хвилин. А кількість злочинів, розкритих по гарячих слідах цього року, зросла удвічі.

Повністю оновлена матеріально-технічна база, система відеоспостереження, яка активно розвивається і не обмежена лише обласним центром. Відповідно до сучасних вимог оснащено чергову частину в Головному управлінні міліції області. Система використовується як ефективний засіб контролю за несенням служби підлеглими підрозділами. Вже зараз відображаються камери Центру оперативного реагування та чергової частини міського управління міліції м. Донецька, ведуться роботи з під'єднання камер чергових частин області.

Важливою частиною роботи є контроль за несенням служби нарядами міліції. Для цього використовується система GPS-навігації та електронна цифрова карта області, де в режимі реального часу видно наряди, які несуть службу. Крім того, впроваджено використання найновіших систем спостереження за рухом автотранспорту як на в'їзді до міста, так і безпосередньо в обласному центрі. Це дозволяє в режимі реального часу відстежувати конкретні транспортні засоби в загальному потоці, у тому числі — ті, що перебувають у розшуку.

А нова чергова частина в Донецькому міському управлінні, відкрита цього року, покликана координувати діяльність усіх районних чергових частин міста. Реалізація цього проекту дозволить здійснювати максимальний контроль за якістю збирання матеріалів на місці події і правильною кваліфікацією події, що сталася, узагальнення інформації про оперативну обстановку в місті і навіть виконання такого запобіжного заходу, як домашній арешт. На електронній карті міста відповідальний інспектор має можливість відстежувати пересування громадянина, проглядати його «записану» історію переміщень і своєчасно вживати заходів у разі порушення порядку перебування під домашнім арештом.

«Безпечне місто» — програма, яка успішно відпрацювала під час Євро-2012, проте її створення продиктоване не лише проведенням футбольного чемпіонату, а вимогами часу. Міліція перетворюється на правоохоронне відомство європейського зразка.

Щодоби ми приймаємо близько 1,5 тисячі повідомлень від громадян, із них 30—40 — це резонансні випадки, які перебувають на контролі обласного главку.

У перспективі планується модернізація системи прийому повідомлень за лініями «102». Передбачається, що всі дзвінки надходитимуть до єдиного диспетчерського центру на базі чергової частини обласного управління, що дозволить у режимі реального часу контролювати надходження викликів і реагувати на них. У такому разі ми в перші секунди знатимемо про серйозну подію і зможемо швидко задіяти потрібні сили. Такі заходи удосконалять роботу органів внутрішніх справ, дозволять краще забезпечити громадський порядок, захист життя і здоров'я громадян.

Ліна КУЦ.
Донецька область.

Фото надане відділом зв'язків із громадськістю ГУМВС України в Донецькій області.

До центру надходить інформація з десятків камер спостереження, розташованих у місті.

Лінія «102» відтепер працює по всій Рівненщині — усі чергові частини міліції міськрайвідділів об'єднані в єдину телефонну лінію. Це зроблено для того, щоб поліпшити оперативність роботи міліції та зробити неможливим укриття злочинів, повідомили у СЗГ УМВСУ в Рівненській області

Понад двісті мільйонів гривень заборгувало комунальне підприємство «Дніпропетровські міські теплові мережі» за спожитий газ. Громадяни тепловикам не сплатили 140 мільйонів. Тепловики стверджують, що всі котельні міста працюють, але до злісних неплатників збираються застосовувати всі засоби впливу, *інформує наш кореспондент Володимир Рибальченко*

Країну накриють хуртовини та вітри

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тим часом погіршення погодних умов, хурделиця та налипання снігу вже призвели до того, що учора без світла залишилося понад 68 населених пунктів Львівської області. До аварійно-відновлювальних робіт «Львівобленерго» залучило 219 працівників та 53 одиниці техніки. Крім того, у ніч на п'ятницю на автошляху Трускавець—Борислав від сильного пориву вітру на автомобіль упало дерево. Рятувальники оперативно розчистили дорогу та визволили водія. Є на Львівщині і перша жертва морозів. 4 грудня у Новому Роздолі від переохолодження помер 45-річний чоловік, **повідомляє наш власкор Богдан КУШНІР.**

А от Прикарпаття накрило хвилею вітрів. Учора на 12-ту годину дня на території області залишалася знеструмленою 201 трансформаторна підстанція. Через пориви вітру (до 40 м/с) найбільше постраждав Долинський район, де без світла залишилося 13 населених пунктів, ще 15 було частково знеструмлено.

Щоправда, технічний директор ПАТ «Прикарпаттяобленерго» Олег Сеник запевнив: електромережі переважно витримують натиск вітру і масштаби пошкоджень дають змогу контролювати ситуацію. До кінця учорашнього дня енергетики обіцяли відновити електропостачання усіх населених пунктів. Та синоптики нагадують: погодні умови погіршуватимуться й надалі. На високогір'ї Карпат, приміром, очікуються пориви 30—35 м/с, **передає наш власний кореспондент Галина БРУХАЛЬ.**

Нагадаємо, для оперативного реагування на можливі надзвичайні ситуації у зимовий період ДСНС України розробила спеціальний План протидії загрозам і реагування на надзвичайні ситуації. Як результат — у готовність приведено міжвідомче угрупування сил у складі близько 40 тис. осіб і 11,5 тис. одиниць спеціальної техніки.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Найменше грипують харків'яни і закарпатці

На Закарпатті захворюваність на грип відповідає традиційним сезонним значенням (18,1 випадку на 10 тисяч населення), і вона у 2,5 разу нижча за епідпоріг. За останні 7 днів зареєстровано 2233 випадки звернень з грипом та ГРВІ, що на два відсотки менше порівняно з попереднім тижнем. Ці дані щотижневого моніторингу оприлюднила начальник відділу епіднагляду та санітарної охорони території Головного управління Держсанепідемслужби в області Вікторія Дьордяй.

За захворюваністю на ГРВІ та грип Закарпаття перебуває на передостанньому місці в Україні. Менше хворих тільки на Харківщині. Найвища ж захворюваність — у Києві та області.

Василь НИТКА.

Ужгород.

РЕГІОН: КІРОВОГРАДЩИНА

Заслужених пільг чекав... понад 25 років

Здивувало членів Кіровоградської облкомісії зі спірних питань встановлення факту участі громадян у ліквідації ядерних аварій, ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї звернення щодо надання пільг учасника ядерних випробувань у 1954 та 1956 роках Івана Рибалки. Звернутися раніше не дозволяло зобов'язання про нерозголошення місця і характеру служби протягом 25 років та проблеми зі збором необхідних документів. Члени комісії одноголосно висловилися за позитивне вирішення питання ветерана.

Замість маршруту — на мітинг до міськради

вийшли минулого четверга всі працівники тролейбусного і автобусного парків Кіровограда. Вимагали видати зарплату, яку не бачили три місяці. Крім того, мітингувальників обурило те, що на новому автобусному маршруті «Центральному» без проведення конкурсу вже працюють нові перевізники.

Керівництво та власники пояснюють: нині не виплачують субвенцію за перевезення пільгових категорій пасажирів, тож у підприємств немає грошей на ремонт і заправку транспорту та винагороду працівникам. Влада ж заявляє, що зарплату треба заробити, а не чекати на субвенції...

Петро МЕЛЬНИК.

Побудували дерев'яний тротуар

У райцентрі Олевськ на Житомирщині побудували дерев'яний тротуар **(на знімку)**. Його довжина — 85 метрів, а ширина — 1,2 метра. Члени батьківського комітету дитсадка №19 та місцевої гімназії, вчителі, працівники міськради реалізували свій задум за лічені години. Про пиломатеріали подбав міський голова, щебінь надав Олевський райавтодор, а цвяхами та іншими матеріалами забезпечили небайдужі батьки. Тепер за будь-яких погодних умов можна буде дістатися до роботи чи на навчання, не зіпсувавши настрою.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Фото з сайту http://olevsk.com.ua.

«Крапелька щастя» запрошує на побачення

У Полтаві влаштували благодійний аукціон побачень. Кожен охочий міг виставити на ньому через Інтернет лот — власне фото — та водночас запропонувати якомога більшу суму за побачення з тим, чиє фото сподобалося.

Стартували з десяти гривень, мінімальний крок для просування до перемоги вимірювався «п'ятіркою». Після відповідної оплати реальні побачення чи, власне, перші зустрічі переможців відбуватимуться за взаємною згодою. Водночас фундатори проекту — представники благодійної ініціативи «Крапелька щастя» — вже підрахували виручку: загалом після аукціону їм на банківську картку та готівкою надійшло 8195 гривень.

Ці кошти витратять на придбання іграшок, солодощів, розвивальних ігор, предметів особистої гігієни для дітей-сиріт, які перебувають в інтернатних закладах обласного центру. Такі подарунки їм зроблять на День Святого Миколая.

У заході взяли участь 148 дівчат і 62 юнаки. До речі, така форма благочинності, що поєднує приємне (можливість познайомитися з ровесниками) з корисним і комусь дуже необхідним, набуває дедалі більшої популярності серед полтавської молоді. З початку нинішнього року в місті організували вже три такі аукціони. Перші два ініціювали студенти, збираючи кошти на лікування юних земляків.

Василь НЕЙЖМАК.

Полтава.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Залізницю було заміновано

Біля залізничного полотна на вул. Гагаріна в Чернігові групою піротехнічних робіт аварійно-рятувального підрозділу спеціального призначення управління ДСНС в області було виявлено 27 артилерійських снарядів часів Другої світової. Найбільший з них калібром 100 міліметрів знайшов місцевий житель — за сім метрів від колії. Усі вибухонебезпечні предмети було вивезено й знищено.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Відкрили пам'ятник Амосову

На території районної лікарні в Старому Криму встановлено погруддя видатного українського вченого, члена Національної академії наук України Миколи Амосова.

Пам'ятник встановлено на вшанування сторіччя від дня народження засновника української кардіохірургії. Також у лікарні відкриють кімнату-музей, де буде зібрано книги й фотографії, медичний інструментарій тих років. Ще одну кімнату-музей планують створити у санаторії «Старий Крим», де Микола Михайлович лікувався й працював.

Сергій ВИННИК.

Крим.

ЦИФРА

13 тис. грн.

за зменшення штрафних санкцій вимагав від приватного підприємця під час перевірки співробітник Антимонопольного комітету. У разі відмови бізнесмен змушений був би заплатити штраф у розмірі п'яти відсотків від доходу за минулий рік. Та цього не довелося робити, бо чиновника затримали після отримання обумовленої суми. Вироком суду його позбавлено волі на два роки з іспитовим терміном на рік.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Наша «Пізанська вежа» може впасти

У мікрорайоні Таїрове в Одесі на вулиці Академіка Вільямса похилився шістнадцятиповерховий житловий будинок. Причиною люди називають самовільні дії комерсантів, які, не маючи дозвільних документів, почали реконструкцію двох квартир на першому поверсі й у підвалі, стали зносити несучі стіни й навантажувати фундамент тяжкими залізобетонними конструкціями.

Якби не сусідній будинок, на який «сперлася» шістнадцятиповерхівка, могло статися лихо. Налякані мешканці місцевої «Пізанської вежі» бояться заходити у квартири.

Інститут продають за 18 мільйонів гривень

Регіональне відділення Фонду держмайна в Одеській області виставило на продаж Науково-дослідний і конструкторсько-технологічний інститут холодильної техніки і технології «Агрохолод», який перебуває в державній власності. Аукціон відбудеться 10 грудня, початкова ціна об'єкта — 18 мільйонів гривень. Розташований інститут у приміському Комінтернівському районі.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

 З 600 до 2000 гектарів планує збільшити площі своїх виноградників у Криму аграрна компанія «Магарач», інформує наш власкор Микола МАГДИЧ

Постанова
Верховної Ради України

Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Проблеми розвитку українського книговидавництва, книгорозповсюдження та перспективи підтримки книгочитання в Україні»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань на тему: «Проблеми розвитку українського книговидавництва, книгорозповсюдження та перспективи підтримки книгочитання в Україні» (далі - Рекомендації парламентських слухань), що додаються.

2. Кабінету Міністрів України до 1 червня 2014 року проінформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.

3. Апарату Верховної Ради України в установленому порядку забезпечити видання збірника матеріалів за результатами цих парламентських слухань.

4. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

5. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ, 19 листопада 2013 року.
№ 695-VII.

СХВАЛЕНО
Постановою
Верховної Ради України
від 19 листопада 2013 року.
№ 695-VII.

РЕКОМЕНДАЦІЇ парламентських слухань на тему: «Проблеми розвитку українського книговидавництва, книгорозповсюдження та перспективи підтримки книгочитання в Україні»

Учасники парламентських слухань на тему: «Проблеми розвитку українського книговидавництва, книгорозповсюдження та перспективи підтримки книгочитання в Україні», які відбулися 15 травня 2013 року, обговоривши стан і тенденції розвитку українського книговидання і книгорозповсюдження та усвідомлюючи необхідність розв’язання проблем, що склалися у книговидавничій галузі та суспільстві у зв’язку з недооцінкою впливу книги та читання на його розвиток, наголошують на необхідності здійснення державою низки комплексних системних заходів з метою невідкладного вирішення цих проблем.

В умовах розвитку інформаційного суспільства Україна потребує формування цілісної державної політики, спрямованої на розвиток вітчизняного книговидання з метою максимального задоволення потреб громадян у їхньому культурно-освітньому та науково-інтелектуальному розвитку, забезпечення захисту національного інформаційного простору; конкурентоспроможності української книги як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках шляхом використання суб’єктами видавничої справи нових технологій книговидання і поліпшення змістовного наповнення та якості поліграфічного виконання української книжкової продукції.

Аналізуючи стан розвитку національного книговидання та книгорозповсюдження, учасники парламентських слухань наголосили на суттєвих проблемах, що стримують розвиток цієї сфери. Це, насамперед, відсутність державної науково обґрунтованої стратегічної політики, зорієнтованої на системний розвиток українського книговидання.

Неналежна увага держави до книги як стратегічного інструмента формування особистості, громадянина, нації стала однією з причин інтелектуальної та культурної деградації українського суспільства і, як наслідок, стрімкого скорочення кадрового потенціалу, спроможного свідомо й професійно проводити нагальні реформи.

Водночас учасники парламентських слухань констатують:

відсутність з боку держави тематичного, економічного і фінансового моніторингу стану книжкового ринку України з метою визначення існуючих тенденцій його розвитку та розробки комплексу системних заходів з усунення проблем, що гальмують розвиток галузі;

дискримінаційне становище книги українською мовою в асортименті та обсягах продукції більшості книгарень та свідоме витіснення іноземними власниками книготорговельних мереж української книги з книготорговельного обігу, а відтак і з процесу читання загалом;

неналежний рівень законодавчої бази, зокрема щодо оренди видавництвами, книгарнями, бібліотеками приміщень у будівлях, що належать до державної чи комунальної власності;

згортання інвестицій у видавничу галузь та унеможливлення кредитування видавничих проектів, що спричиняє обмеження фінансового потенціалу галузі лише власними обіговими коштами суб’єктів видавничої справи, які працюють на книжковому ринку України;

недостатнє бюджетне фінансування бібліотек для поповнення їхніх фондів вітчизняною літературою і, як наслідок, 95 відсотків видань, що виходять друком в Україні, є інтелектуально-культурним продуктом, недоступним для пересічного громадянина.

Усі ці чинники створюють об’єктивні передумови для інших негативних явищ в українському книговиданні, а саме: істотне зменшення обсягів і накладів вітчизняної видавничої продукції та суттєве зростання собівартості книжок і відповідно зменшення можливостей споживання; зниження конкурентоспроможності української книги та стрімке заповнення більшості жанрових ніш українського книжкового ринку імпортованою, переважно з Російської Федерації, книгою; зниження рівня професійної майстерності фахівців видавничої сфери; прискорення старіння і зношеності технологічного обладнання поліграфічних, насамперед державних підприємств; втрата більшістю населення України інтересу до читання різножанрової вітчизняної літератури, а відповідно і недооцінка виняткової ролі книги у процесі розвитку людини; системне порушення авторського права внаслідок безкарного піратського копіювання та розміщення в мережі Інтернет електронного контенту без відповідних дозволів на це авторів і видавців тощо.

Від стану вітчизняного книговидання та книгорозповсюдження значною мірою залежить виконання бібліотечними установами країни своїх основних функцій - забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних, інтелектуальних та інших потреб різних вікових груп громадян України. Однак на сьогодні через багаторічне недофінансування бібліотечної галузі, зменшення обсягів видавничої продукції і накладів видань до однієї-двох тисяч примірників більшість книг, виданих в Україні, стали недоступними для користувачів бібліотек. На сьогодні ресурсне забезпечення бібліотек не відповідає потребам і запитам користувачів та потребує значного системного оновлення. Недостатнє поповнення бібліотечних фондів зменшує можливості громадян для реалізації їхніх конституційних прав на вільний доступ до інформації, до надбань вітчизняної та світової літератури, науки і культури та негативно позначається на моральному, культурному, інтелектуальному розвитку українського народу.

Невирішеною залишається проблема розбудови вітчизняної книготорговельної мережі. Це позбавляє видавництва можливості реалізації виготовленої друкованої продукції та отримання оборотних коштів для продовження та нарощування виробництва, а отже, веде до згортання вітчизняного книжкового ринку.

На думку учасників парламентських слухань, для повернення книзі та читанню притаманної їм ролі найбільш впливових чинників формування кращих якостей людської особистості необхідно визначити книговидавничу галузь України національним стратегічним пріоритетом.

Враховуючи те, що розуміння існуючих проблем та об’єктивний аналіз стану галузі вимагають здійснення низки системних заходів (соціальних, економічних, правових, матеріально-технічних та інших), спрямованих на регулювання та управління у сфері книговидання, книгорозповсюдження і споживання книги в умовах формування книжкового ринку та інформатизації суспільства, учасники парламентських слухань **рекомендують:**

1. Верховній Раді України внести зміни до:

1) Податкового кодексу України з метою продовження режиму пільгового оподаткування суб’єктів видавничої справи на період до досягнення Україною середньостатистичних показників, характерних для європейських країн (не менше трьох книжок на одну особу за рік);

Податкового кодексу України, якими передбачити придбання бібліотеками книг і періодичних видань, передплату доступу до електронних баз зарубіжної наукової інформації за кодами поточних видатків;

Закону України «Про здійснення державних закупівель» з метою здійснення закупівлі книг вітчизняного виробництва, періодичних видань та друкованих матеріалів для поповнення фондів бібліотек без проходження тендерних процедур, що сприятиме оперативному і своєчасному комплектуванню бібліотек;

Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» у частині, що стосується встановлення нормативів із забезпечення книготорговельними послугами населення залежно від його чисельності, передбачивши при наданні дозволу на реєстрацію суб’єкта книготорговельної діяльності обов’язкову присутність в асортименті та обсягах не менше 50 відсотків видавничої продукції українського виробництва;

2) вирішити питання щодо приєднання України до Угоди про ввезення матеріалів освітнього, наукового та культурного характеру 1950 року (Флорентійської угоди) та інших міжнародних договорів України стосовно звільнення від митного та інших ввізних зборів книг, інших видань та документів з питань освіти, науки, культури;

3) сприяти вдосконаленню законодавства щодо:

оренди видавництвами і книгарнями приміщень у будівлях, що належать до державної чи комунальної власності;

адміністративного, митного, податкового регулювання діяльності суб’єктів видавничої справи та механізмів контролю за ввезенням імпортованих книг на територію України;

системи обов’язкового примірника документів, зокрема щодо скорочення кількості обов’язкових примірників та вдосконалення механізмів застосування штрафних санкцій до порушників законодавства у цій сфері.

2. Кабінету Міністрів України:

1) розробити та затвердити Державну цільову національно-культурну програму популяризації вітчизняної видавничої продукції та читання на 2014-2018 роки, передбачивши в ній продовження режиму пільгового оподаткування суб’єктів видавничої справи на час дії цієї Програми;

2) передбачати у проектах законів України про Державний бюджет України на 2014 рік та наступні роки кошти на реалізацію Державної цільової національно-культурної програми популяризації вітчизняної видавничої продукції та читання на 2014-2018 роки;

3) підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України:

зміни до Закону України «Про здійснення державних закупівель» щодо непоширення процедури закупівель на підготовку та виготовлення видавничої продукції, пов’язаних із продовженням виконання видавничих проектів, у тому числі багатотомних видань (зокрема енциклопедичних);

проект закону, що забезпечить захист українського книжкового ринку від неконтрольованого імпорту за допомогою механізму квот;

проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав, який передбачатиме вдосконалення механізмів боротьби з незаконним використанням літературних та інших творів, а також об’єктів суміжних прав (зокрема аудіокниг та електронних книг) у мережі Інтернет;

4) вживати заходів щодо розширення міжнародного співробітництва у сфері книговидання та книгорозповсюдження, популяризації української книги за межами країни, у тому числі за рахунок встановлення системи державних грантів на переклади творів українських авторів мовами світу;

5) розробити механізм спеціального режиму кредитування підприємств видавничої галузі, що передбачатиме покриття облікової ставки Національного банку України за рахунок коштів державного бюджету при наданні кредитних ресурсів комерційними банками;

6) забезпечувати фінансову підтримку проведення книжкових виставок та ярмарків в Україні, а також у контексті формування позитивного іміджу держави за її межами адресну підтримку вітчизняних суб’єктів видавничої справи для їхньої участі у міжнародних виставкових заходах;

7) вживати заходів для забезпечення фінансування робіт за Державною цільовою національно-культурною програмою створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека-XXI» на 2014 та наступні роки, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2011 року № 956;

8) запровадити механізми реалізації визначених законодавством норм щодо надсилання суб’єктами видавничої діяльності обов’язкових примірників друкованих і електронних видань бібліотекам з обов’язковим складанням актів про їх прийом-передачу;

9) розглянути в межах повноважень питання про надання бібліотекам можливості здійснювати закупівлю літератури не за кодами капітальних вкладень, а також передплату доступу до електронних баз зарубіжної наукової інформації без тендерних процедур;

10) розглянути в межах повноважень питання щодо встановлення окремою захищеною статтею фіксованих щорічних відсотків видатків з державного і місцевих бюджетів на поповнення бібліотечних фондів та підключення публічних бібліотек до світової комп’ютерної мережі Інтернет;

11) відновити в переліку закладів культури, освіти та науки, до яких надсилаються документи та видання у рамках міжнародного обміну, що звільняються від оподаткування митом, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку закладів культури, освітніх та наукових закладів, до яких надсилаються документи та видання у рамках міжнародного обміну, що звільняються від оподаткування митом» Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського, Львівську національну наукову бібліотеку імені Василя Стефаника та інші установи Національної академії наук України, які провадять міжнародний книгообмін;

12) розглянути в межах повноважень питання щодо спрощення митного оформлення літератури, що надходить за міжнародним книгообміном, скасування для бібліотек оплати цієї процедури;

13) сприяти встановленню пільгових тарифів на висвітлення подій, метою яких є популяризація читання і книг українського виробництва, та обов’язкових нормативів з надання електронними та друкованими засобами масової інформації часу і площ для популяризації української літератури, зокрема дитячої та юнацької;

14) сприяти в межах повноважень збільшенню обсягів реклами та інформаційного супроводу української видавничої продукції шляхом встановлення обов’язкових пільгових тарифів на їх розміщення в друкованих і електронних засобах масової інформації державної та інших форм власності;

15) розробити механізми залучення інвестицій, а також меценатських і спонсорських коштів у видавничо-поліграфічну галузь;

16) сприяти вдосконаленню законодавчої бази щодо створення електронних версій україномовних книг та забезпечення вільного доступу до них користувачів бібліотек;

17) сприяти в межах повноважень вирішенню питання щодо фінансового забезпечення будівництва другої черги сховища державного архіву друку Книжкової палати України;

18) сприяти в межах повноважень запровадженню пільгових тарифів для українських видавництв на пересилання книг «Укрпоштою».

3. Міністерству культури України:

1) розробити державну програму поповнення та збереження бібліотечних фондів до 2018 року, в якій передбачити умови для стабільного комплектування бібліотек вітчизняною книговидавничою продукцією;

2) розробити державну цільову соціальну програму з надання бібліотечно-інформаційних послуг сільському населенню;

3) сприяти створенню центру дитячого читання на базі Національної бібліотеки України для дітей;

4) сприяти створенню інформаційно-бібліографічної системи «Електронна централізована каталогізація», що дозволить Книжковій палаті України забезпечити бібліотеки всіх рівнів бібліографічними записами на друковані та електронні вітчизняні видання у міжнародних комунікативних форматах;

5) сприяти професійній освіті та підвищенню кваліфікації бібліотечних працівників, популяризації української книги і читання засобами бібліотечної роботи.

4. Державному комітету телебачення і радіомовлення України:

1) проаналізувати ефективність запроваджених з 1 липня 2004 року пільг у видавничій сфері та надати відповідні інформаційно-аналітичні матеріали Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності та Кабінету Міністрів України, зокрема щодо спрямування суб’єктами господарювання вивільнених коштів на розширення асортименту та обсягів видання літератури, технічне переоснащення матеріально-технічної бази підприємств видавничо-поліграфічного комплексу;

2) проаналізувати дотримання міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями вимог щодо сприяння розвитку та забезпечення функціонування об’єктів роздрібної торгівлі книжковою продукцією, визначених Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про вимоги щодо функціонування об’єктів роздрібної торгівлі книжковою продукцією», та надати відповідну інформацію Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності та Кабінету Міністрів України;

3) вжити заходів щодо розробки та запровадження системи щорічної звітності обласних державних адміністрацій з питань, що стосуються стану надання книготорговельних послуг і читання в розрізі регіону, наявності видань вітчизняного виробника в асортименті суб’єктів книготорговельної діяльності та фінансування з місцевих бюджетів закупівель літератури вітчизняного книговиробника для поповнення фондів бібліотек, забезпечення системної присутності в місцевих друкованих та електронних засобах масової інформації всіх форм власності спеціальних рубрик і циклів передач, присвячених книзі та читанню, їх впливу на розвиток людської особистості і суспільства в цілому;

4) удосконалити систему збору та обробки інформації про потребу у книжковій продукції, що випускається згідно з програмою «Українська книга», з урахуванням читацького попиту та замовлень бібліотек, а також забезпечити прозорість фінансування видатків за цією програмою;

5) посилити контроль за своєчасним виконанням договорів на випуск книжкової продукції, вжити відповідних заходів впливу стосовно виконавців державного замовлення та вирішення питання стягнення боргів у судовому порядку;

6) сприяти створенню єдиної національної довідково-інформаційної системи книжкового ринку України з метою запровадження постійного моніторингу тематичного, економічного і фінансового стану цього ринку для визначення тенденцій його розвитку та забезпечення контролю за динамікою змін, що відбуваються;

7) сприяти започаткуванню видання серій малозатратних рейтингових книг для дітей різного віку та творів художньої літератури, що вивчаються за шкільною програмою, накладами, достатніми для забезпечення мережі публічних бібліотек (15-20 тисяч примірників);

8) сприяти відновленню мережі книгарень, що частково фінансуються за рахунок коштів місцевих органів виконавчої влади та/або органів місцевого самоврядування, на торговельних площах, що знаходяться в державній чи комунальній власності, зокрема, у районних центрах, містах обласного підпорядкування та сільській місцевості;

9) сприяти формуванню на базі Книжкової палати України депозитарію електронних копій періодичних видань України шляхом збирання електронних оригінал-макетів видань;

10) сприяти створенню на базі Української академії друкарства центру післядипломної освіти для працівників книжкової торгівлі.

5. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування:

1) забезпечувати неухильне дотримання вимог Закону України «Про посилення захисту майна редакцій засобів масової інформації, видавництв, книгарень, підприємств книгорозповсюдження, творчих спілок», зокрема щодо заборони відчуження приміщень, в яких перебувають редакції засобів масової інформації, друкарні, видавництва, книгарні, підприємства книгорозповсюдження, засновниками яких є органи державної влади, органи місцевого самоврядування, громадські об’єднання, державні науково-дослідні установи, навчальні заклади, трудові колективи, а також творчі спілки;

2) сприяти організації виїзних книжкових виставок та ярмарків у районних центрах та малих містах з метою популяризації української книжкової продукції, зокрема книжкової продукції місцевих видавництв.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 100-річчя з дня заснування Карадазької біологічної станції — Карадазького природного заповідника Національної академії наук України

23 вересня 2014 року виповнюється 100 років з дня заснування Карадазької біологічної станції - Карадазького природного заповідника Національної академії наук України - відомої наукової та природоохоронної установи України, що впродовж століття є центром вивчення та збереження біорізноманіття Криму.

Враховуючи унікальність та надзвичайне природоохоронне, наукове, естетичне, просвітницьке і виховне значення Карадазької біологічної станції - Карадазького природного заповідника Національної академії наук України, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Відзначити на державному рівні у вересні 2014 року 100-річчя з дня заснування Карадазької біологічної станції - Карадазького природного заповідника Національної академії наук України.

2. Рекомендувати:

1) Кабінету Міністрів України:

у місячний термін з дня прийняття цієї Постанови створити організаційний комітет з підготовки і проведення заходів щодо відзначення 100-річчя з дня заснування Карадазької біологічної станції - Карадазького природного заповідника Національної академії наук України;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити і затвердити план заходів щодо відзначення на державному рівні 100-річчя з дня заснування Карадазької біологічної станції - Карадазького природного заповідника Національної академії наук України та вирішити питання щодо фінансового та матеріального забезпечення цих заходів.

У плані заходів передбачити створення охоронної зони по периметру Карадазького природного заповідника Національної академії наук України;

2) Кабінету Міністрів України та Раді міністрів Автономної Республіки Крим забезпечити проведення у вересні 2014 року ювілейної міжнародної конференції, присвяченої 100-річчю з дня заснування Карадазької біологічної станції - Карадазького природного заповідника Національної академії наук України;

3) Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені Карадазькій біологічній станції - Карадазькому природному заповіднику Національної академії наук України, та сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 100-річного ювілею установи;

4) Національному банку України виготовити і ввести в обіг ювілейну монету, присвячену 100-річчю з дня заснування Карадазької біологічної станції - Карадазького природного заповідника Національної академії наук України.

3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
19 листопада 2013 року.
№ 696-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 50-річчя з дня відкриття Північно-Кримського каналу

17 жовтня 2013 року виповнилося 50 років з дня відкриття стратегічної іригаційної споруди на Півдні України - Північно-Кримського каналу.

З метою належного відзначення зазначеного ювілею, а також враховуючи незаперечну суспільно-політичну та сільськогосподарську цінність Північно-Кримського каналу, Верховна Рада України **постановляє:**

1. У 2013 році урочисто відзначити на державному рівні 50-річчя з дня відкриття Північно-Кримського каналу.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у тижневий термін з дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет з підготовки і проведення заходів щодо відзначення 50-річчя з дня відкриття Північно-Кримського каналу, включивши до його складу представників центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадськості, ветеранів праці, почесних меліораторів України та інших;

у тижневий термін після утворення організаційного комітету розробити та затвердити план заходів щодо відзначення 50-річчя з дня відкриття Північно-Кримського каналу, вирішити питання щодо його фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

3. Рекомендувати місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування розробити план заходів щодо відзначення 50-річчя з дня відкриття Північно-Кримського каналу, в якому у межах повноважень передбачити:

проведення урочистих заходів з нагоди цієї дати;

організацію в державних краєзнавчих музеях, бібліотеках, навчально-виховних закладах експозицій та виставок, присвячених 50-річчю з дня відкриття Північно-Кримського каналу.

4. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України забезпечити висвітлення в засобах масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 50-річчя з дня відкриття Північно-Кримського каналу, а також сприяти виступам у засобах масової інформації будівельників каналу, меліораторів, керівників органів місцевого самоврядування та інших діячів щодо цієї події.

5. Запропонувати Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» видати серію поштових марок, присвячених 50-річчю з дня відкриття Північно-Кримського каналу.

6. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності та Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

7. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
19 листопада 2013 року.
№ 697-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення ювілеїв майстрів гуцульського різьбярства Василя і Миколи Девдюків

8 червня 2013 року виповнилося 140 років з дня народження видатного майстра гуцульського різьбярства Василя Девдюка.

15 грудня 2014 року виповнюється 110 років з дня народження видатного майстра гуцульського різьбярства Миколи Девдюка.

Враховуючи значний внесок Василя і Миколи Девдюків у народне мистецтво України, популяризацію художнього різьбярства, Верховна Рада України **постановляє:**

1. У 2013-2014 роках урочисто відзначити ювілеї майстрів гуцульського різьбярства Василя і Миколи Девдюків.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет з підготовки і проведення заходів щодо відзначення ювілеїв Василя і Миколи Девдюків;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити та затвердити план заходів щодо відзначення ювілеїв Василя і Миколи Девдюків, вирішити питання щодо його фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені життю і діяльності Василя і Миколи Девдюків, та сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням ювілеїв.

4. Запропонувати Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» випустити серію поштових марок, присвячених ювілеям Василя і Миколи Девдюків.

5. Рекомендувати Івано-Франківській, Чернівецькій обласним державним адміністраціям та обласним радам подати пропозиції до організаційного комітету з підготовки і проведення заходів щодо відзначення ювілеїв Василя і Миколи Девдюків.

6. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

7. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
19 листопада 2013 року.
№ 698-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 90-річчя з дня народження Глушкова Віктора Михайловича — видатного науковця, засновника школи української кібернетики

24 серпня 2013 року виповнилося 90 років з дня народження Глушкова Віктора Михайловича - видатного науковця, основоположника школи української кібернетики, засновника та очільника Інституту кібернетики АН УРСР.

Враховуючи значення постаті Глушкова Віктора Михайловича, Верховна Рада України **постановляє:**

1. У 2013 році урочисто відзначити на державному рівні 90-річчя з дня народження Глушкова Віктора Михайловича.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня прийняття цієї Постанови створити організаційний комітет з підготовки і проведення заходів щодо відзначення на державному рівні 90-річчя з дня народження Глушкова Віктора Михайловича;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити та затвердити план заходів щодо відзначення на державному рівні 90-річчя з дня народження Глушкова Віктора Михайловича, вирішити питання щодо його фінансового та технічного забезпечення;

забезпечити організацію тематичних уроків, лекцій, виставок, конференцій, присвячених життю і діяльності Глушкова Віктора Михайловича та його вкладу у розвиток кібернетики.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені життю і діяльності Глушкова Віктора Михайловича, та сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 90-річчя з дня його народження.

4. Запропонувати Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» видати серію поштових марок, присвячених 90-річчю з дня народження Глушкова Віктора Михайловича.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

6. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
19 листопада 2013 року.
№ 700-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 150-річчя з дня народження Володимира Самійленка

У лютому 2014 року виповнюється 150 років з дня народження Володимира Івановича Самійленка - видатного українського поета, драматурга, публіциста, перекладача.

Враховуючи вагомий внесок Володимира Самійленка у розвиток української літератури, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Урочисто відзначити на державному рівні 150-річчя з дня народження Володимира Самійленка.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет з підготовки і проведення заходів щодо відзначення 150-річчя з дня народження Володимира Самійленка;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити і затвердити план заходів щодо відзначення 150-річчя з дня народження Володимира Самійленка, вирішити питання щодо його фінансового та матеріально-технічного забезпечення.

У плані заходів передбачити, зокрема:

видання зібрання творів письменника;

видання вибраних творів для шкільних бібліотек;

видання компакт-диска з аудіозаписами творів письменника у виконанні народного артиста України Святослава Максимчука;

упорядкування могили письменника і встановлення надмогильного пам'ятника у місті Боярка Києво-Святошинського району Київської області;

встановлення пам'ятних знаків і меморіальних дошок у місцях перебування письменника: у рідному селі Великих Сорочинцях Миргородського району Полтавської області, на будинку колишньої Полтавської чоловічої гімназії (нині - Полтавська спеціалізована школа I-III ступенів № 3, місто Полтава, вулиця Куйбишева, 4), на будинку середньої школи імені В. Самійленка у селі Прутівка Снятинського району Івано-Франківської області;

проведення у закладах освіти і культури відкритих уроків, літературно-мистецьких вечорів, книжкових виставок, тематичних уроків, присвячених життю і творчості Володимира Самійленка.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені життю і творчості Володимира Самійленка, та сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 150-річчя з дня народження Володимира Самійленка.

4. Запропонувати Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» здійснити випуск у 2014 році конверта з оригінальною маркою, присвяченого 150-річчю з дня народження Володимира Самійленка.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

6. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
19 листопада 2013 року.
№ 702-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 100-річчя з дня народження Євгена Березняка

25 лютого 2014 року виповнюється 100 років з дня народження Євгена Степановича Березняка - Героя України, ветерана Великої Вітчизняної війни, рятівника міста Кракова (Республіка Польща) від фашистських окупантів.

Враховуючи героїчний подвиг Євгена Березняка у виконанні особливо важливих завдань під час Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років, Верховна Рада України **постановляє:**

1. 25 лютого 2014 року урочисто відзначити на державному рівні 100-річчя з дня народження Героя України Євгена Степановича Березняка.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення на державному рівні 100-річчя з дня народження Євгена Березняка;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити та затвердити план заходів щодо відзначення на державному рівні 100-річчя з дня народження Євгена Березняка, вирішити питання його фінансового та матеріально-технічного забезпечення, а також передбачити видання творів Євгена Березняка.

3. Рекомендувати:

Міністерству оборони України, Міністерству освіти і науки України провести науково-практичні конференції та зустрічі, присвячені героїчному подвигу Героя України Євгена Березняка, з метою патріотичного виховання молодого покоління;

Міністерству закордонних справ України запропонувати відповідним органам виконавчої влади Республіки Польща провести спільні заходи щодо вшанування діяльності групи військових розвідників «Голос» та відзначення ювілею Євгена Березняка;

Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені військовій та громадській діяльності Євгена

Березняка, сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 100-річчя з дня його народження.

4. Рекомендувати Національному банку України виготовити і ввести в обіг ювілейну монету, присвячену 100-річчю з дня народження Євгена Березняка.

5. Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» випустити серію поштових марок, присвячених 100-річчю з дня народження Євгена Березняка.

6. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності та Комітет Верховної Ради України у закордонних справах.

7. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
20 листопада 2013 року.
№ 703-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 125-річчя з дня народження Остапа Вишні

13 листопада 2014 року виповнюється 125 років з дня народження Остапа Вишні - українського письменника, новеліста, класика сатиричної прози XX століття.

Враховуючи важливість постаті Остапа Вишні для культури України, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Урочисто відзначити на державному рівні 125-річчя з дня народження Остапа Вишні.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення на державному рівні 125-річчя з дня народження Остапа Вишні;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити та затвердити план заходів щодо відзначення на державному рівні 125-річчя з дня народження Остапа Вишні.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені життю і діяльності Остапа Вишні, сприяти виданню творів Остапа Вишні та висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 125-річчя з дня його народження.

4. Запропонувати Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» випустити поштову марку, присвячену 125-річчю з дня народження Остапа Вишні.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

6. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
20 листопада 2013 року.
№ 704-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 175-річчя з дня народження Павла Чубинського

У 2014 році виповнюється 175 років з дня народження Павла Платоновича Чубинського - українського етнолога, фольклориста, поета, громадського діяча, автора слів Державного Гімну України.

Враховуючи важливість постаті Павла Чубинського для розвитку української культури, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Урочисто відзначити на державному рівні 175-річчя з дня народження Павла Чубинського.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення на державному рівні 175-річчя з дня народження Павла Чубинського;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити та затвердити план заходів щодо відзначення на державному рівні 175-річчя з дня народження Павла Чубинського.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені життю і діяльності Павла Чубинського, сприяти виданню його творів та висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 175-річчя з дня його народження.

4. Запропонувати Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» здійснити випуск поштової марки, присвяченої 175-річчю з дня народження Павла Чубинського.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

6. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
20 листопада 2013 року.
№ 705-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 100-річчя з дня народження академіка Національної академії наук України Володимира Григоровича Сергєєва

5 березня 2014 року виповнюється 100 років з дня народження Володимира Григоровича Сергєєва - академіка Національної академії наук України, керівника Харківського науково-виробничого об'єднання «Хартрон» та головного конструктора систем управління ракет і космічних апаратів (1960-1986 роки), лауреата Ленінської премії та Державних премій СРСР і УРСР, двічі Героя Соціалістичної Праці, Почесного громадянина міста Харкова.

Враховуючи значний особистий внесок Володимира Григоровича Сергєєва у вітчизняну ракетно-космічну галузь, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Урочисто відзначити на державному рівні 100-річчя з дня народження Володимира Григоровича Сергєєва.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення на державному рівні 100-річчя з дня народження Володимира Григоровича Сергєєва;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити та затвердити план заходів щодо відзначення на державному рівні 100-річчя з дня народження Володимира Григоровича Сергєєва, вирішити питання щодо його фінансового та матеріально-технічного забезпечення. У плані заходів передбачити спорудження пам'ятника Володимиру Григоровичу Сергєєву в місті Харкові.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені життю і творчій діяльності Володимира Григоровича Сергєєва, та сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 100-річчя з дня його народження.

4. Запропонувати Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» випустити серію поштових марок, присвячених 100-річчю з дня народження Володимира Григоровича Сергєєва.

5. Рекомендувати Національному банку України виготовити і ввести в обіг монету, присвячену 100-річчю з дня народження Володимира Григоровича Сергєєва.

6. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

7. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
20 листопада 2013 року.
№ 706-VII.

Постанова
Верховної Ради України

Про відзначення 170-річчя від дня народження Іллі Рєпіна

5 серпня 2014 року виповнюється 170 років від дня народження Іллі Юхимовича Рєпіна - всесвітньо відомого художника, майстра реалістичного живопису.

Враховуючи важливість постаті Іллі Рєпіна, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Урочисто відзначити на державному рівні 170-річчя від дня народження Іллі Рєпіна.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України:

у двотижневий термін з дня прийняття цієї Постанови утворити організаційний комітет з підготовки та проведення заходів щодо відзначення на державному рівні 170-річчя від дня народження Іллі Рєпіна;

у двотижневий термін після утворення зазначеного організаційного комітету розробити та затвердити план заходів щодо відзначення на державному рівні 170-річчя від дня народження Іллі Рєпіна, вирішити питання щодо його фінансового та матеріально-технічного забезпечення, зокрема щодо виділення коштів на ремонтно-реставраційні роботи в будівлі Штабів військових поселень для розміщення художньої галереї лауреатів премії імені І. Ю. Рєпіна, в меморіальній садибі та в будівлі відділу музею - Шляховий палац (виставкові зали музею) в місті Чугуєві Харківської області;

з урахуванням пропозицій Харківської обласної державної адміністрації опрацювати питання щодо удосконалення інфраструктурного розвитку Харківської області, зокрема реконструкції та будівництва доріг до об'єктів, пов'язаних з ім'ям І. Ю. Рєпіна, встановлення відповідних дорожніх знаків та покажчиків;

під час роботи над законопроектами про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» та про Державний бюджет України на 2014 рік передбачити видатки на забезпечення проведення заходів з підготовки та відзначення 170-річчя від дня народження Іллі Рєпіна.

3. Рекомендувати Державному комітету телебачення і радіомовлення України організувати тематичні теле- і радіопередачі, присвячені життю і творчості Іллі Рєпіна, та сприяти висвітленню державними засобами масової інформації заходів, що проводитимуться у зв'язку з відзначенням 170-річчя від дня його народження.

4. Запропонувати Українському державному підприємству поштового зв'язку «Укрпошта» випустити серію поштових марок, присвячених 170-річчю від дня народження Іллі Рєпіна.

5. Рекомендувати місцевим державним адміністраціям та органам місцевого самоврядування розробити план заходів з відзначення 170-річчя від дня народження Іллі Рєпіна, в якому в межах повноважень передбачити:

проведення урочистих заходів з нагоди цієї дати;

проведення у серпні 2014 року в закладах культури тематичних виставок, лекцій, вечорів, мистецьких конкурсів, святкових концертів, присвячених 170-річчю від дня народження Іллі Рєпіна.

6. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань культури і духовності.

7. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України В. РИБАК.

м. Київ,
20 листопада 2013 року.
№ 707-VII.

Закон України

Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо коштів від використання (реалізації) державної частини виробленої продукції відповідно до угод про розподіл продукції

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 50-51, ст. 572) такі зміни:

1) пункт 55 частини другої статті 29 викласти в такій редакції:

«55) 90 відсотків коштів від використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції, та/або коштів у вигляді грошового еквівалента такої державної частини продукції (крім коштів від державної частини продукції, виробленої на ділянці надр у межах континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони України, що зараховуються до загального фонду державного бюджету в повному обсязі)»;

2) частину першу статті 71 доповнити пунктом 4^2 такого змісту:

«4^2) 10 відсотків коштів від використання (реалізації) частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції, та/або коштів у вигляді грошового еквівалента такої державної частини продукції (крім коштів від державної частини продукції, виробленої на ділянці надр у межах континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони України), що розподіляються між місцевими бюджетами адміністративно-територіальних одиниць, на території яких знаходиться відповідна ділянка надр, у такому співвідношенні: 5 відсотків - до бюджету Автономної Республіки Крим або обласного бюджету; 3,5 відсотка - до районного бюджету; 1,5 відсотка - до сільського, селищного або міського бюджету. Якщо ділянка надр розташована на території декількох адміністративно-територіальних одиниць, кошти між відповідними місцевими бюджетами розподіляються в межах встановленого співвідношення у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2014 року, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 5 листопада 2013 року.
№ 665-VII.

Закон України

Про ратифікацію Договору між Україною та Республікою Індія про взаємну правову допомогу у цивільних і господарських справах

Верховна Рада України **постановляє:**

Договір між Україною та Республікою Індія про взаємну правову допомогу у цивільних і господарських справах, вчинений 10 грудня 2012 року в м. Нью-Делі, який набирає чинності через тридцять днів після дня обміну ратифікаційними грамотами, ратифікувати.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 5 листопада 2013 року.
№ 672-VII.

(Додаток до Закону див. на сайті www.golos.com.ua).

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки про торговельне судноплавство

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Італійської Республіки про торговельне судноплавство, вчинену 21 лютого 2012 року в м. Римі, яка набирає чинності з дати отримання останнього письмового повідомлення про виконання Договірними Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності, ратифікувати.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 5 листопада 2013 року.
№ 673-VII.

(Додаток до Закону див. на сайті www.golos.com.ua).

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Індія про науково-технологічне співробітництво

Верховна Рада України **постановляє:**

Угоду між Урядом України та Урядом Республіки Індія про науково-технологічне співробітництво, вчинену 10 грудня 2012 року в м. Нью-Делі, яка набирає чинності з дати отримання дипломатичними каналами останнього письмового повідомлення про виконання Договірними Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності, ратифікувати.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ, 5 листопада 2013 року.
№ 674-VII.

(Додаток до Закону див. на сайті www.golos.com.ua).

Закон України

Про засади функціонування ринку електричної енергії України

Цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади діяльності ринку електричної енергії України та регулює відносини, що виникають у процесі його функціонування.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

адміністратор комерційного обліку електричної енергії (адміністратор комерційного обліку) - суб’єкт ринку електричної енергії, який забезпечує організацію та адміністрування комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, а також виконує функції центральної агрегації даних комерційного обліку на ринку електричної енергії;

адміністратор розрахунків - суб’єкт ринку електричної енергії, який забезпечує організацію роботи ринку електричної енергії та проведення розрахунків на балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг;

акредитація постачальника послуг комерційного обліку (акредитація) - документальне засвідчення адміністратором комерційного обліку правочинності та компетентності відповідного суб’єкта господарювання надавати послуги комерційного обліку на ринку електричної енергії у порядку, встановленому кодексом комерційного обліку;

алгоритм розподілу коштів - порядок розподілу уповноваженим банком коштів з поточних рахунків із спеціальним режимом використання без платіжних доручень, який встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до цього Закону;

балансуюча група - об’єднання сторін, відповідальних за баланс, що створюється відповідно до цього Закону, в рамках якого одна сторона, що входить до такого об’єднання, несе відповідальність за небаланс електричної енергії усіх інших сторін, що входять до такого об’єднання;

балансуюча група виробників за «зеленим» тарифом - балансуюча група, в якій стороною, відповідальною за баланс, є гарантований покупець;

балансуючий ринок електричної енергії (балансуючий ринок) - ринок, організований системним оператором з метою балансування обсягів виробництва (відпуску) та імпорту електричної енергії і споживання та експорту електричної енергії, врегулювання системних обмежень в об’єднаній енергетичній системі України, а також фінансового врегулювання небалансів електричної енергії;

вертикально інтегрована господарська організація - суб’єкт господарювання, який разом з особами, пов’язаними з ним прямо або опосередковано відносинами контролю, здійснює передачу або розподіл і щонайменше одну із функцій з виробництва або постачання електричної енергії;

виробник електричної енергії (виробник) - суб’єкт господарювання, який володіє або користується на законних підставах генеруючими потужностями, виробляє електричну енергію з метою її продажу на ринку електричної енергії, та/або надає допоміжні послуги відповідно до вимог цього Закону;

вільна пропускна спроможність - доступна пропускна спроможність за вирахуванням розподіленої на аукціонах величини пропускної спроможності та пропускної спроможності, щодо якої відповідно до закону надано пріоритетний доступ. При розрахунку добової вільної пропускної спроможності враховується невикористана величина пропускної спроможності, розподілена на попередніх аукціонах;

гарантований покупець електричної енергії за «зеленим» тарифом (гарантований покупець) - суб’єкт господарювання, що відповідно до цього Закону купує електричну енергію у виробників, яким встановлено «зелений» тариф;

гарантований постачальник електричної енергії (гарантований електропостачальник) - електропостачальник, який здійснює постачання електричної енергії виключно на закріпленій території та зобов’язаний укласти договір на постачання електричної енергії з будь-яким споживачем електричної енергії, який до нього звернувся і розташований на території здійснення його ліцензованої діяльності з постачання електричної енергії;

граничні показники - визначені в умовах і правилах здійснення господарської діяльності з виробництва електричної енергії величина встановленої потужності електростанції або обсяг річного відпуску нею електричної енергії в об’єднану енергетичну систему України, у разі перевищення яких продаж електричної енергії має здійснюватися на ринку двосторонніх договорів та/або на ринку «на добу наперед» та балансуючому ринку;

двосторонній договір купівлі-продажу електричної енергії (двосторонній договір) - договір, за яким здійснюється купівля-продаж електричної енергії на ринку двосторонніх договорів між двома суб’єктами господарювання, що мають право здійснювати купівлю-продаж електричної енергії на цьому ринку;

договір купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» (договір на ринку «на добу наперед») - одночасне прийняття учасником торгів «на добу наперед» і оператором ринку прав та зобов’язань з купівлі-продажу продуктів електроенергії за результатами проведення відповідних торгів «на добу наперед»;

допоміжні послуги - послуги, визначені цим Законом та правилами ринку, які системний оператор закуповує у постачальників допоміжних послуг для забезпечення сталої і надійної роботи об’єднаної енергетичної системи України та якості електричної енергії відповідно до встановлених стандартів;

доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж - право електропостачальника на отримання послуги з передачі електричної енергії міждержавними електричними мережами з метою експорту та/або імпорту електричної енергії, набуте відповідно до цього Закону;

доступна пропускна спроможність - величина максимальної потужності електричної енергії, що може бути передана з енергетичної системи однієї країни до енергетичної системи іншої країни у відповідному напрямку за умови гарантованого забезпечення безпеки і надійності функціонування об’єднаної енергетичної системи України;

електропередавальне підприємство - суб’єкт господарювання, що здійснює діяльність з передачі електричної енергії відповідно до ліцензії;

електропостачальник - гарантований та/або незалежний постачальник електричної енергії, який діє відповідно до ліцензії;

електророзподільне підприємство - суб’єкт господарювання, що здійснює діяльність з розподілу електричної енергії відповідно до ліцензії;

кваліфікований споживач електричної енергії (кваліфікований споживач) - споживач електричної енергії, який може вільно обирати електропостачальника та безпосередньо укладати з ним договір на обсяг власного споживання електричної енергії, з урахуванням положень пункту 3 розділу VI цього Закону;

кліринг на ринку електричної енергії - система безготівкових розрахунків через уповноважений банк, яка враховує взаємні фінансові вимоги та зобов’язання суб’єктів ринку щодо операцій з електричною енергією (продуктами електроенергії) і послуг, наданих на ринку електричної енергії, та завершується платежем на різницю між сумами вимог та зобов’язань суб’єктів ринку, в тому числі за рахунок наданих фінансових гарантій;

кодекс електричних мереж - зведення вимог та правил, які регулюють взаємовідносини системного оператора, електропередавального підприємства, електророзподільних підприємств, виробників, електропостачальників та споживачів електричної енергії щодо планування, розвитку та експлуатації об’єднаної енергетичної системи України та доступу до електричних мереж;

кодекс комерційного обліку електричної енергії (кодекс комерційного обліку) - зведення вимог та правил щодо провадження комерційного обліку електричної енергії та надання послуг комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії;

комерційний облік електричної енергії - сукупність процесів та процедур із забезпечення формування даних щодо обсягів відпущеної, переданої, розподіленої, спожитої, імпортованої та експортованої електричної енергії у визначений проміжок часу з метою використання таких даних для здійснення розрахунків між суб’єктами ринку електричної енергії;

небаланс електричної енергії - різниця між фактичними обсягами відпуску або споживання чи експорту або імпорту електричної енергії сторони, відповідальної за баланс, та акцептованими системним оператором (адміністратором розрахунків) договірними обсягами купівлі та/або продажу чи експорту або імпорту електричної енергії, визначеними відповідно до правил ринку;

незалежний електропостачальник - електропостачальник, який здійснює постачання електричної енергії кваліфікованому споживачу на умовах, визначених за результатами домовленостей із споживачем, або використовує її для власних потреб;

оператор ринку - оператор ринку «на добу наперед», який забезпечує організацію купівлі-продажу електричної енергії на наступну добу на відповідному ринку згідно з отриманою ліцензією;

побутовий споживач електричної енергії (побутовий споживач) - фізична особа, яка використовує електричну енергію для забезпечення власних побутових потреб, що не включають професійну та комерційну діяльність, на підставі договору про постачання електричної енергії з електропостачальником;

послуги комерційного обліку електричної енергії (послуги комерційного обліку) - визначені цим Законом послуги/роботи із забезпечення комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії;

постачальник допоміжних послуг - виробник, електропостачальник та/або кваліфікований споживач електричної енергії, який відповідає встановленим правилами ринку вимогам щодо надання допоміжних послуг та зареєстрований відповідно до правил ринку для надання таких послуг, та інші особи, визначені цим Законом;

постачальник послуг комерційного обліку - суб’єкт господарської діяльності, який надає послуги комерційного обліку на ринку електричної енергії відповідно до вимог цього Закону;

постачання електричної енергії - господарська діяльність електропостачальників на роздрібному ринку із забезпечення споживачів електричною енергією відповідно до умов укладеного договору про постачання електричної енергії;

поточні рахунки із спеціальним режимом використання - рахунки електропостачальників, системного оператора, електропередавального підприємства, оператора ринку, гарантованого покупця, Фонду врегулювання вартісного дисбалансу та виробників електричної енергії на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), відкриті в уповноваженому банку і призначені для забезпечення проведення розрахунків відповідно до цього Закону;

правила ринку електричної енергії (правила ринку) - нормативно-правовий акт, який встановлює правові, організаційні та економічні засади функціонування ринку електричної енергії та регулює відносини між суб’єктами цього ринку;

правила ринку «на добу наперед» - нормативно-правовий акт, який встановлює правові, організаційні та економічні засади функціонування ринку «на добу наперед» та регулює відносини між оператором ринку та учасниками цього ринку;

продукт на ринку електричної енергії «на добу наперед» (продукт електроенергії) - уніфікований погодинний обсяг електричної енергії, який продається (купується) в ході торгів «на добу наперед» згідно з правилами ринку «на добу наперед»;

ринок двосторонніх договорів купівлі-продажу електричної енергії (ринок двосторонніх договорів) - система відносин між учасниками ринку щодо купівлі-продажу електричної енергії за двосторонніми договорами відповідно до вимог цього Закону поза ринком «на добу наперед», балансуючим ринком та роздрібним ринком електричної енергії;

ринок допоміжних послуг - система відносин, що виникають у зв’язку з придбанням системним оператором допоміжних послуг у постачальників допоміжних послуг;

ринок електричної енергії (ринок електричної енергії України) - система відносин, які виникають між суб’єктами ринку при здійсненні купівлі-продажу електричної енергії та/або допоміжних послуг, передачі та розподілі електричної енергії електричними мережами, постачанні електричної енергії споживачам;

ринок електричної енергії «на добу наперед» (ринок «на добу наперед») - система відносин між учасниками ринку «на добу наперед» та оператором ринку щодо купівлі-продажу електричної енергії (продуктів електроенергії) на наступну за днем проведення торгів добу;

роздрібний ринок електричної енергії - система відносин, які виникають між електропостачальником та споживачем електричної енергії, а також електророзподільним підприємством у процесі постачання електричної енергії;

системні обмеження - обставини, обумовлені необхідністю забезпечення функціонування об’єднаної енергетичної системи України в межах гранично допустимих значень, за яких можливе відхилення від оптимального розподілу навантаження генеруючих потужностей, відповідно до їх договірних обсягів відпуску електричної енергії та/або оптимального розподілу навантаження генеруючих потужностей відповідно до пропозицій (заявок) на балансуючому ринку;

системний оператор - суб’єкт ринку електричної енергії, що здійснює відповідно до ліцензії централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об’єднаною енергетичною системою України, підтримання балансу в об’єднаній енергетичній системі України та забезпечення паралельної роботи з енергетичними системами інших держав;

споживач електричної енергії - суб’єкт господарювання або фізична особа, що використовує електричну енергію для власних потреб на підставі договору про постачання електричної енергії з електропостачальником або інших підставах, передбачених цим Законом;

сторона, відповідальна за баланс, - учасник ринку, який взяв на себе зобов’язання, а у разі об’єднання в балансуючу групу - у тому числі за інших сторін, відповідальних за баланс, щодо відпуску та/або споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії в обсягах, що акцептовані системним оператором (адміністратором розрахунків) в погодинному добовому графіку відпуску та/або споживання або експорту або імпорту електричної енергії, та щодо врегулювання небалансів електричної енергії;

суб’єкт ринку електричної енергії (суб’єкт ринку) - виробник, електропостачальник, електропередавальне підприємство, електророзподільне підприємство, оператор ринку та гарантований покупець, які в установленому цим Законом порядку отримали доступ до ринку електричної енергії; системний оператор, адміністратор розрахунків, адміністратор комерційного обліку, постачальник послуг комерційного обліку, Фонд врегулювання вартісного дисбалансу, а також споживач електричної енергії;

торги електричною енергією на ринку «на добу наперед» (торги «на добу наперед») - процес визначення обсягів та ціни (цін) на електричну енергію (продукти електроенергії) на розрахункові періоди наступної за днем проведення торгів доби відповідно до правил ринку «на добу наперед»;

уповноважений банк ринку електричної енергії (уповноважений банк) - визначена Кабінетом Міністрів України разом з Національним банком України банківська установа, яка обслуговує поточні рахунки із спеціальним режимом використання та на договірних засадах виконує функції адміністратора Фонду врегулювання вартісного дисбалансу;

учасник ринку електричної енергії (учасник ринку) - суб’єкт ринку, який отримав доступ до ринку електричної енергії з метою купівлі-продажу електричної енергії та/або надання допоміжних послуг на ринку електричної енергії;

учасник балансування - учасник ринку, який відповідає вимогам правил ринку щодо участі у балансуванні обсягів виробництва (відпуску) та імпорту і споживання та експорту електричної енергії в об’єднаній енергетичній системі України, яке здійснюється на балансуючому ринку, та зареєстрований відповідно до правил ринку для участі у балансуванні;

учасник ринку «на добу наперед» - виробник, електропостачальник, електропередавальне підприємство, електророзподільне підприємство та гарантований покупець, які отримали доступ до ринку електричної енергії і підписали договір про участь у ринку «на добу наперед»;

інші терміни, наведені у цьому Законі, вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про електроенергетику» та «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу».

Стаття 2. Правові основи функціонування ринку електричної енергії

1. Основні засади функціонування ринку електричної енергії визначаються цим Законом, законами України «Про електроенергетику» та «Про природні монополії».

2. Основні умови діяльності суб’єктів ринку електричної енергії та взаємовідносин між ними регулюються:

1) правилами ринку, які в тому числі визначають правила функціонування балансуючого ринку та правила функціонування ринку допоміжних послуг;

2) правилами ринку «на добу наперед»;

3) кодексом електричних мереж;

4) кодексом комерційного обліку;

5) іншими нормативно-правовими актами.

Правила ринку, правила ринку «на добу наперед» та кодекс комерційного обліку затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, за погодженням із Антимонопольним комітетом України. Кодекс електричних мереж затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, за погодженням із національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та Антимонопольним комітетом України.

Системний оператор адмініструє правила ринку, кодекс комерційного обліку та кодекс електричних мереж.

Оператор ринку адмініструє правила ринку «на добу наперед».

3. Правила ринку визначають, зокрема, порядок набуття, призупинення та позбавлення статусу суб’єкта ринку, а також випадки, в яких може бути відмовлено в наданні статусу суб’єкта ринку, порядок реєстрації суб’єктів ринку, порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов’язань за договорами про купівлю-продаж електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії, правила функціонування балансуючого ринку, правила функціонування ринку допоміжних послуг, порядок проведення розрахунків на балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг, порядок виставлення рахунків, порядок внесення змін до правил ринку, положення щодо функціонування ринку у разі вжиття надзвичайних заходів.

4. Правила ринку «на добу наперед» визначають, зокрема, порядок набуття, призупинення та позбавлення статусу учасника ринку «на добу наперед», а також випадки, в яких суб’єкту господарювання може бути відмовлено в участі у торгах «на добу наперед», порядок та вимоги до забезпечення виконання зобов’язань за договорами на ринку «на добу наперед», порядок організації та проведення торгів «на добу наперед», порядок визначення ціни (цін) на електричну енергію (продукти електроенергії), у тому числі у випадках неконкурентної поведінки, порядок повідомлення адміністратора розрахунків про укладені договори на ринку «на добу наперед», порядок проведення розрахунків на ринку «на добу наперед», порядок визначення вартості послуг оператора ринку та порядок її оплати, порядок розкриття інформації про діяльність оператора ринку та її оприлюднення, порядок врегулювання спорів між оператором ринку та учасниками ринку «на добу наперед», порядок внесення змін до правил ринку «на добу наперед».

5. Кодекс електричних мереж визначає, зокрема, основні правила технічної експлуатації, планування, оперативно-технологічного управління та розвитку електричних мереж (у тому числі правила управління перевантаженнями в електричних мережах об’єднаної енергетичної системи України), правила приєднання електроустановок до електричних мереж, типові форми технічних умов приєднання електроустановок до електричних мереж, а також вимоги до користувачів об’єднаної енергетичної системи України, у тому числі вичерпний перелік умов, за яких користувачам може бути відмовлено в наданні доступу до електричних мереж.

6. Кодекс комерційного обліку визначає основні положення щодо організації комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, права та обов’язки суб’єктів ринку, постачальників послуг комерційного обліку та адміністратора комерційного обліку щодо забезпечення комерційного обліку електричної енергії, отримання точних і достовірних даних комерційного обліку та їх агрегації (об’єднання), порядок проведення акредитації постачальників послуг комерційного обліку та реєстрації автоматизованих систем комерційного обліку.

7. Вимоги щодо надання, захисту, розкриття та оприлюднення інформації на ринку електричної енергії визначаються цим Законом, іншими законами України, правилами ринку, правилами ринку «на добу наперед», кодексом електричних мереж, кодексом комерційного обліку, порядком проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж.

Вимоги щодо надання, захисту, розкриття та оприлюднення інформації суб’єктами ринку визначаються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

8. Суб’єкти ринку мають право подавати пропозиції щодо внесення змін до правил ринку, правил ринку «на добу наперед», кодексу електричних мереж, кодексу комерційного обліку та інших нормативно-правових актів, що регламентують функціонування та діяльність ринку електричної енергії України до відповідних державних органів та суб’єктів, що забезпечують адміністрування правил ринку, правил ринку «на добу наперед», кодексу комерційного обліку, кодексу електричних мереж.

Стаття 3. Принципи функціонування ринку електричної енергії України

1. Ринок електричної енергії функціонує на конкурентних засадах з обмеженнями, що встановлюються цим Законом та Законом України «Про природні монополії».

2. Функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах:

1) енергетичної безпеки України;

2) безпеки постачання електричної енергії споживачам, захисту їх прав та інтересів;

3) енергоефективності та захисту навколишнього природного середовища;

4) добросовісної конкуренції;

5) рівності прав на продаж та купівлю електричної енергії;

6) вільного вибору електропостачальника кваліфікованим споживачем;

7) недискримінаційного та прозорого доступу до магістральних і міждержавних та/або місцевих (локальних) електричних мереж;

8) недискримінаційного доступу до ринку електричної енергії;

9) незалежного державного регулювання;

10) недискримінаційного ціноутворення;

11) запобігання діям та бездіяльності суб’єктів ринку, спрямованим на спричинення збитків іншим суб’єктам ринку;

12) відповідальності суб’єктів ринку за недотримання правил ринку, правил ринку «на добу наперед», кодексу електричних мереж, кодексу комерційного обліку, інших нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії, та умов договорів, які укладаються на цьому ринку;

13) можливості інтеграції із зовнішніми ринками електричної енергії.

3. У випадках, передбачених цим Законом, обов’язковими

умовами доступу до ринку електричної енергії для виробників, електропостачальників, електропередавального та електророзподільних підприємств, гарантованого покупця, а також оператора ринку є отримання відповідним суб'єктом господарювання ліцензії на здійснення певного виду господарської діяльності в електроенергетиці та підписання ним договору про участь у ринку електричної енергії з системним оператором.

Договір про участь у ринку електричної енергії є публічним.

Системний оператор не має права відмовити у підписанні договору про участь у ринку електричної енергії, якщо суб'єкт господарювання належним чином виконав усі умови правил ринку щодо доступу до ринку електричної енергії.

Суб'єкти господарювання, що виконали умови доступу до ринку електричної енергії, набувають статусу суб'єкта ринку електричної енергії та вносяться адміністратором розрахунків до відповідного реєстру у порядку, визначеному правилами ринку.

Суб'єкти ринку мають забезпечувати відповідність вимогам щодо здійснення комерційного обліку, надання інформації, забезпечення фінансових гарантій на ринку електричної енергії відповідно до вимог правил ринку, правил ринку «на добу наперед» та кодексу комерційного обліку.

Стаття 4. Основи функціонування ринку електричної енергії України

1. В Україні функціонує єдиний ринок електричної енергії, в якому:

1) здійснюються продаж електричної енергії (відпущеної електростанціями України, а також імпортованої) та її купівля (у тому числі для експорту);

2) здійснюються передача та розподіл електричної енергії електричними мережами;

3) забезпечуються стала та надійна робота об'єднаної енергетичної системи України, підтримання балансу між попитом та пропозицією електричної енергії;

4) забезпечується комерційний облік електричної енергії та проводяться розрахунки між суб'єктами ринку за електричну енергію та послуги.

2. Ринок електричної енергії України включає такі складові:

1) ринок двосторонніх договорів;

2) ринок «на добу наперед»;

3) балансуючий ринок;

4) ринок допоміжних послуг;

5) роздрібний ринок електричної енергії.

3. Купівля-продаж електричної енергії на ринку електричної енергії здійснюється на ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед», балансуючому ринку та роздрібному ринку.

На ринку двосторонніх договорів виробники продають відпущену ними електричну енергію, а електропостачальники, електропередавальне підприємство, електророзподільні підприємства, а також кваліфіковані споживачі у випадках, передбачених цим Законом, купують її на умовах домовленості сторін щодо ціни, обсягу, терміну постачання електричної енергії тощо на підставі укладених двосторонніх договорів. На ринку двосторонніх договорів гарантований покупець здійснює купівлю електричної енергії за «зеленим» тарифом у виробників, яким згідно із законодавством встановлено «зелений» тариф.

На ринку двосторонніх договорів виробники та електропостачальники мають право здійснювати купівлю-продаж електричної енергії з метою продажу її іншим учасникам ринку.

На ринку «на добу наперед» виробники, електропостачальники, електропередавальне підприємство, електророзподільні підприємства та гарантований покупець купують/продають електричну енергію (продукти електроенергії) в ході організованих торгів «на добу наперед» шляхом укладення за їх результатами відповідних договорів із оператором ринку. Ціни та обсяги купівлі-продажу електричної енергії на наступну добу визначаються відповідно до правил ринку «на добу наперед».

На балансуючому ринку системний оператор здійснює купівлю-продаж електричної енергії за результатами відбору поданих на балансуючий ринок пропозицій (заявок) з продажу/купівлі електричної енергії учасників балансування. Системний оператор також здійснює купівлю-продаж небалансів електричної енергії, що виникають у сторін, відповідальних за баланс. У межах балансуючої групи сторона, відповідальна за баланс балансуючої групи, здійснює купівлю-продаж небалансів електричної енергії, що виникають в учасників такої балансуючої групи.

На роздрібному ринку електричної енергії споживачі електричної енергії купують електричну енергію у електропостачальників (незалежних або гарантованих). Кваліфіковані споживачі електричної енергії за власним вибором можуть купувати електричну енергію у будь-якого з незалежних електропостачальників або у гарантованих електропостачальників.

4. Передача та розподіл електричної енергії здійснюються електропередавальним підприємством та електророзподільними підприємствами відповідно.

Електропередавальне та електророзподільні підприємства на недискримінаційних засадах надають послуги з передачі та розподілу електричної енергії електричними мережами на основі відповідних договорів за тарифами, що регулюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. Надання послуг з приєднання до електричних мереж здійснюється на недискримінаційних засадах згідно із законодавством на основі відповідних договорів. Вартість послуг з приєднання визначається відповідно до Закону України «Про електроенергетику».

5. Централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України здійснюється системним оператором.

Планування режиму роботи об'єднаної енергетичної системи України на наступну добу здійснюється системним оператором у порядку, визначеному кодексом електричних мереж та правилами ринку. Учасники ринку, виходячи з обсягів купівлі-продажу ними електричної енергії, самостійно складають та надають системному оператору (адміністратору розрахунків) на акцептування свої погодинні добові графіки відпуску та/або споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії. Акцептовані системним оператором (адміністратором розрахунків) погодинні добові графіки відпуску та/або споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії є обов'язковими для виконання відповідними учасниками ринку.

Для забезпечення надійної та сталої роботи об'єднаної енергетичної системи України системний оператор придбаває допоміжні послуги у постачальників цих послуг на ринку допоміжних послуг.

Для підтримання балансу між виробництвом та споживанням електричної енергії системний оператор здійснює балансування обсягів виробництва та споживання електричної енергії протягом поточної та наступної доби шляхом видачі обов'язкових для виконання команд учасникам балансування на відхилення (завантаження/розвантаження) від їх акцептованого погодинного добового графіка відпуску та/або споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії на наступну добу. Ці команди системного оператора визначають взаємні зобов'язання системного оператора та відповідного учасника балансування з купівлі-продажу електричної енергії на балансуючому ринку.

6. Для забезпечення проведення розрахунків між суб'єктами ринку електричної енергії здійснюється комерційний облік електричної енергії.

Суб'єкти ринку зобов'язані забезпечити комерційний облік електричної енергії відповідно до кодексу комерційного обліку.

Розрахунки між суб'єктами ринку за куплену/продану електричну енергію та придбані/надані послуги на ринку електричної енергії проводяться відповідно до укладених договорів згідно з вимогами цього Закону. Проведення розрахунків на ринку «на добу наперед» здійснюється оператором ринку відповідно до правил ринку «на добу наперед».

Розрахунок платежів на балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг здійснює адміністратор розрахунків відповідно до правил ринку.

Розрахунки платежів за результатами розподілу пропускної спроможності міждержавних електричних мереж здійснює системний оператор відповідно до порядку проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж.

Розрахунок інших платежів за куплену/продану електричну енергію та придбані/надані послуги здійснюється самостійно сторонами відповідних договорів.

7. Моніторинг діяльності системного оператора, адміністратора розрахунків, адміністратора комерційного обліку, оператора ринку, Фонду врегулювання вартісного дисбалансу, гарантованого покупця, а також роботи ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед», балансуючого ринку, ринку допоміжних послуг, здійснення розподілу пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, функціонування роздрібного ринку здійснюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Стаття 5. Договірне забезпечення функціонування ринку електричної енергії

1. Суб'єкти ринку електричної енергії здійснюють свою діяльність на ринку електричної енергії на договірних засадах. Для забезпечення функціонування ринку електричної енергії укладаються такі види договорів:

1) про участь у ринку електричної енергії;

2) про купівлю-продаж електроенергії на ринку двосторонніх договорів;

3) про участь у ринку «на добу наперед»;

4) про купівлю-продаж електроенергії на ринку «на добу наперед»;

5) про купівлю-продаж електричної енергії з метою балансування обсягів виробництва (у тому числі імпорту) та споживання (у тому числі експорту) електричної енергії в об'єднаній енергетичній системі України (договір про участь у балансуванні);

6) про купівлю-продаж електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії (договір про врегулювання небалансів);

7) про надання допоміжних послуг;

8) про надання послуг з передачі електричної енергії;

9) про надання послуг з розподілу електричної енергії;

10) про надання послуг з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління;

11) про приєднання електроустановок до магістральних (міждержавних) або місцевих (локальних) електричних мереж;

12) про доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж;

13) про постачання електричної енергії;

14) про надання послуг комерційного обліку електричної енергії;

15) про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції;

16) про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом.

Для забезпечення функціонування ринку електричної енергії суб'єкти ринку укладають між собою відповідні цивільно-правові договори, істотні вимоги до яких, а також вимоги до порядку укладення яких встановлюються цивільним та господарським законодавством з урахуванням особливостей, передбачених цим Законом.

Типові та примірні договори, передбачені цим Законом, затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, за погодженням з Антимонопольним комітетом України.

2. Для забезпечення функціонування ринку електричної енергії суб'єкти цього ринку укладають інші договори відповідно до положень цього Закону та інших нормативно-правових актів.

3. Системний оператор, електропередавальне підприємство, оператор ринку, Фонд врегулювання вартісного дисбалансу, гарантований покупець та інші суб'єкти ринку електричної енергії зобов'язані укласти між собою договори, які визначені як обов'язкові для укладення відповідно до вимог цього Закону, правил ринку, правил ринку «на добу наперед», кодексу електричних мереж та кодексу комерційного обліку.

Розділ II

СКЛАДОВІ ТА СУБ'ЄКТИ РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ УКРАЇНИ

Стаття 6. Ринок двосторонніх договорів

1. Операції з купівлі-продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів здійснюють виробники, електропостачальники, електропередавальне підприємство, електророзподільні підприємства та гарантований покупець, які отримали доступ до ринку електричної енергії.

Кваліфікований споживач має право купувати електричну енергію для власного споживання на ринку двосторонніх договорів за умови, що він набув статусу учасника ринку та став стороною, відповідальною за баланс.

Кваліфікований споживач не має права здійснювати перепродаж електричної енергії іншим учасникам ринку.

2. На ринку двосторонніх договорів продаж та купівля електричної енергії здійснюються на підставі двосторонніх договорів.

Відповідні суб'єкти ринку мають право вільно обирати контрагентів за двосторонніми договорами, укладати двосторонні договори у довільній формі та на умовах, що визначаються домовленістю сторін, з урахуванням таких обмежень:

1) виробники мають право продавати на ринку двосторонніх договорів електроенергію, за винятком обсягів, які відповідно до норм цього Закону повинні бути обов'язково продані на ринку «на добу наперед»;

2) електропостачальники мають право продавати на ринку двосторонніх договорів електроенергію, що імпортується, за винятком обсягів, які відповідно до норм цього Закону повинні бути обов'язково продані на ринку «на добу наперед»;

3) виробник не може купувати електричну енергію за двосторонніми договорами протягом двох років з моменту запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом;

4) електропостачальник не може продавати електричну енергію за двосторонніми договорами протягом двох років з моменту запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом, крім операцій з експорту електричної енергії;

5) електропередавальне підприємство, електророзподільне підприємство та гарантований покупець не мають права продавати електричну енергію за двосторонніми договорами;

6) електропередавальне та електророзподільне підприємство мають право купувати електричну енергію на ринку двосторонніх договорів з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу та розподіл відповідно, за винятком обсягів, які з цією метою відповідно до норм цього Закону повинні бути обов'язково куплені на ринку «на добу наперед»;

7) виробники, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумулюючих станціях, мають право купувати електричну енергію на ринку двосторонніх договорів з метою покриття технологічних потреб гідроакумулюючих станцій, за виключенням обсягів, які з цією метою відповідно до норм цього Закону повинні бути обов'язково куплені на ринку «на добу наперед»;

8) гарантований покупець купує за двосторонніми договорами електричну енергію лише у виробників, яким встановлено «зелений» тариф, з урахуванням особливостей, визначених статтею 22 цього Закону;

9) виробники, що виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та/або на гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій) продають на ринку двосторонніх договорів електричну енергію за ціною, що обов'язково повинна враховувати вартість послуг з вирівнювання умов для конкуренції, затверджену національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до цього Закону;

10) виробники, що виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та/або на гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій) укладають двосторонні договори на основі типових двосторонніх договорів купівлі-продажу електричної енергії АЕС/ГЕС, які затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

3. Істотними умовами двостороннього договору є:

предмет договору;

ціна електричної енергії та/або порядок її розрахунку (формування);

обсяг електричної енергії та графіки погодинного обсягу купівлі-продажу електричної енергії;

терміни та порядок поставки електричної енергії;

порядок повідомлення адміністратора розрахунків про укладений двосторонній договір та графіки погодинного обсягу купівлі-продажу електричної енергії;

порядок та форма розрахунків;

терміни та порядок оформлення актів приймання-передачі обсягів купівлі-продажу електричної енергії;

права, обов'язки та відповідальність сторін;

строк дії договору.

4. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, має право встановлювати максимальний строк дії двосторонніх договорів, але такий строк не може бути меншим трьох місяців.

5. Сторони двостороннього договору у передбачених правилами ринку порядку та формі інформують адміністратора розрахунків про укладення двостороннього договору та про погодинні обсяги купівлі-продажу електричної енергії за таким договором. Таке повідомлення є підставою для включення зазначених обсягів до погодинних добових графіків відпуску (споживання) та/або експорту та/або імпорту електричної енергії відповідних суб'єктів ринку.

Стаття 7. Ринок «на добу наперед»

1. В Україні функціонує єдиний ринок «на добу наперед».

Операції купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» здійснюють виробники, електропостачальники, у тому числі кваліфіковані споживачі, що набули відповідно до законодавства статусу незалежних електропостачальників, електропередавальне підприємство, електророзподільні підприємства.

Гарантований покупець зобов'язаний стати учасником ринку «на добу наперед» та здійснювати на цьому ринку виключно операції з продажу електричної енергії.

Для участі на ринку «на добу наперед» відповідні суб'єкти ринку підписують з оператором ринку договір про участь у ринку «на добу наперед», який є невід'ємною частиною правил ринку «на добу наперед».

Договір про участь у ринку «на добу наперед» є публічним.

Оператор ринку не має права відмовити у підписанні договору про участь у ринку «на добу наперед», якщо суб'єкт ринку належним чином виконав усі умови правил ринку «на добу наперед» щодо доступу до ринку «на добу наперед».

2. Купівля-продаж електричної енергії та продуктів електроенергії на ринку «на добу наперед» здійснюється за правилами ринку «на добу наперед».

3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, має право встановлювати:

1) виробникам - граничну нижню межу обов'язкового продажу на ринку «на добу наперед» електричної енергії:

виробленої на гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій) та гідроакумулюючих станціях;

виробленої іншими електростанціями (крім електричних станцій, що виробляють електричну енергію з відновлювальних (альтернативних) джерел енергії), але не більше 15 відсотків від їх місячних обсягів відпуску електричної енергії;

2) незалежним електропостачальникам - граничну нижню межу обов'язкового продажу імпортованої електричної енергії на ринку «на добу наперед»;

3) електропередавальному та електророзподільним підприємствам - граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу та розподіл відповідно;

4) виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроакумулюючих станціях, - граничну нижню межу обов'язкової купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» для покриття технологічних потреб гідроакумулюючих станцій.

4. Гарантований покупець зобов'язаний запропонувати для продажу на ринку «на добу наперед» весь обсяг електричної енергії виробників, що здійснюють йому продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом, поданий ними у погодинних графіках відпуску електричної енергії на наступну добу з урахуванням вимог цього Закону.

5. З метою продажу/купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» учасники цього ринку подають оператору ринку свої пропозиції (заявки) із зазначенням інформації щодо продуктів електроенергії, які вони мають намір продати/купити, пропонованої ними ціни продажу/купівлі та періодів/термінів здійснення продажу/купівлі електричної енергії. Форма та порядок подання пропозицій (заявок) визначаються правилами ринку «на добу наперед». До торгів «на добу наперед» допускаються учасники ринку «на добу наперед», які відповідно до вимог правил ринку «на добу наперед» надали гарантії виконання фінансових зобов'язань за договорами на ринку «на добу наперед». Види гарантій та порядок їх надання визначаються правилами ринку «на добу наперед».

6. Ціна купівлі-продажу електричної енергії на наступну добу для кожного продукту електроенергії визначається оператором ринку за принципом маржинального ціноутворення відповідно до правил ринку «на добу наперед» на основі балансу сукупного попиту на електричну енергію та її сукупної пропозиції і є єдиною.

Ціни на ринку «на добу наперед» є вільними (ринковими) цінами.

7. За результатами торгів «на добу наперед», відповідно до правил ринку «на добу наперед», оприлюднюються ціни продуктів електричної енергії та інші показники продуктів електроенергії, які можуть використовуватися як орієнтир (індикатор) для проведення операцій з купівлі-продажу електричної енергії на ринку електричної енергії.

8. Купівля та продаж електричної енергії на ринку «на добу наперед» здійснюються на підставі договору між учасником ринку «на добу наперед» та оператором ринку, укладеного відповідно до правил ринку «на добу наперед».

9. Оператор ринку у порядку та формі, визначених правилами ринку, інформує адміністратора розрахунків про укладені договори на ринку «на добу наперед» та про погодинні обсяги купівлі-продажу електричної енергії за такими договорами. Таке повідомлення є підставою для включення зазначених обсягів до погодинних добових графіків відпуску та/або споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії відповідних суб'єктів ринку.

Стаття 8. Балансуючий ринок

1. В Україні функціонує єдиний балансуючий ринок.

На балансуючому ринку системним оператором здійснюються:

1) планування режиму роботи об'єднаної енергетичної системи України на наступну добу;

2) купівля та продаж електричної енергії для балансування обсягів попиту та пропозицій електричної енергії у поточній добі;

3) купівля та продаж електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії сторін, відповідальних за баланс.

2. Виробники зобов'язані брати участь у балансуванні в обсягах та у випадках, визначених цим Законом та правилами ринку.

Брати участь у балансуванні мають право кваліфіковані споживачі, що відповідають вимогам правил ринку електричної енергії щодо участі у балансуванні.

3. Для участі у балансуванні на балансуючому ринку виробники та/або кваліфіковані споживачі укладають із системним оператором договір на основі типового договору про участь у балансуванні.

Учасники балансування та укладені ними договори про участь у балансуванні реєструються адміністратором розрахунків у порядку, визначеному правилами ринку.

Типовий договір про участь у балансуванні затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

4. Учасник балансування подає системному оператору свої пропозиції (заявки) щодо збільшення (зменшення) свого навантаження з метою продажу/купівлі електричної енергії на балансуючому ринку у порядку та формі, визначених правилами ринку.

5. Системний оператор з метою балансування обсягів виробництва та споживання електричної енергії та/або врегулювання системних обмежень надає учасникам балансування команди на збільшення (зменшення) їх навантаження, здійснюючи у порядку, визначеному правилами ринку, відбір відповідних пропозицій (заявок) учасників балансування, поданих ними на балансуючий ринок.

Відбір відповідних пропозицій (заявок) учасників балансування здійснюється з урахуванням необхідності забезпечення сталої та

ПРОДОВЖЕННЯ НА 14—23 СТОР.

надійної роботи об'єднаної енергетичної системи України та мінімізації витрат на балансування обсягів виробництва та споживання електричної енергії.

Системний оператор має право надавати команди на зменшення навантаження виробникам, які здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), лише за умови, якщо всі наявні пропозиції (заявки) інших учасників балансування на зменшення їх навантаження були прийняті (акцептовані) системним оператором, крім випадків, коли системні обмеження стали наслідком обставин непереборної сили.

Вартість електричної енергії, яка не була відпущена виробником електричної енергії, що здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом відповідно до цього Закону, в результаті виконання ним команди системного оператора на зменшення навантаження, відшкодовується цьому виробнику за встановленим йому «зеленим» тарифом, крім випадків надання таких команд при системних обмеженнях, які стали наслідком обставин непереборної сили.

6. Команда системного оператора учаснику балансування на збільшення (зменшення) навантаження є по відношенню до відповідного учасника балансування прийняттям (акцептом) відповідної його пропозиції (заявки) на балансуючому ринку з боку системного оператора, зміною його акцептованого погодинного добового графіка відпуску та/або споживання електричної енергії та визначає взаємні зобов'язання системного оператора та учасника балансування з купівлі-продажу відповідного обсягу електричної енергії на балансуючому ринку.

Прийняття (акцепт) системним оператором пропозиції (заявки) щодо збільшення (зменшення) навантаження учасника балансування має наслідком купівлю-продаж системним оператором електричної енергії за ціною, визначеною відповідно до правил ринку.

7. У разі якщо темп зростання цінових пропозицій (заявок), наданих учасниками балансування, перевищує обмеження, встановлені правилами ринку, купівля-продаж електричної енергії системним оператором на балансуючому ринку здійснюється за цінами, розрахованими відповідно до правил ринку.

8. За результатами роботи балансуючого ринку за відповідну добу на підставі даних системного оператора адміністратор розрахунків розраховує платежі системного оператора та учасників балансування за електричну енергію, ціни небалансу електричної енергії, а також обсяги небалансів електричної енергії сторін, відповідальних за баланс, і відповідні платежі за них та виставляє відповідні рахунки у порядку, визначеному правилами ринку.

9. Порядок набуття та позбавлення статусу учасника балансування, обсяги та порядок обміну інформацією, необхідною для забезпечення функціонування балансуючого ринку, порядок подання та відбору пропозицій (заявок) учасників балансування, правила розрахунку цін та платежів на балансуючому ринку, а також порядок застосування механізмів регулювання цін на балансуючому ринку визначаються правилами ринку.

10. Участь у балансуючому ринку з метою врегулювання небалансів електричної енергії є обов'язковою для сторін, відповідальних за баланс. Для участі у балансуючому ринку сторони, відповідальні за баланс, зобов'язані укласти з системним оператором договір на основі типового договору про врегулювання небалансів.

Сторони, відповідальні за баланс та укладені ними договори про врегулювання небалансів, реєструються адміністратором розрахунків у порядку, визначеному правилами ринку.

Типовий договір про врегулювання небалансів затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Стаття 9. Ринок допоміжних послуг

1. В Україні функціонує єдиний ринок допоміжних послуг.

На ринку допоміжних послуг системний оператор купує допоміжні послуги для забезпечення сталої та надійної роботи об'єднаної енергетичної системи України та забезпечення якості електричної енергії.

2. Учасниками ринку допоміжних послуг є:

системний оператор, який купує та/або використовує допоміжні послуги;

постачальники допоміжних послуг, які пропонують та/або надають допоміжні послуги.

3. На ринку допоміжних послуг можуть придбаватися/надаватися допоміжні послуги для забезпечення:

1) регулювання частоти та активної потужності, підтримання балансу потужності та енергії в об'єднаній енергетичній системі України, а саме:

послуги первинного, вторинного, третинного регулювання із забезпеченням резерву відповідної регулюючої потужності;

послуги із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності;

2) підтримання параметрів надійності та якості електричної енергії в об'єднаній енергетичній системі України, а саме:

послуги регулювання напруги та реактивної потужності;

послуги із забезпечення відновлення функціонування об'єднаної енергетичної системи України після системних аварій.

Правилами ринку можуть бути передбачені інші допоміжні послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності, підтримання балансу потужності та енергії в об'єднаній енергетичній системі України та підтримання параметрів надійності та якості електричної енергії в об'єднаній енергетичній системі України.

4. Допоміжні послуги впроваджуються рішенням національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, за поданням системного оператора виходячи з потреб системного оператора у певних допоміжних послугах.

5. Функціонування ринку допоміжних послуг здійснюється за правилами ринку, які, зокрема, визначають:

види допоміжних послуг;

вимоги до суб'єктів ринку щодо надання допоміжних послуг та порядок підтвердження відповідності суб'єктів зазначеним вимогам;

зобов'язання суб'єктів ринку щодо обов'язкової участі у ринку допоміжних послуг та обов'язки надання певних допоміжних послуг;

порядок реєстрації постачальників допоміжних послуг;

порядок оприлюднення інформації, пов'язаної з придбанням допоміжних послуг;

порядок придбання/використання допоміжних послуг, у тому числі порядок ціноутворення щодо кожної допоміжної послуги;

підстави для застосування регулювання цін на ринку допоміжних послуг;

відповідальність за ненадання/неналежне надання допоміжних послуг;

порядок врахування при визначенні обсягів небалансів електричної енергії обсягів електричної енергії, відпущеної та/або спожитої постачальником допоміжних послуг у разі надання допоміжних послуг;

порядок проведення розрахунків за допоміжні послуги;

порядок проведення моніторингу виконання постачальниками допоміжних послуг зобов'язань з надання допоміжних послуг.

6. Вимоги до постачальників допоміжних послуг (у тому числі критерії відповідності їх електроенергетичного обладнання потребам системного оператора), яким вони мають відповідати для надання допоміжних послуг, визначаються системним оператором відповідно до кодексу електричних мереж, правил ринку та інших нормативно-технічних документів. Інформація про вимоги до постачальників допоміжних послуг є публічною та підлягає оприлюдненню системним оператором у порядку, визначеному правилами ринку.

Порядок перевірки та порядок проведення випробувань електроустановок постачальника допоміжних послуг з метою підтвердження їх відповідності вимогам системного оператора визначаються кодексом електричних мереж.

7. Перелік допоміжних послуг, що мають в обов'язковому порядку пропонуватися та надаватися системному оператору постачальником допоміжних послуг, визначається правилами ринку.

Суб'єкти ринку електричної енергії зобов'язані зареєструватися у системного оператора для надання відповідних допоміжних послуг як постачальники таких допоміжних послуг у випадках та порядку, визначених правилами ринку.

Виробники зобов'язані брати участь у ринку допоміжних послуг та надавати допоміжні послуги у випадках, визначених правилами ринку.

8. Залежно від виду допоміжної послуги та потреби системного оператора придбання та/або використання допоміжної послуги може здійснюватися протягом доби, тижня, місяця, кварталу та року/років.

Купівля допоміжних послуг здійснюється на підставі договорів про надання допоміжних послуг, які укладаються на основі типових договорів про надання допоміжних послуг.

Типові договори про надання допоміжних послуг затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

9. Системний оператор відповідно до кодексу електричних мереж та інших нормативно-технічних документів визначає необхідні обсяги допоміжних послуг на певний період. Інформація щодо необхідних допоміжних послуг, їх обсягів та термінів придбання/надання є публічною та підлягає оприлюдненню системним оператором у порядку, визначеному правилами ринку.

10. Допоміжні послуги купуються системним оператором на конкурентних засадах, крім випадків, передбачених цим Законом.

11. Допоміжні послуги із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності придбаваються з урахуванням потреб системного оператора у таких допоміжних послугах відповідно до плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років. Відбір постачальників допоміжних послуг із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності здійснюється системним оператором на конкурентних засадах відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, за погодженням з національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Особливості придбання допоміжних послуг із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності визначаються цим Законом та Законом України «Про електроенергетику».

12. У разі якщо обсяг запропонованої допоміжної послуги менший, ніж потреба системного оператора у цій послузі, або якщо допоміжна послуга надається постачальниками допоміжних послуг, що займають монопольне (домінуюче) положення на ринку цих послуг або в окремій частині об'єднаної енергетичної системи України з існуючими системними обмеженнями, продаж такої допоміжної послуги є обов'язковим для постачальника допоміжних послуг, а послуга купується системним оператором за ціною, що розраховується ним за методикою розрахунку регульованих цін на допоміжні послуги, що затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Регульовані ціни на ринку допоміжних послуг в обов'язковому порядку мають забезпечувати:

відшкодування економічно обґрунтованих витрат постачальників допоміжних послуг на надання відповідних допоміжних послуг, у тому числі покриття обґрунтованих інвестицій, необхідних для забезпечення надання цих послуг;

отримання прибутку.

13. У разі якщо темп зростання цінових пропозицій постачальників допоміжних послуг, наданих на конкурентних засадах, перевищує обмеження, встановлені правилами ринку, продаж таких допоміжних послуг їх постачальниками та придбання системним оператором здійснюється за цінами, розрахованими відповідно до правил ринку.

14. Системний оператор надає адміністратору розрахунків інформацію щодо обсягів та цін придбаних ним допоміжних послуг, а також щодо фактично наданих допоміжних послуг для розрахунку відповідних платежів. Інформація щодо обсягів та вартості придбаних допоміжних послуг є публічною та підлягає оприлюдненню системним оператором у порядку, визначеному правилами ринку.

15. Витрати системного оператора на оплату допоміжних послуг включаються до тарифу на централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України.

Стаття 10. Доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж

1. Доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж з метою здійснення операцій з експорту та/або імпорту електричної енергії мають право отримати виключно електропостачальники, які не здійснюють діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території.

Електропередавальне підприємство у координації із системним оператором забезпечує недискримінаційні умови доступу електропостачальників до магістральних та міждержавних електричних мереж при здійсненні експорту та/або імпорту електричної енергії в межах технічної можливості таких електричних мереж з урахуванням їх пріоритетного використання для забезпечення потреб споживачів України в електричній енергії відповідно до стандартів операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України.

Доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж від імені електропередавального підприємства надається системним оператором відповідно до порядку проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, який затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, за погодженням з Антимонопольним комітетом України.

2. Організація надання доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж здійснюється системним оператором у координації з системними операторами та/або операторами системи передачі сусідніх країн.

3. Системний оператор визначає доступну пропускну спроможність відповідно до методики, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі. Величина доступної пропускної спроможності узгоджується з відповідними системними операторами та/або операторами системи передачі сусідніх країн.

Системний оператор відповідно до порядку проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж щоденно публікує інформацію на кожну добу, місяць та рік щодо обсягів доступної, вільної, розподіленої пропускної спроможності та пропускної спроможності, щодо якої відповідно до закону надано пріоритетний доступ, прогноз щодо надійності вільної пропускної спроможності, а також вільної пропускної спроможності, яка виставляється на аукціон.

4. Розподілення вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж здійснюється системним оператором за процедурою електронного аукціону з використанням електронного документообігу та електронного цифрового підпису, крім випадків, встановлених цим Законом. Доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж електропостачальники отримують за результатами аукціону.

У разі якщо сукупний попит на пропускну спроможність міждержавних електричних мереж перевищує величину вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, аукціон на доступ проводиться за принципом першочергового задоволення заявок учасників аукціону, які пропонують найвищу ціну. У такому разі ціна доступу до пропускної спроможності за відповідним напрямком визначається за мінімальною ціною із задоволених заявок учасників аукціону.

За умови, що сукупний попит на пропускну спроможність міждержавних електричних мереж не перевищує або дорівнює величині вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, системний оператор, від імені електропередавального підприємства, надає учасникам такого аукціону доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж на безоплатній основі.

Системний оператор з метою розподілення вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж проводить річні, місячні та добові аукціони. При проведенні аукціону системний оператор здійснює розподіл всієї вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, визначеної на відповідний період.

5. Кошти, отримані електропередавальним підприємством в результаті надання доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж на аукціонах, використовуються електропередавальним підприємством у першу чергу на збільшення пропускної спроможності таких мереж.

6. Електропостачальники, які отримали доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, зобов'язані в строки, передбачені правилами ринку та порядком проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, подати системному оператору добовий погодинний графік експорту/імпорту електричної енергії для отримання акцепту. У разі якщо у вищезазначений строк електропостачальник не надав системному оператору добовий погодинний графік експорту/імпорту електричної енергії, такий електропостачальник втрачає доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж на відповідну добу експорту/імпорту електричної енергії, а системний оператор здійснює розподіл невикористаної величини пропускної спроможності на добовому аукціоні.

У разі якщо електропостачальник протягом календарного місяця використовує отриману в результаті річного аукціону пропускну спроможність міждержавних електричних мереж України менше ніж на 70 відсотків, такий електропостачальник втрачає отриманий доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, а така величина розподіленої пропускної спроможності стає вільною пропускною спроможністю і виставляється на аукціон.

Електропостачальники, які отримали доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, мають право передати на договірних засадах іншим електропостачальникам доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, повідомивши та зареєструвавши у системного оператора передачу такого доступу відповідно до порядку проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж.

7. Збільшення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж здійснюється за рахунок інвестицій електропередавального підприємства або за рахунок інвестицій фізичної чи юридичної особи, що не є пов'язаною прямо або опосередковано відносинами контролю з електропередавальним підприємством.

Додаткові (збільшені) обсяги пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, створені за рахунок інвестицій фізичної чи юридичної особи, що не пов'язана прямо або опосередковано відносинами контролю з електропередавальним підприємством, можуть бути звільнені від дії положень частини четвертої цієї статті за таких умов:

інвестиція має підвищити рівень конкуренції на ринку електричної енергії;

інвестиція не відбудеться, якщо звільнення не буде надано;

інвестиція здійснюється в об'єкти електроенергетики об'єднаної енергетичної системи України;

жодна частина інвестицій або експлуатаційних витрат на створення та/або експлуатацію додаткового (збільшеного) обсягу пропускної спроможності міждержавних електричних мереж не покривається за рахунок тарифу на передачу або розподіл електричної енергії електропередавального або електророзподільних підприємств України або операторів магістральних та міждержавних електромереж енергосистеми, в напрямку якої буде збільшено пропускну спроможність.

Таке звільнення надається особам, за рахунок інвестицій яких відбулося збільшення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, на весь обсяг або частину додаткової (збільшеної) пропускної спроможності та на термін, що не може бути меншим терміну окупності інвестиційного проекту.

Відповідність інвестиційних проектів умовам, визначеним цим Законом, за яких вони звільняються від дії частини четвертої цієї статті, та термін надання такого звільнення визначаються у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України, за участю центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та Антимонопольного комітету України.

Експлуатацію новозбудованих об'єктів міждержавних електричних мереж, збудованих за рахунок інвестицій фізичної чи юридичної особи, що не пов'язана прямо або опосередковано відносинами контролю з електропередавальним підприємством, здійснює електропередавальне підприємство за договором із власником/інвестором. Диспетчерське (оперативно-технологічне) управління новозбудованими об'єктами міждержавних електричних мереж здійснюється системним оператором як складовою об'єднаної енергетичної системи України.

Стаття 11. Роздрібний ринок електричної енергії

1. Роздрібний ринок електричної енергії функціонує для задоволення потреб споживачів в електричній енергії.

Суб'єктами роздрібного ринку є споживачі, електропостачальники та електророзподільні підприємства.

Відносини між суб'єктами роздрібного ринку регулюються правилами користування електричною енергією та договорами, укладеними відповідно до закону.

2. На роздрібному ринку електричної енергії продаж електричної енергії споживачам здійснюється незалежними та/або гарантованими електропостачальниками.

3. Кваліфіковані споживачі електричної енергії можуть купувати електричну енергію за договором про постачання електричної енергії у будь-якого незалежного електропостачальника на договірних умовах та за цінами, визначеними за домовленістю сторін, та/або у гарантованого електропостачальника за роздрібними цінами гарантованого електропостачальника.

Зміна кваліфікованим споживачем електропостачальника здійснюється на безоплатній основі у порядку, визначеному правилами користування електричною енергією.

4. Договір про постачання електричної енергії, за яким електропостачальник здійснює продаж електричної енергії кваліфікованому споживачу електричної енергії, крім істотних умов, встановлених законом, має визначати:

1) параметри якості електричної енергії та показники якості послуг з постачання електричної енергії;

2) порядок організації комерційного обліку електричної енергії та надання даних комерційного обліку електричної енергії;

3) порядок подання звернень, претензій, скарг споживача та їх розгляду електропостачальником;

4) умови припинення, пролонгації та розірвання договору, в тому числі в односторонньому порядку, сторонами договору;

5) порядок компенсації вартості небалансів електричної енергії.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, затверджує примірний договір про постачання електричної енергії незалежним електропостачальником і типовий договір про постачання електричної енергії гарантованим електропостачальником, на основі яких відповідні електропостачальники укладають договори про постачання електричної енергії на роздрібному ринку.

5. Договір про постачання електричної енергії, що укладається гарантованим електропостачальником із споживачами електричної енергії, є публічним.

6. Розподіл електричної енергії здійснюється електророзподільними підприємствами на підставі договорів про надання послуг з розподілу електричної енергії.

7. Гарантовані електропостачальники та електророзподільні підприємства не мають права здійснювати обмеження режиму споживання електричної енергії споживачів, які прострочили виконання своїх грошових зобов'язань з оплати за електричну енергію за відповідним договором про постачання електричної енергії, щодо яких Кабінетом Міністрів України або органом, уповноваженим ним, надано гарантованому електропостачальнику забезпечення виконання державою грошових зобов'язань споживачів з оплати електричної енергії та на строк дії такого забезпечення виконання грошових зобов'язань.

Стаття 12. Виробники електричної енергії

1. Виробники здійснюють купівлю-продаж електричної енергії на ринку двосторонніх договорів та купівлю-продаж електричної

енергії на ринку «на добу наперед» та на балансуючому ринку з дотриманням вимог цього Закону.

2. Виробники пропонують та надають допоміжні послуги на ринку допоміжних послуг.

3. Електроенергія, вироблена на електростанціях, потужність чи обсяг відпуску яких більша за граничні показники, не може бути продана виробником поза ринком двосторонніх договорів, ринком «на добу наперед» та балансуючим ринком.

Виробники мають право здійснювати експорт електричної енергії та імпорт електричної енергії за умови отримання статусу електропостачальника.

4. Виробники мають право на:

1) вільний вибір контрагента за двостороннім договором;

2) своєчасне та у повному обсязі отримання коштів за продану ними електричну енергію відповідно до укладених договорів на ринку електричної енергії та допоміжні послуги, які надаються ними системному оператору;

3) відшкодування збитків, завданих внаслідок невиконання їх контрагентами умов укладених договорів на ринку електричної енергії;

4) недискримінаційний доступ до електричних мереж на підставі договорів з електропередавальним підприємством, електророзподільними підприємствами у разі дотримання відповідних вимог кодексу електричних мереж;

5) доступ до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку та іншими нормативно-правовими актами, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

6) інші права, передбачені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії, та умовами укладених ними договорів на ринку електричної енергії.

5. Виробники зобов’язані:

1) дотримуватися умов та правил здійснення господарської діяльності з виробництва електричної енергії відповідно до отриманої ліцензії та нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

2) укласти договори, які є обов’язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

3) надавати адміністратору розрахунків повідомлення про укладені двосторонні договори та про погодинні обсяги електричної енергії за цими двосторонніми договорами у порядку, визначеному правилами ринку;

4) бути учасником балансування у випадках, визначених правилами ринку;

5) пропонувати та надавати допоміжні послуги системному оператору у випадках, визначених правилами ринку;

6) складати погодинні добові графіки відпуску електричної енергії на наступну добу на підставі зареєстрованих у адміністратора розрахунків повідомлень про укладені двосторонні договори і договори на ринку «на добу наперед» та надавати їх системному оператору відповідно до правил ринку;

7) виконувати акцептовані системним оператором (адміністратором розрахунків) погодинні добові графіки відпуску електричної енергії;

8) купувати/продавати небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ними акцептованих системним оператором погодинних добових графіків відпуску електричної енергії;

9) своєчасно та у повному обсязі сплачувати за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, та за послуги, що надаються на ринку електричної енергії;

10) надавати суб’єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними їх функцій на ринку електричної енергії в обсягах та у порядку, визначених правилами ринку, кодексом електричних мереж, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

11) у визначеному національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, порядку публікувати на своєму веб-сайті в мережі Інтернет інформацію про частку кожного джерела енергії, яке було використане ними для виробництва електричної енергії за попередній рік.

6. Виробники, що здійснюють виробництво електричної енергії на атомних електричних станціях та/або на гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), крім вимог частини п’ятої цієї статті, зобов’язані:

1) відкрити в установах уповноваженого банку поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків відповідно до цього Закону;

2) укласти договори про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції з Фондом врегулювання вартісного дисбалансу відповідно до вимог цього Закону;

3) укладати двосторонні договори з урахуванням вимог цього Закону;

4) враховувати вартість послуг з вирівнювання умов для конкуренції в цінах продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів;

5) своєчасно та у повному обсязі сплачувати Фонду врегулювання вартісного дисбалансу вартість послуг з вирівнювання умов для конкуренції відповідно до цього Закону.

Стаття 13. Електропостачальники

1. Електропостачальники забезпечують постачання електричної енергії споживачам електричної енергії на роздрібному ринку, здійснюючи купівлю-продаж електричної енергії на ринку двосторонніх договорів та/або на ринку «на добу наперед» і на балансуючому ринку.

Електропостачальники здійснюють постачання електричної енергії споживачам виключно за умови набуття статусу суб’єкта ринку.

Електропостачальники мають право купувати електричну енергію у виробників, потужність чи обсяг відпуску яких нижчі за граничні показники.

Електропостачальники у порядку, передбаченому цим Законом, мають право здійснювати операції імпорту та експорту електричної енергії.

2. Електропостачальники мають право на:

1) вільний вибір контрагента за двостороннім договором;

2) своєчасне та у повному обсязі отримання коштів за продану електричну енергію та послуги постачання електричної енергії відповідно до укладених договорів;

3) відшкодування прямих збитків, завданих внаслідок невиконання їх контрагентами умов укладених договорів на ринку електричної енергії;

4) недискримінаційний доступ до електричних мереж на підставі договорів з електропередавальним підприємством, електророзподільним підприємством відповідно до вимог кодексу електричних мереж;

5) доступ до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та обсягах, визначених правилами ринку та іншими нормативно-правовими актами, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

6) інші права, передбачені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії, та умовами укладених ними договорів на ринку електричної енергії.

3. Електропостачальники зобов’язані:

1) укласти договори, які є обов’язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

2) надавати адміністратору розрахунків повідомлення про укладені двосторонні договори та про погодинні обсяги електричної енергії за цими двосторонніми договорами, в тому числі імпортованої та експортованої електричної енергії, у порядку, визначеному правилами ринку;

3) складати погодинні добові графіки споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії на наступну добу на підставі зареєстрованих у адміністратора розрахунків повідомлень про укладені двосторонні договори і договори на ринку «на добу наперед» та надавати їх системному оператору відповідно до правил ринку;

4) виконувати акцептовані системним оператором погодинні добові графіки споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії;

5) купувати/продавати небаланси електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку, у разі невиконання ними акцептованих системним оператором погодинних добових графіків споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії;

6) сплачувати своєчасно та у повному обсязі за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, послуги з передачі і розподілу електричної енергії, послуги централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та інші послуги, що надаються їм на ринку електричної енергії;

7) відкрити в установах уповноваженого банку поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків відповідно до вимог цього Закону;

8) до укладення із споживачем електричної енергії договору про постачання електричної енергії надавати йому інформацію про істотні умови договору, повідомляти про наявний вибір щодо порядку та форм виставлення рахунку та проведення розрахунків;

9) надавати у виставленому споживачу електричної енергії рахунку (або у додатках до нього) у формі та у порядку, визначених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, інформацію щодо:

частки кожного джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, купленої ним (та/або виробленої на власних електроустановках) за попередній рік;

посилання на доступні джерела інформації (веб-сторінки тощо) про вплив на довкілля, спричинений виробництвом електричної енергії усіма джерелами енергії з балансу електричної енергії, купленої ним за попередній рік. Щодо електричної енергії, придбаної на ринку «на добу наперед» та/або балансуючому ринку, та/або імпортованої, можуть застосовуватися зведені дані щодо балансу електричної енергії, надані відповідно оператором ринку, системним оператором, імпортером;

адрес, телефонів, веб-сторінок для отримання інформації щодо подання звернень, скарг та претензій стосовно якості постачання електричної енергії та надання повідомлень про загрозу електробезпеки;

10) надавати споживачу електричної енергії повідомлення про зміну будь-яких умов договору про постачання електричної енергії не пізніше ніж за двадцять діб до їх застосування;

11) надавати споживачам у визначеному національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, порядку дані щодо споживання ними електричної енергії;

12) надавати за запитом кваліфікованого споживача електричної енергії інформацію, необхідну для здійснення переходу кваліфікованого споживача електричної енергії до іншого електропостачальника, відповідно до порядку зміни електропостачальника кваліфікованим споживачем;

13) розглядати відповідно до порядку, затвердженого національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, звернення, скарги та претензії споживачів електричної енергії щодо надання послуг з постачання електричної енергії та надавати вмотивовані відповіді;

14) надавати суб’єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії в обсягах та у порядку, визначених правилами ринку, кодексом електричних мереж, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

4. Електропостачальник зобов’язаний укласти договори про надання послуг з розподілу електричної енергії з електророзподільними підприємствами, до електричних мереж яких приєднані електроустановки споживачів, яким електропостачальник здійснює постачання електричної енергії, та договір про надання послуг з передачі електричної енергії з електропередавальним підприємством, та врегулювати інші відносини, пов’язані з постачанням електричної енергії споживачу.

5. Гарантований електропостачальник не має права відмовити споживачу електричної енергії, який знаходиться на території здійснення його діяльності, в укладенні договору про постачання електричної енергії.

Порядок набуття електропостачальником статусу гарантованого електропостачальника затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Межі території діяльності гарантованого електропостачальника встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. В межах території діяльності одного гарантованого електропостачальника не допускається діяльність інших гарантованих електропостачальників.

Вимоги до видів діяльності, які може суміщати електропостачальник при здійсненні ним діяльності з гарантованого постачання електричної енергії, встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Гарантований електропостачальник не має права здійснювати перехресне субсидіювання між діяльністю з гарантованого постачання електричної енергії та іншими видами діяльності. Такий електропостачальник повинен вести окремий облік витрат та доходів від здійснення діяльності з гарантованого постачання електричної енергії за цінами, що підлягають державному регулюванню, та за роздрібними цінами, що розраховуються гарантованим електропостачальником.

У разі анулювання ліцензії на постачання електричної енергії та/або скасування реєстрації незалежного електропостачальника як суб’єкта ринку електричної енергії постачання електричної енергії його споживачам на період заміни електропостачальника здійснює гарантований електропостачальник.

У разі анулювання ліцензії на постачання електричної енергії та/або скасування реєстрації гарантованого електропостачальника як суб’єкта ринку електричної енергії постачання електричної енергії його споживачам здійснює інший гарантований електропостачальник, визначений у порядку, затвердженому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

У разі застосування процедури заміни електропостачальника електропостачальник, якого замінюють, зобов’язаний передати інформацію щодо споживачів, яким він здійснював продаж електричної енергії, відповідному гарантованому електропостачальнику в обсягах та порядку, визначених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Процедура заміни електропостачальника затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

6. Постачання побутовим споживачам електричної енергії, ціни на яку підлягають державному регулюванню, здійснюється гарантованим електропостачальником за тарифами на електричну енергію, встановленими національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Постачання електричної енергії іншим споживачам здійснюється гарантованим електропостачальником за роздрібними цінами, розрахованими таким гарантованим електропостачальником відповідно до методики, затвердженої національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Роздрібна ціна на електричну енергію, що постачається гарантованим електропостачальником, має включати, зокрема, ціну купівлі електричної енергії на ринку електричної енергії та інші обґрунтовані витрати, необхідні для забезпечення виконання ним функцій гарантованого постачання.

Тариф на послуги з постачання електричної енергії гарантованого постачальника регулюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до затвердженої нею методики розрахунку тарифу на послуги гарантованого постачання електричної енергії. При встановленні тарифу на послуги з постачання електричної енергії гарантованого постачальника національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, повинні бути враховані економічно обґрунтовані витрати, що пов’язані з особливим режимом роботи та ризиками від здійснення діяльності з гарантованого постачання електричної енергії, а також врахована норма прибутку з урахуванням особливостей діяльності гарантованого електропостачальника.

Гарантований електропостачальник зобов’язаний оприлюднювати роздрібні ціни на електричну енергію для споживачів та тарифи на електричну енергію для побутових споживачів у порядку та строки, визначені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

7. Гарантований електропостачальник зобов’язаний укласти з Фондом врегулювання вартісного дисбалансу договір про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції відповідно до цього Закону.

8. Електропостачальники, що здійснюють імпорт електричної енергії, зобов’язані:

1) відкрити в установах уповноваженого банку поточні рахунки із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків відповідно до цього Закону;

2) укласти договори про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції при здійсненні імпорту електричної енергії з Фондом врегулювання вартісного дисбалансу відповідно до вимог цього Закону;

3) своєчасно та у повному обсязі сплачувати Фонду врегулювання вартісного дисбалансу вартість послуг з вирівнювання умов для конкуренції при здійсненні імпорту електричної енергії відповідно до цього Закону.

Стаття 14. Споживачі електричної енергії

1. Права, обов’язки та відповідальність споживачів електричної енергії визначаються законами України «Про електроенергетику», «Про захист прав споживачів», цим Законом, кодексом електричних мереж, кодексом комерційного обліку, правилами користування електричною енергією (які включають правила користування електричною енергією для побутових споживачів) та іншими нормативно-правовими актами.

2. Споживач електричної енергії має право на:

1) постачання електроенергії гарантованим електропостачальником;

2) розірвання договору про постачання електричної енергії за умови виконання своїх обов’язків за таким договором та належного повідомлення електропостачальника у строк, визначений договором про постачання електричної енергії;

3) отримання від електропостачальника повідомлення щодо намірів останнього внести зміни до будь-яких умов договору про постачання електричної енергії не пізніше, ніж за 20 діб до їх застосування, та розірвати договір про постачання електричної енергії з електропостачальником у визначеному договором порядку;

4) отримання від електропостачальника інформації щодо:

діючих цін (тарифів) на електричну енергію, обсягів спожитої ним електричної енергії та іншої інформації, передбаченої договором про постачання електричної енергії;

частки кожного джерела енергії у загальному обсязі електричної енергії, купленої (та/або виробленої на власних електроустановках) електропостачальником за попередній рік;

адрес, телефонів, веб-сторінок для подання звернень, скарг та претензій стосовно якості постачання електричної енергії та надання повідомлень про загрозу електробезпеки;

5) подання електропостачальнику звернення, скарги та претензії щодо надання послуг з постачання електричної енергії та отримання від нього вмотивованої відповіді або повідомлення про заходи щодо усунення причин скарги у встановленому законодавством порядку.

3. Кваліфікований споживач електричної енергії має право:

1) вільно обирати електропостачальника відповідно до положень цього Закону;

2) змінювати електропостачальника на безоплатній основі за умови подання діючому електропостачальнику повідомлення про зміну у термін не менше ніж за 20 діб до фактичної зміни електропостачальника та за умови виконання своїх обов’язків за чинним договором про постачання електричної енергії;

3) отримувати за запитом від діючого електропостачальника інформацію, необхідну для здійснення переходу (зміни) до іншого електропостачальника;

4) здійснювати купівлю-продаж електричної енергії з метою задоволення власних потреб в електричній енергії на ринку двосторонніх договорів, а також на балансуючому ринку відповідно до цього Закону;

5) бути постачальником допоміжних послуг відповідно до умов цього Закону.

4. Право на купівлю електричної енергії у гарантованого електропостачальника за тарифами, що регулюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, мають виключно побутові споживачі.

5. Кваліфікований споживач, який купує електричну енергію за двосторонніми договорами для задоволення власних потреб, зобов’язаний укласти договір про надання послуг з розподілу електричної енергії з електророзподільним підприємством, до електричних мереж якого приєднані електроустановки такого кваліфікованого споживача, та договір про надання послуг з передачі електричної енергії з електропередавальним підприємством, а також сплачувати своєчасно та у повному обсязі за електричну енергію, куплену на ринку електричної енергії, послуги з передачі і розподілу електричної енергії, послуги централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління та інші послуги, що надаються йому на ринку електричної енергії.

Стаття 15. Електророзподільні підприємства

1. Права, обов’язки та відповідальність електророзподільних підприємств визначаються законами України «Про електроенергетику», «Про природні монополії», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

2. На ринку електричної енергії електророзподільні підприємства:

1) забезпечують недискримінаційний доступ до місцевих (локальних) електричних мереж;

2) надають послуги з розподілу електричної енергії на недискримінаційних засадах з дотриманням встановлених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, показників якості надання послуг з розподілу;

3) забезпечують дотримання показників якості електричної енергії, що передається місцевими (локальними) електричними мережами, відповідно до вимог, встановлених кодексом електричних мереж;

4) надають послуги комерційного обліку відповідно до правил ринку та кодексу комерційного обліку;

5) надають суб’єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними їх функцій на ринку електричної енергії в обсягах та порядку, визначених правилами ринку, кодексом електричних мереж, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

6) здійснюють планування розвитку місцевих (локальних) електричних мереж з урахуванням заходів з енергоефективності, управління попитом, можливостей використання потужностей виробників, приєднаних до місцевих (локальних) електричних мереж;

7) забезпечують довгострокову спроможність місцевих (локальних) електричних мереж задовольняти обґрунтований попит на розподіл шляхом довгострокового планування заходів та інвестицій для забезпечення достатньої потужності місцевих (локальних) електричних мереж та надійності їх функціонування;

8) забезпечують безпечне, надійне та ефективне функціонування місцевих (локальних) електричних мереж з урахуванням заходів з охорони довкілля;

9) виконують інші функції, передбачені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

3. Електророзподільне підприємство надає електропостачальнику та/або кваліфікованому споживачу послуги з розподілу електричної енергії на підставі договору, укладеного на основі типового договору про надання послуг з розподілу електричної енергії, який затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. Умови такого договору повинні передбачати відповідальність електропостачальника або кваліфікованого споживача за небаланси, які виникли у електророзподільного підприємства внаслідок небалансу такого електропостачальника або кваліфікованого споживача.

Договір про надання послуг з розподілу електричної енергії є публічним.

Порядок укладення договору про надання послуг з розподілу електричної енергії визначається кодексом електричних мереж.

4. Електророзподільне підприємство має право своєчасно та у повному обсязі отримувати плату за надані послуги з розподілу електричної енергії за тарифами, що регулюються національною

комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до затверджених нею методик (порядків) розрахунку тарифу на послуги з розподілу електричної енергії, а також має право на відшкодування збитків, завданих внаслідок невиконання його контрагентами умов укладених договорів. Методики (порядки) розрахунків тарифів на послуги з розподілу електричної енергії повинні передбачати диференціацію тарифів, зокрема за класами напруги та за потужністю приєднання (абонентська плата).

Тарифи на послуги з розподілу електричної енергії оприлюднюються електророзподільними підприємствами в порядку і в терміни, визначені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

5. Електророзподільне підприємство не має права здійснювати діяльність з виробництва, передачі та постачання електричної енергії. Його діяльність з розподілу електричної енергії має бути юридично та організаційно відокремленою від інших видів діяльності вертикально інтегрованої господарської організації, які не пов'язані з розподілом електричної енергії.

Вимога щодо юридичної та організаційної відокремленості діяльності з розподілу електричної енергії не є обов'язковою для електророзподільних підприємств, кількість приєднаних споживачів до електричних мереж яких не перевищує 100 000 (сто тисяч) та середньомісячний обсяг розподілу електричної енергії якими не перевищує 20 млн кВтХгод.

6. Електророзподільне підприємство не має права здійснювати діяльність з купівлі-продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед» та балансуючому ринку, за винятком купівлі-продажу електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл та врегулювання небалансів електричної енергії.

Купівля електричної енергії для забезпечення діяльності електророзподільного підприємства, крім обсягів технологічних витрат електричної енергії на її розподіл та врегулювання небалансів електричної енергії, здійснюється ним як кваліфікованим споживачем на роздрібному ринку.

Вартість електричної енергії, придбаної для покриття вищезазначених потреб, враховується при визначенні тарифів на розподіл електричної енергії.

7. Електророзподільне підприємство зобов'язане:

1) надавати адміністратору розрахунків повідомлення про укладені двосторонні договори та про погодинні обсяги електричної енергії за цими двосторонніми договорами у порядку, визначеному правилами ринку;

2) складати погодинні добові графіки споживання електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл на наступну добу на підставі зареєстрованих у адміністратора розрахунків повідомлень про укладені двосторонні договори і договори на ринку «на добу наперед» та надавати їх системному оператору відповідно до правил ринку;

3) купувати/продавати небаланси електричної енергії за цінами, визначеними правилами ринку, у разі невиконання ними акцептованих системним оператором (адміністратором розрахунків) погодинних добових графіків споживання електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл;

4) при застосуванні процедур зміни/заміни електропостачальника надавати новому електропостачальнику інформацію щодо споживачів, приєднаних до мереж відповідного електророзподільного підприємства та яким здійснював продаж попередній електропостачальник, в обсягах та у порядку, визначених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики;

5) оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті в мережі Інтернет інформацію щодо умов надання послуг з розподілу електричної енергії та послуг з приєднання до місцевих (локальних) електричних мереж, показників якості послуг з розподілу та іншу інформацію відповідно до законодавства;

6) надавати суб'єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії в обсягах та у порядку, визначених правилами ринку, кодексом електричних мереж, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

7) укласти договір про надання послуг з передачі електричної енергії з електропередавальним підприємством;

8) укласти договори, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

9) вести окремий облік витрат та доходів від здійснення діяльності з розподілу електричної енергії від інших видів діяльності.

8. Електророзподільне підприємство забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується ним для здійснення своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю відповідно до вимог щодо захисту, надання, розкриття та оприлюднення інформації на ринку електричної енергії.

Електророзподільне підприємство також забезпечує конфіденційність інформації стосовно своєї власної діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги суб'єктам ринку.

Стаття 16. Електропередавальне підприємство

1. Права, обов'язки та відповідальність електропередавального підприємства визначаються законами України «Про електроенергетику», «Про природні монополії», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

2. На ринку електричної енергії електропередавальне підприємство:

1) забезпечує недискримінаційний доступ до магістральних (міждержавних) електричних мереж;

2) надає послуги з передачі електричної енергії на недискримінаційних засадах з дотриманням встановлених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, показників якості надання послуг;

3) забезпечує дотримання показників якості електричної енергії, що передається магістральними (міждержавними) електричними мережами, відповідно до вимог, встановлених кодексом електричних мереж;

4) надає послуги комерційного обліку електричної енергії відповідно до правил ринку та кодексу комерційного обліку;

5) здійснює координацію дій та обмін інформацією з системними операторами та/або електропередавальними підприємствами енергетичних систем інших країн, з якими об'єднана енергетична система України має зв'язки, у процесі функціонування, розвитку та взаємодії таких енергетичних систем;

6) забезпечує технічне обслуговування магістральних та міждержавних електричних мереж, підтримання їх в експлуатаційній готовності та розвиток з метою забезпечення довгострокового попиту щодо передачі електричної енергії;

7) виконує інші функції, передбачені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

3. Електропередавальне підприємство надає електропостачальникам, електророзподільним підприємствам, кваліфікованим споживачам послуги з передачі електричної енергії на підставі договорів, які укладаються на основі типових договорів про надання послуг з передачі електричної енергії. Типові договори про надання послуг з передачі електричної енергії затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Порядок укладення договорів про надання послуг з передачі електричної енергії визначається кодексом електричних мереж.

4. Електропередавальне підприємство має право своєчасно та у повному обсязі отримувати від електропостачальників, від електророзподільних підприємств, від кваліфікованих споживачів плату за надані послуги з передачі електричної енергії за тарифами, які регулюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до затверджених нею методик (порядків) розрахунку тарифу на послуги з передачі електричної енергії.

Тарифи на послуги з передачі електричної енергії оприлюднюються електропередавальним підприємством у порядку і строки, визначені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

5. Електропередавальне підприємство не має права здійснювати діяльність з виробництва, розподілу та постачання електричної енергії.

6. Електропередавальне підприємство не має права здійснювати діяльність з купівлі-продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед» та балансуючому ринку, за винятком купівлі-продажу електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу та врегулювання небалансів електричної енергії.

Купівля електричної енергії для забезпечення діяльності електропередавального підприємства, крім обсягів технологічних витрат електричної енергії на її передачу та врегулювання небалансів електричної енергії, здійснюється ним як кваліфікованим споживачем на роздрібному ринку.

Вартість електричної енергії, придбаної для покриття вищезазначених потреб, враховується при визначенні тарифів на передачу електричної енергії.

7. Електропередавальне підприємство зобов'язане:

1) надавати адміністратору розрахунків повідомлення про укладені двосторонні договори та про погодинні обсяги електричної енергії за цими двосторонніми договорами у порядку, визначеному правилами ринку;

2) складати погодинні добові графіки споживання електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу електричними мережами на наступну добу на підставі зареєстрованих у адміністратора розрахунків повідомлень про укладені двосторонні договори і договори на ринку «на добу наперед» та надавати їх системному оператору відповідно до правил ринку;

3) купувати/продавати небаланси електричної енергії за цінами, визначеними за правилами ринку, у разі невиконання ним акцептованих системним оператором погодинних добових графіків споживання електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу;

4) при застосуванні процедури зміни/заміни електропостачальника, надавати новому електропостачальнику інформацію щодо споживачів, приєднаних до мереж електропередавального підприємства та яким здійснював продаж попередній електропостачальник, в обсягах та у порядку, визначених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики;

5) оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті в мережі Інтернет інформацію щодо умов надання послуг з передачі електричної енергії та послуг з приєднання до магістральних електричних мереж, показників якості послуг та іншу інформацію відповідно до законодавства;

6) надавати суб'єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та у порядку, визначених правилами ринку, кодексом електричних мереж, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

7) укласти договори, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

8) відкрити в уповноваженому банку поточний рахунок із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків відповідно до цього Закону;

9) укласти з Фондом врегулювання вартісного дисбалансу договір про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції;

10) своєчасно та у повному обсязі сплачувати Фонду врегулювання вартісного дисбалансу вартість послуг з вирівнювання умов для конкуренції відповідно до цього Закону;

11) вести окремий облік витрат та доходів від здійснення діяльності з передачі електричної енергії від інших видів діяльності.

8. Електропередавальне підприємство разом із системним оператором забезпечує проведення аукціонів щодо доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж в межах та у порядку, визначених порядком проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж.

9. Електропередавальне підприємство у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, бере участь у підготовці системним оператором плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років.

10. Електропередавальне підприємство забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується ним для здійснення своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю відповідно до вимог щодо захисту, надання, розкриття та опублікування інформації на ринку електричної енергії.

Електропередавальне підприємство також забезпечує конфіденційність інформації стосовно своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги суб'єктам ринку.

Стаття 17. Системний оператор

1. Системний оператор здійснює свою діяльність з метою забезпечення сталої та надійної роботи об'єднаної енергетичної системи України, її розвитку та підтримання балансу між попитом та пропозицією електричної енергії.

2. На ринку електричної енергії системний оператор:

1) здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління режимами роботи об'єднаної енергетичної системи України відповідно до цього Закону, Закону України «Про електроенергетику», кодексу електричних мереж та інших нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

2) забезпечує операційну безпеку функціонування об'єднаної енергетичної системи України;

3) планує режими роботи об'єднаної енергетичної системи України відповідно до правил ринку та кодексу електричних мереж;

4) приймає та акцептує погодинні добові графіки відпуску та/або споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії відповідних суб'єктів ринку;

5) забезпечує функціонування балансуючого ринку у порядку, визначеному правилами ринку та кодексом електричних мереж, у тому числі надає учасникам балансування команди на збільшення (зменшення) їх навантаження відповідно до акцептованих ним пропозицій (заявок) учасників балансування, на підставі яких купує/продає електричну енергію на балансуючому ринку, а також здійснює купівлю-продаж небалансів електричної енергії.

Порядок врахування команд системного оператора при проведенні розрахунку платежів на балансуючому ринку та небалансів електричної енергії визначається правилами ринку;

6) проводить аналіз системних обмежень та врегульовує їх шляхом застосування недискримінаційних методів, що базуються на ринкових механізмах, відповідно до правил ринку та кодексу електричних мереж;

7) забезпечує роботу ринку допоміжних послуг та придбаває допоміжні послуги з метою дотримання стандартів операційної безпеки об'єднаної енергетичної системи України;

8) здійснює моніторинг виконання постачальниками допоміжних послуг зобов'язань з надання допоміжних послуг;

9) забезпечує на підставі договору від імені електропередавального підприємства проведення аукціонів щодо доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж у межах та у порядку, визначених порядком проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж;

10) щороку відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, готує план розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років, у якому, зокрема, зазначаються:

обґрунтовані прогнозні обсяги попиту на електричну енергію, обсяги міждержавних перетоків електричної енергії, обсяги необхідної встановленої потужності електростанцій з урахуванням розбивки за типом генеруючих потужностей, видом палива (джерелом енергії, у тому числі альтернативних джерел енергії та регіонів їх розташування), що використовується в технологічному процесі, та термінів вводу та виводу генеруючих потужностей з експлуатації;

об'єкти магістральних (міждержавних) електричних мереж, які мають бути збудовані та/або реконструйовані, та терміни їх будівництва;

оцінка потреб в інвестиціях у розвиток генеруючих потужностей та магістральних (міждержавних) електричних мереж на наступні три роки та пропозиції щодо джерел фінансування.

План розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років затверджується Кабінетом Міністрів України.

Системний оператор при підготовці плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років забезпечує проведення громадських обговорень та консультацій із заінтересованими суб'єктами ринку.

План розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років погоджується з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, з національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сферах ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива. У разі непогодження плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років будь-яким з вищезазначених органів такий план вноситься на розгляд Кабінету Міністрів України з поясненнями системного оператора щодо неврахування зауважень.

План розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років є публічним та підлягає оприлюдненню у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, проводить моніторинг та оцінку стану виконання плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років;

11) забезпечує управління режимами паралельної роботи об'єднаної енергетичної системи України з енергетичними системами суміжних держав та купує/продає на балансуючому ринку електричну енергію для компенсації її технологічного переміщення в умовах паралельної роботи;

12) надає суб'єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними їх функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та у порядку, визначених правилами ринку, кодексом електричних мереж, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

13) забезпечує національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, доступ до інформації, необхідної для здійснення нею законодавчо встановлених функцій та повноважень;

14) погоджує технічні умови приєднання генеруючих потужностей, а також приєднання до магістральних (міждержавних) електричних мереж нових та реконструйованих магістральних (міждержавних) електричних мереж та розподільчих електричних мереж;

15) взаємодіє з системними операторами суміжних (сусідніх) енергосистем, здійснює координацію дій та обмін інформацією з ними;

16) оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті в мережі Інтернет відповідно до правил ринку та кодексу електричних мереж інформацію щодо сукупного прогнозованого та фактичного навантаження (споживання) в об'єднаній енергетичній системі України, робочої потужності виробників та її фактичного завантаження, щодо використання магістральних електричних мереж, системних обмежень та фактів перевантажень, а також про вжиті заходи щодо уникнення перевантажень у майбутньому, розподілу та використання пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, щодо електричної енергії, купленої/проданої ним на балансуючому ринку, та придбаних допоміжних послуг, іншу інформацію, передбачену законодавством;

17) здійснює інші функції, передбачені цим Законом, Законом України «Про електроенергетику» та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

3. Системний оператор має право:

1) давати відповідно до кодексу електричних мереж, правил ринку та стандартів операційної безпеки суб'єктам господарювання, об'єкти електроенергетики яких підключені до об'єднаної енергетичної системи України, обов'язкові для виконання оперативні команди та розпорядження;

2) отримувати від виробників, електропостачальників, електропередавального підприємства, електророзподільних підприємств та гарантованого покупця погодинні добові графіки відпуску та/або споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії на наступну добу;

3) отримувати від адміністратора розрахунків інформацію щодо договірних обсягів купівлі-продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів та на ринку «на добу наперед», імпортованої та експортованої електричної енергії, у формі та порядку, визначених правилами ринку;

4) отримувати від суб'єктів ринку інформацію, необхідну для виконання своїх функцій, у формі та порядку, визначених правилами ринку та кодексом електричних мереж;

5) своєчасно та у повному обсязі отримувати відповідно до правил ринку плату за надані послуги з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління;

6) своєчасно та у повному обсязі отримувати плату за продану електричну енергію на балансуючому ринку;

7) проводити необхідні перевірки та/або випробування обладнання постачальників допоміжних послуг відповідно до порядку проведення таких перевірок та/або випробувань, визначеного кодексом електричних мереж.

4. Системний оператор може здійснювати інші функції, передбачені цим Законом, Законом України «Про електроенергетику» та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

5. Системний оператор надає послуги з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління учасникам ринку на підставі договорів, укладених на основі типового договору про надання послуг з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Типовий договір про надання послуг з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління є публічним та затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Порядок укладення договору про надання послуг з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління визначається кодексом електричних мереж.

6. Оплата послуг з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління здійснюється за тарифом на централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління, який регулюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до затвердженої нею методики розрахунку тарифу на послуги з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Тариф на централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління, зокрема, включає витрати системного оператора на закупівлю допоміжних послуг та врегулювання системних обмежень в об'єднаній енергетичній системі України.

Тариф на послуги з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління оприлюднюється системним оператором у порядку і в терміни, визначені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

7. Системний оператор не має права здійснювати діяльність з виробництва, передачі, розподілу та постачання електричної енергії.

8. Системний оператор не має права здійснювати діяльність з купівлі-продажу електричної енергії на ринку електричної енергії, за винятком купівлі-продажу електричної енергії на підставі акцептованих ним пропозицій (заявок) на балансуючому ринку, купівлі-продажу небалансів електричної енергії та купівлі-продажу електричної енергії для компенсації її технологічного переміщення в умовах паралельної роботи.

Купівля електричної енергії для забезпечення діяльності системного оператора, крім зазначених вище потреб, здійснюється ним як кваліфікованим споживачем на роздрібному ринку.

9. Системний оператор зобов'язаний:

1) відкрити в уповноваженому банку поточний рахунок із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків відповідно до цього Закону;

2) вести окремий облік витрат та доходів від здійснення діяльності з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління від інших видів діяльності.

10. Системний оператор забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується ним для здійснення своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю відповідно до вимог щодо захисту, надання, розкриття та опублікування інформації на ринку електричної енергії.

Системний оператор також забезпечує конфіденційність інформації стосовно своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги суб'єктам ринку.

Стаття 18. Оператор ринку

1. Оператор ринку забезпечує функціонування ринку «на добу наперед» та здійснює організацію купівлі-продажу електричної енергії (продуктів електроенергії) на наступну добу.

Оператор ринку створює організаційні, технологічні, інформаційні, правові та інші умови для збирання та оприлюднення інформації стосовно попиту і пропозиції на електричну енергію, для проведення регулярних торгів «на добу наперед» за правилами ринку «на добу наперед», укладання і виконання договорів на ринку «на добу наперед» та розрахунків за ними, у тому числі здійснення клірингу.

2. Оператор ринку на ринку «на добу наперед»:

1) забезпечує рівні умови участі на ринку «на добу наперед» всіх учасників ринку «на добу наперед»;

2) реєструє учасників ринку «на добу наперед», забезпечує ведення відповідного реєстру та оприлюднює його;

3) забезпечує контроль за дотриманням вимог щодо надання гарантій виконання фінансових зобов'язань учасників ринку «на добу наперед» відповідно до правил ринку «на добу наперед»;

4) визначає за результатами торгів «на добу наперед» обсяги купівлі-продажу електричної енергії учасників ринку «на добу наперед» та ціни на електричну енергію (продукти електроенергії), укладає відповідні договори на ринку «на добу наперед» та визначає фінансові зобов'язання учасників торгів «на добу наперед»;

5) забезпечує розрахунки за куповану/продану електричну енергію (продукти електроенергії), у тому числі шляхом проведення клірингових операцій;

6) надає адміністратору розрахунків повідомлення про погодинні обсяги проданої та купленої електричної енергії (продуктів електроенергії) за договорами, укладеними за результатами торгів «на добу наперед»;

7) оприлюднює інформацію щодо проведення торгів «на добу наперед», у тому числі про погодинні ціни та обсяги купівлі-продажу електричної енергії (продуктів електроенергії) на ринку «на добу наперед» за результатами торгів «на добу наперед»;

8) надає суб'єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними їх функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та у порядку, визначених правилами ринку «на добу наперед» та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

9) забезпечує доступ до інформації, необхідної національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, для здійснення останньою законодавчо встановлених функцій та повноважень;

10) забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується ним для здійснення своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю відповідно до вимог щодо захисту, надання, розкриття та опублікування інформації на ринку електричної енергії, а також забезпечує конфіденційність інформації стосовно своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги суб'єктам ринку;

11) здійснює інші функції, передбачені цим Законом, правилами ринку та правилами ринку «на добу наперед»;

12) забезпечує відповідно до правил ринку «на добу наперед» обов'язкову купівлю та оплату електричної енергії у виробників, що здійснюють комбіноване виробництво електричної та теплової енергії (когенерація) в обсягах, на які встановлена регульована ціна закупівлі.

3. Оператор ринку має право провадити діяльність з організації купівлі-продажу електричної енергії (продуктів електроенергії) на наступну добу на ринку електричної енергії з моменту отримання ним доступу до ринку електричної енергії у порядку, встановленому цим Законом.

4. Оператор ринку не має права здійснювати діяльність з виробництва, передачі, розподілу та постачання електричної енергії.

5. Фінансування діяльності оператора ринку здійснюється за рахунок учасників ринку «на добу наперед» відповідно до правил ринку «на добу наперед». Порядок розрахунку вартості послуг оператора ринку та порядок їх оплати учасниками ринку «на добу наперед» визначається правилами ринку «на добу наперед».

6. Оператор ринку має інші повноваження, права та обов'язки, передбачені цим Законом, Законом України «Про електроенергетику» та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

7. Оператор ринку утворюється у формі публічного акціонерного товариства, засновником та єдиним акціонером якого є держава в особі Кабінету Міністрів України.

Пакет акцій у розмірі 100 відсотків статутного капіталу публічного акціонерного товариства (оператора ринку), яке є оператором ринку, та який належить державі, не підлягає приватизації або відчуженню в інший спосіб, у тому числі не підлягає передачі до статутних капіталів інших юридичних осіб, або в управління будь-яким іншим особам. Стосовно цього публічного акціонерного товариства та належного державі пакета акцій не можуть здійснюватися будь-які дії, наслідком яких є зменшення кількості або номінальної вартості акцій, або зменшення частки держави у статутному капіталі нижче ніж 100 відсотків, або зміна типу або класу акцій, у тому числі випуск привілейованих акцій та переведення акцій державного пакета у привілейовані.

Стаття 19. Адміністратор розрахунків

1. Адміністратор розрахунків забезпечує організацію роботи ринку електричної енергії відповідно до цього Закону, правил ринку та кодексу комерційного обліку.

Функції адміністратора розрахунків покладаються на системного оператора.

2. Адміністратор розрахунків відповідно до правил ринку:

1) реєструє суб'єктів ринку, забезпечує ведення відповідного реєстру та оприлюднює його;

2) реєструє повідомлення про укладені двосторонні договори, договори на ринку «на добу наперед», погодинні обсяги купівлі-продажу електричної енергії за такими договорами та веде відповідний реєстр;

3) реєструє сторони, відповідальні за баланс, учасників балансування та веде відповідні реєстри;

4) розраховує та виставляє вимоги щодо надання гарантій виконання фінансових зобов'язань за договорами про врегулювання небалансів на балансуючому ринку сторонами, відповідальними за баланс, та контролює їх виконання;

5) отримує від системного оператора інформацію щодо акцептованих ним пропозицій (заявок) учасників балансування на балансуючому ринку, обсягів та цін придбаних допоміжних послуг;

6) створює та веде бази даних договірних обсягів купівлі-продажу і фактичних обсягів відпуску та/або споживання та/або експорту та/або імпорту електричної енергії виробників, електропостачальників, електропередавального підприємства, електророзподільних підприємств, оператора ринку, гарантованого покупця та системного оператора;

7) надає системному оператору інформацію про обсяги купівлі-продажу електричної енергії на ринку двосторонніх договорів та на ринку «на добу наперед»;

8) надає гарантованому покупцю інформацію про фактичні обсяги електричної енергії, відпущені виробниками, що здійснюють продаж електроенергії за «зеленим» тарифом, для розрахунку вартісного дисбалансу цих виробників;

9) отримує від адміністратора комерційного обліку агреговані дані комерційного обліку електричної енергії;

10) розраховує платежі за електричну енергію системного оператора та учасників балансування, а також ціни небалансів електричної енергії, обсяги небалансів електричної енергії і відповідні платежі за них та виставляє відповідні рахунки суб'єктам ринку;

11) розраховує платежі за придбані системним оператором допоміжні послуги;

12) надає національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, інформацію щодо роботи ринку електричної енергії в обсягах, межах та у порядку, визначених правилами ринку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

13) надає суб'єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними їхніх функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та у порядку, визначених правилами ринку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

14) здійснює інші функції, передбачені цим Законом, правилами ринку та кодексом комерційного обліку.

3. Адміністратор розрахунків не має права здійснювати діяльність з виробництва, передачі, розподілу та постачання електричної енергії.

4. Відповідальність адміністратора розрахунків визначається правилами ринку та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії. Адміністратор розрахунків не несе відповідальності за зобов'язаннями інших суб'єктів ринку, що виникають на підставі договорів, які укладаються між ними.

5. Адміністратор розрахунків забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується ним для здійснення своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю відповідно до вимог щодо захисту, надання, розкриття та опублікування інформації на ринку електричної енергії.

Адміністратор розрахунків також забезпечує конфіденційність інформації стосовно своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги суб'єктам ринку.

6. Вартість послуг адміністратора розрахунків затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та включається як окрема складова тарифу на послуги з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Системний оператор зобов'язаний вести окремий облік витрат та доходів від здійснення функцій адміністратора розрахунків від інших видів діяльності.

7. Адміністратор розрахунків має інші повноваження, права та обов'язки, передбачені цим Законом, Законом України «Про електроенергетику» та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

Стаття 20. Організація комерційного обліку

1. Комерційний облік на ринку електричної енергії організовується адміністратором комерційного обліку та здійснюється постачальниками послуг комерційного обліку відповідно до вимог цього Закону, кодексу комерційного обліку та правил ринку.

Функції адміністратора комерційного обліку покладаються на системного оператора.

2. Метою організації комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії є надання суб'єктам ринку повної та достовірної інформації щодо обсягів виробленої (відпущеної), переданої, спожитої, розподіленої, імпортованої та експортованої електричної енергії у визначений проміжок часу з метою її подальшого використання для здійснення розрахунків між суб'єктами ринку.

3. Завданням адміністратора комерційного обліку є адміністрування відносин щодо комерційного обліку електричної енергії на ринку електричної енергії, здійснення центральної агрегації даних комерційного обліку, подальша їх передача адміністратору розрахунків та надання іншим суб'єктам ринку відповідно до кодексу комерційного обліку та правил ринку.

4. Адміністратор комерційного обліку на ринку електричної енергії відповідно до правил ринку у порядку та в межах, визначених кодексом комерційного обліку:

1) здійснює адміністрування відносин щодо комерційного обліку електричної енергії шляхом акредитації постачальників послуг комерційного обліку, реєстрації автоматизованих систем комерційного обліку електричної енергії, контролю за дотриманням суб'єктами ринку вимог кодексу комерційного обліку, визначення регламентів та протоколів інформаційної взаємодії суб'єктів ринку щодо обміну даними комерційного обліку електричної енергії;

2) здійснює збір даних комерційного обліку електричної енергії від постачальників послуг комерційного обліку, визначає їх придатність та забезпечує центральну агрегацію даних комерційного обліку електричної енергії;

3) передає агреговані дані комерційного обліку електричної енергії адміністратору розрахунків;

4) надає дані комерційного обліку електричної енергії іншим суб'єктам ринку;

5) створює та управляє базами даних комерційного обліку електричної енергії;

6) здійснює інші функції, передбачені правилами ринку та кодексом комерційного обліку.

5. Вартість послуг адміністратора комерційного обліку затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та включається як окрема складова тарифу на послуги з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління.

Системний оператор зобов'язаний вести окремий облік витрат та доходів від здійснення функцій адміністратора комерційного обліку від інших видів діяльності.

6. Адміністратор комерційного обліку не має права здійснювати діяльність з виробництва, розподілу, передачі та постачання електричної енергії.

7. Права, обов'язки та відповідальність адміністратора комерційного обліку визначаються цим Законом, правилами ринку, кодексом комерційного обліку та іншими нормативно-правовими актами, що забезпечують діяльність ринку електричної енергії. Адміністратор комерційного обліку не несе відповідальності за зобов'язаннями інших суб'єктів ринку, що виникають на підставі договорів, які укладаються між ними.

8. Адміністратор комерційного обліку забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується ним для здійснення своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю відповідно до вимог щодо захисту, надання, розкриття та опублікування інформації на ринку електричної енергії.

Адміністратор комерційного обліку також забезпечує конфіденційність інформації стосовно своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги суб'єктам ринку.

9. Надання послуг комерційного обліку провадиться постачальниками послуг комерційного обліку за умови отримання відповідної акредитації постачальника послуг комерційного обліку та реєстрації автоматизованих систем комерційного обліку електричної енергії у порядку, встановленому кодексом комерційного обліку.

10. До послуг комерційного обліку електричної енергії належать:

1) установлення, налаштування, заміна, модернізація, введення та виведення з експлуатації, а також технічна підтримка та обслуговування засобів вимірювальної техніки, вимірювальних комплексів та автоматизованих систем комерційного обліку електричної енергії, їх програмного та апаратного забезпечення;

2) збір, оброблення, збереження та передача даних комерційного обліку електричної енергії.

11. Суб'єкти ринку мають право вільного вибору постачальника комерційного обліку.

12. Електропередавальне підприємство та електророзподільні підприємства повинні отримати акредитацію постачальника послуг комерційного обліку в адміністратора комерційного обліку та не мають права відмовити суб'єктам ринку, електроустановки яких приєднані до їх мереж, у наданні послуг комерційного обліку електричної енергії.

13. Суб'єкти ринку повинні забезпечити безперешкодний доступ до засобів та систем комерційного обліку електричної енергії, а також даних комерційного обліку електричної енергії у порядку та у межах, визначених кодексом комерційного обліку.

Розділ III
ОРГАНІЗАЦІЙНІ, ЕКОНОМІЧНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ

Стаття 21. Врегулювання небалансів електричної енергії сторін, відповідальних за баланс

1. Виробник, електропостачальник, електропередавальне підприємство, електророзподільне підприємство, гарантований покупець та кваліфікований споживач є сторонами, відповідальними за баланс, та повинні врегульовувати небаланси електричної енергії, спричинені ними, у порядку, визначеному цим Законом та правилами ринку.

2. Врегулюванням небалансів електричної енергії є вчинення стороною, відповідальною за баланс, правочинів щодо купівлі-продажу електричної енергії із системним оператором в обсягах спричинених нею небалансів електричної енергії та за цінами, визначеними відповідно до правил ринку.

3. Сторони, відповідальні за баланс, реєструються в адміністратора розрахунків у порядку, визначеному правилами ринку.

4. Купівля-продаж електричної енергії з метою врегулювання небалансів електричної енергії, спричинених стороною, відповідальною за баланс, здійснюється між стороною, відповідальною за баланс, та системним оператором за договором про врегулювання небалансів.

Вартість небалансу електричної енергії сторони, відповідальної за баланс, розраховується адміністратором розрахунків для кожної години доби виходячи з обсягу небалансу електричної енергії, спричиненого цією стороною, та цін небалансів електричної енергії, визначених за правилами ринку.

Порядок розрахунку обсягів, ціни та вартості небалансів електричної енергії визначається правилами ринку.

5. Розрахунки за зобов'язаннями, які виникли внаслідок врегулювання небалансів електричної енергії, між стороною, відповідальною за баланс, та системним оператором здійснюються в порядку, визначеному правилами ринку.

6. Сторони, відповідальні за баланс, можуть на добровільній договірній основі об'єднуватися у балансуючі групи за умови дотримання ними типових вимог до балансуючої групи, затверджених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та погоджених з Антимонопольним комітетом України.

Об'єднання таких сторін у балансуючі групи за умови дотримання ними типових вимог до балансуючої групи не потребує отримання дозволу Антимонопольного комітету України.

Порядок створення, реєстрації та припинення балансуючих груп визначається правилами ринку.

7. Відповідальність за небаланс електричної енергії балансуючої групи несе сторона, відповідальна за баланс, яка входить до такої балансуючої групи та визначена її учасниками.

У межах балансуючої групи сторона, відповідальна за баланс балансуючої групи, здійснює купівлю та продаж електричної енергії учасників балансуючої групи в обсягах, спричинених такими учасниками небалансів електричної енергії, на договірних засадах.

8. Учасники балансуючої групи несуть субсидіарну відповідальність перед системним оператором за зобов'язаннями сторони, відповідальної за баланс балансуючої групи, відповідно до правил ринку.

За умови прострочення виконання стороною, відповідальною за баланс балансуючої групи, своїх грошових зобов'язань з оплати небалансів електричної енергії на балансуючому ринку адміністратор розрахунків за поданням системного оператора, відповідно до правил ринку, припиняє реєстрацію такої балансуючої групи. Норма цього абзацу не поширюється на гарантованого покупця як сторону, відповідальну за баланс балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом.

9. Особливості функціонування балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом визначаються статтею 22 цього Закону та правилами функціонування балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом.

Стаття 22. Особливості участі у ринку електричної енергії виробників електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф

1. Електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), може бути продана її виробниками на ринку двосторонніх договорів, на ринку «на добу наперед» та на балансуючому ринку за цінами, що склалися на відповідних ринках.

2. Виробники електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф, мають право продати електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за «зеленим» тарифом гарантованому покупцю відповідно до цього Закону.

З цією метою такі виробники зобов'язані:

отримати доступ до ринку електричної енергії у порядку, визначеному цим Законом;

укласти з гарантованим покупцем двосторонні договори з купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом, або у передбачених цим Законом випадках додаткову угоду до договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом з оптовим постачальником, та увійти на підставі цих договорів до складу балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом, в якій стороною, відповідальною за баланс, є гарантований покупець;

відповідно до правил функціонування балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом щодобово подавати гарантованому покупцю свої погодинні графіки відпуску електричної енергії на наступну добу в порядку та у формі, визначених у договорі купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом, для подальшого її продажу гарантованим покупцем на ринку «на добу наперед».

3. Гарантований покупець забезпечує виконання гарантій держави щодо купівлі всієї електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за встановленим «зеленим» тарифом та проведення розрахунків за таку електроенергію у порядку, встановленому законом.

До 1 січня 2030 року гарантований покупець зобов'язаний купувати у суб'єктів господарювання, яким встановлено «зелений» тариф, всю електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за «зеленим» тарифом протягом всього строку застосування «зеленого» тарифу, якщо такі суб'єкти господарювання входять до складу балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом.

Купівля-продаж такої електричної енергії за «зеленим» тарифом здійснюється на підставі договору між виробником, якому встановлено «зелений» тариф та який входить до складу балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом, та гарантованим покупцем. Такий договір укладається на основі типового договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом на строк дії «зеленого» тарифу, встановленого для відповідного виробника.

Типовий договір купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Виробники, яким встановлено «зелений» тариф, подають гарантованому покупцю погодинні графіки відпуску електричної енергії. Виробники, які виробляють електричну енергію на об'єктах електроенергетики, що використовують енергію вітру та сонячного випромінювання, мають право корегувати графіки відпуску електричної енергії гарантованому покупцю за дві години до реального часу постачання у порядку та строки, визначені правилами функціонування балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом.

Гарантований покупець здійснює продаж електричної енергії, купленої у суб'єктів господарювання, яким встановлено «зелений» тариф, на ринку «на добу наперед» за правилами ринку «на

ГОЛОС УКРАЇНИ №№ 232-233 (5732-5733)
СУБОТА, 7 ГРУДНЯ 2013

добу наперед» шляхом подачі оператору ринку пропозицій, складених на основі погодинних графіків відпуску електричної енергії на наступну добу виробників, у яких він купує електричну енергію за «зеленим» тарифом, за найменшою ціною, що допускається правилами ринку «на добу наперед».

Електрична енергія, вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств, величина встановленої потужності яких не перевищує 10 кВт, купується гарантованими електропостачальниками, що здійснюють постачання електричної енергії на території провадження ліцензійної діяльності яких знаходяться такі приватні домогосподарства, за «зеленим» тарифом в обсязі, що перевищує місячне споживання електроенергії такими приватними домогосподарствами. Виробництво електроенергії з енергії сонячного випромінювання приватними домогосподарствами здійснюється без відповідної ліцензії. Порядок продажу та обліку такої електроенергії, а також розрахунків за неї затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

4. З метою поступового запровадження відповідальності виробників, яким встановлено «зелений» тариф, за спричинені ними небаланси електричної енергії, у випадках, встановлених цим Законом, встановлюється порядок компенсації виробниками, які входять до складу балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом, вартості їх небалансів електричної енергії гарантованому покупцю.

Частка відшкодування такими виробниками вартості їх небалансів електричної енергії встановлюється залежно від часу з моменту початку функціонування повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом, та становить:

1) для виробників, які виробляють електричну енергію на об'єктах електроенергетики, що використовують енергію вітру та сонячного випромінювання:

до 2030 року 0;

2) для виробників, які виробляють електричну енергію на об'єктах електроенергетики, що використовують інші альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів):

на перший рік 0;

на другий рік 0,5;

з третього року 1.

5. Гарантований покупець здійснює оплату за електричну енергію, куплену у виробників за «зеленим» тарифом, за фактичний обсяг відпущеної електричної енергії на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), на підставі даних, отриманих від адміністратора розрахунків, грошовими коштами в повному обсязі, у порядку та строки, визначені відповідними договорами, але не пізніше ніж протягом 90 календарних днів з дня відпуску відповідного обсягу електричної енергії виробником.

6. Виробники електричної енергії на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), є сторонами, відповідальними за баланс, за виключенням випадку їх участі у балансуючій групі виробників за «зеленим» тарифом.

7. Гарантований покупець створює балансуючу групу виробників за «зеленим» тарифом, в якій є стороною, відповідальною за баланс, і до складу якої входять виключно виробники, які здійснюють йому продаж електроенергії за «зеленим» тарифом відповідно до цього Закону.

Порядок відшкодування виробниками, які входять до складу балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом, частки вартості їх небалансів електричної енергії гарантованому покупцю визначається правилами функціонування балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом з урахуванням положень цього Закону.

Правила функціонування балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом, у тому числі порядок включення до вищезазначеної балансуючої групи, участі та виходу з неї, права й обов'язки учасників балансуючої групи та гарантованого покупця визначаються договором про участь у балансуючій групі виробників за «зеленим» тарифом.

Типовий договір про участь у балансуючій групі виробників за «зеленим» тарифом затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Термін діяльності вищезазначеної балансуючої групи встановлюється до 1 січня 2030 року.

8. Гарантований покупець купує/продає на балансуючому ринку електроенергію з метою врегулювання небалансів електричної енергії балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом та сплачує/отримує плату за куплений/проданий небаланс електричної енергії у порядку та за цінами, визначеними відповідно до правил ринку.

9. Джерелом формування коштів гарантованого покупця для оплати електричної енергії, придбаної відповідно до цього Закону, та для фінансування його організаційно-технічного та матеріального забезпечення є кошти, отримані від:

1) оператора ринку за продану гарантованим покупцем електричну енергію на ринку «на добу наперед»;

2) системного оператора за проданий гарантованим покупцем небаланс електричної енергії на балансуючому ринку;

3) Фонду врегулювання вартісного дисбалансу за надані гарантованим покупцем послуги з вирівнювання умов для конкуренції відповідно до цього Закону;

4) виробників, що продають гарантованому покупцю електричну енергію за «зеленим» тарифом як компенсація вартості їх небалансів електричної енергії в рамках балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом з урахуванням положень цієї статті.

10. Гарантований покупець має право на:

1) своєчасне та у повному обсязі отримання коштів за продану електричну енергію відповідно до укладених договорів;

2) своєчасне та у повному обсязі отримання від Фонду врегулювання вартісного дисбалансу коштів за надані послуги з вирівнювання умов конкуренції;

3) отримання від виробників, у яких він здійснює купівлю електричної енергії за «зеленим» тарифом, їх погодинних добових графіків відпуску електричної енергії у порядку та формі, визначених відповідними договорами;

4) отримання від адміністратора розрахунків даних щодо фактичних обсягів відпуску електричної енергії виробниками, у яких гарантований покупець купує електричну енергію за «зеленим» тарифом;

5) доступ до інформації щодо діяльності на ринку електричної енергії у порядку та у обсягах, визначених правилами ринку та іншими нормативно-правовими актами, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

6) інші права, передбачені нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії, та умовами укладених договорів на ринку електричної енергії.

11. Гарантований покупець зобов'язаний:

1) дотримуватися умов та правил здійснення господарської діяльності з купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом відповідно до отриманої ліцензії та нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

2) отримати доступ до ринку електричної енергії у порядку, визначеному цим Законом, укласти договори, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів;

3) укласти договір про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції з Фондом врегулювання вартісного дисбалансу відповідно до вимог цього Закону;

4) купувати у суб'єктів господарювання, яким встановлено «зелений» тариф, всю електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за встановленим їм «зеленим» тарифом;

5) створити балансуючу групу виробників за «зеленим» тарифом та стати стороною, відповідальною за баланс такої групи;

6) стати учасником ринку «на добу наперед»;

7) пропонувати для продажу на ринку «на добу наперед» електричну енергію в обсягах, поданих виробниками, що здійснюють йому продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом, у погодинних графіках відпуску електричної енергії на наступну добу;

8) надавати адміністратору розрахунків повідомлення про погодинні обсяги електричної енергії за двосторонніми договорами, сформовані за результатами продажу на ринку «на добу наперед» електричної енергії виробників, що здійснюють йому продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом, у порядку, визначеному правилами ринку;

9) складати погодинні добові графіки відпуску електричної енергії на наступну добу виробників, що здійснюють йому продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом, на підставі зареєстрованих у адміністратора розрахунків повідомлень про погодинні обсяги електричної енергії за двосторонніми договорами та надавати їх системному оператору відповідно до правил ринку. Гарантований покупець зобов'язаний інформувати системного оператора про корегування графіків відпуску, що здійснюються виробниками, які виробляють електричну енергію на об'єктах електроенергетики, що використовують енергію вітру та сонячного випромінювання, у порядку, передбаченому правилами ринку;

10) купувати/продавати електроенергію на балансуючому ринку з метою врегулювання небалансів електричної енергії балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом та сплачувати плату за небаланс електричної енергії за цінами, визначеними відповідно до правил ринку;

11) сплачувати своєчасно та у повному обсязі за електричну енергію, куплену у виробників за «зеленим» тарифом;

12) відкрити в установі уповноваженого банку поточний рахунок із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків відповідно до вимог цього Закону;

13) надавати суб'єктам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та у порядку, визначених нормативно-правовими актами, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

12. Гарантований покупець не має права здійснювати діяльність з виробництва, розподілу, передачі та постачання електричної енергії.

13. Гарантований покупець забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується ним для здійснення своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю відповідно до вимог щодо захисту, надання, розкриття та опублікування інформації на ринку електричної енергії.

Гарантований покупець також забезпечує конфіденційність інформації стосовно своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги суб'єктам ринку.

14. Функції гарантованого покупця виконує державне підприємство, спеціально уповноважене та підпорядковане Кабінету Міністрів України. Фінансування діяльності гарантованого покупця здійснюється в межах кошторису, який затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Стаття 23. Особливості участі у ринку електричної енергії виробників, що здійснюють комбіноване виробництво електричної та теплової енергії (когенерація)

1. Електрична енергія, вироблена на теплоелектроцентралях або когенераційних установках, може бути продана її виробниками на ринку двосторонніх договорів, на ринку «на добу наперед» та на балансуючому ринку за цінами, які складаються на відповідних ринках.

2. Впродовж 10 років з моменту запровадження повномасштабного ринку електричної енергії України, передбаченого цим Законом, на електроенергію, вироблену на теплоелектроцентралях або когенераційних установках, національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, за заявою виробника встановлюються регульовані ціни закупівлі такої електричної енергії.

Протягом періоду, встановленого цією статтею, оператор ринку забезпечує, відповідно до правил ринку «на добу наперед», обов'язкову купівлю та оплату електричної енергії у виробників, що здійснюють комбіноване виробництво електричної та теплової енергії (когенерація) в обсягах, на які встановлена регульована ціна закупівлі. Пропозиції виробників, що здійснюють комбіноване виробництво електричної та теплової енергії (когенерація) в обсягах, на які встановлена регульована ціна закупівлі, надаються такими виробниками та приймаються оператором ринку за найменшою допустимою ціною, визначеною правилами ринку «на добу наперед».

3. Регульована ціна закупівлі електричної енергії, виробленої на теплоелектроцентралях або когенераційних установках, встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, для кожного виробника на визначений обсяг відпуску електричної енергії, який встановлений у балансі електричної енергії об'єднаної енергетичної системи України, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі.

Формування регульованої ціни закупівлі електричної енергії, виробленої на теплоелектроцентралях або когенераційних установках, здійснюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, з урахуванням тарифів на теплову енергію, а також має забезпечувати:

відшкодування економічно обґрунтованих витрат, у тому числі покриття обґрунтованих інвестицій;

отримання прибутку.

З моменту запровадження повномасштабного ринку електричної енергії України обсяг електричної енергії, що виробляється на теплоелектроцентралях або когенераційних установках, на який можуть встановлюватися регульовані ціни закупівлі електричної енергії, визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, у балансі електричної енергії об'єднаної енергетичної системи України на підставі теплового графіка таких виробників.

4. Електрична енергія, відпущена теплоелектроцентралями або когенераційними установками в обсягах, що не перевищують розрахункові при встановленні національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, регульованої ціни закупівлі, продається її виробниками на ринку «на добу наперед» за ринковими цінами з одночасним наданням такими виробниками Фонду врегулювання вартісного дисбалансу послуг із вирівнювання умов для конкуренції щодо продажу за ринковими цінами електричної енергії, на яку встановлена регульована ціна закупівлі.

Обсяг відпуску електричної енергії, у межах якого виробником електричної енергії на теплоелектроцентралях або когенераційних установках можуть надаватися Фонду врегулювання вартісного дисбалансу послуги із вирівнювання умов для конкуренції щодо продажу за ринковими цінами на ринку «на добу наперед» електричної енергії, на яку встановлена регульована ціна закупівлі, має дорівнювати розрахунковому обсягу відпуску електричної енергії, який було враховано при встановленні регульованої ціни закупівлі електричної енергії у відповідного виробника.

5. Вартість послуг із вирівнювання умов для конкуренції щодо продажу за ринковими цінами на ринку «на добу наперед» електричної енергії, на яку встановлена регульована ціна закупівлі, визначається як різниця між вартістю електричної енергії, розрахованої за регульованими цінами закупівлі електричної енергії та цінами електричної енергії на ринку «на добу наперед». Оплата послуг із вирівнювання умов для конкуренції щодо продажу за ринковими цінами електричної енергії, на яку встановлена регульована ціна закупівлі, які надаються виробниками електричної енергії на теплоелектроцентралях або когенераційних установках, здійснюється Фондом врегулювання вартісного дисбалансу виходячи з фактичних обсягів відпущеної такими виробниками електричної енергії, але не вище обсягів електричної енергії, визначених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, при розрахунку регульованої ціни закупівлі електричної енергії відповідного виробника.

6. Фонд врегулювання вартісного дисбалансу гарантує виробникам електричної енергії на теплоелектроцентралях або когенераційних установках здійснення не пізніше 15 числа місяця, наступного за розрахунковим, повної оплати наданих ними послуг із вирівнювання умов для конкуренції щодо продажу за ринковими цінами електричної енергії, на яку встановлена регульована ціна закупівлі.

Стаття 24. Проведення розрахунків на ринку електричної енергії

1. Розрахунки за електричну енергію та послуги, що надаються на ринку електричної енергії, проводяться між суб'єктами цього ринку у грошовій формі відповідно до укладених договорів у порядку, визначеному цим Законом, правилами ринку та правилами ринку «на добу наперед».

2. Споживачі електричної енергії, які купують електричну енергію у електропостачальників, вносять плату за поставлену їм електричну енергію виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання електропостачальника в уповноваженому банку.

3. Учасники ринку «на добу наперед», які купують електричну енергію на цьому ринку, вносять плату за закуплену електричну енергію виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання оператора ринку в уповноваженому банку.

4. Учасники балансування та сторони, відповідальні за баланс, у яких виникли зобов'язання перед системним оператором в результаті діяльності на балансуючому ринку, вносять плату за електричну енергію виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання системного оператора в уповноваженому банку.

5. Кошти за закуплену електричну енергію у виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), та за надані такими виробниками допоміжні послуги перераховуються виключно на поточні рахунки із спеціальним режимом використання відповідних виробників в уповноваженому банку.

6. Кошти за послуги системного оператора з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління перераховуються виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання системного оператора в уповноваженому банку.

7. Кошти з поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальника перераховуються згідно з алгоритмом, який встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Такий алгоритм розподілу коштів з поточного рахунка із спеціальним режимом використання електропостачальника передбачає, за звичайних умов, перерахування всіх коштів, що надходять від споживачів на поточний рахунок із спеціальним режимом використання електропостачальника, у повному обсязі на поточні рахунки електропостачальника.

Внесення змін до зазначеного алгоритму здійснюється тільки у разі прострочення електропостачальником у строки та порядку, визначені правилами ринку, оплати вартості спричинених ним небалансів електричної енергії. Такі зміни до алгоритму діють до повного погашення заборгованості електропостачальника перед системним оператором. Зміни до алгоритму здійснюються на підставі подання системного оператора у випадку виникнення заборгованості електропостачальника перед системним оператором. Такими змінами алгоритму повинно бути передбачено, що кошти із поточного рахунка із спеціальним режимом використання електропостачальника перераховуються на поточний рахунок із спеціальним режимом використання системного оператора до повного погашення недоплати за куплений електропостачальником небаланс електричної енергії.

8. Кошти з поточного рахунка із спеціальним режимом використання оператора ринку перераховуються відповідно до правил ринку «на добу наперед» на:

1) поточні рахунки учасників ринку «на добу наперед», крім виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), гарантованого покупця та електропостачальників за продану електричну енергію на ринку «на добу наперед»;

2) поточні рахунки із спеціальним режимом використання виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), гарантованого покупця та електропостачальників за продану ними електричну енергію на ринку «на добу наперед»;

3) поточний рахунок оператора ринку.

9. Кошти з поточного рахунка із спеціальним режимом використання системного оператора перераховуються згідно з алгоритмом, який встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, на:

1) поточні рахунки учасників балансування та сторін, відповідальних за баланс, крім виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), гарантованого покупця та електропостачальників;

2) поточні рахунки із спеціальним режимом використання виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), гарантованого покупця та електропостачальників;

3) поточний рахунок системного оператора з урахуванням положень цього Закону.

За рішенням національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, кошти із поточного рахунка із спеціальним режимом використання системного оператора можуть перераховуватися на інші поточні рахунки системного оператора.

З метою здійснення розрахунків з учасниками балансування при врегулюванні системних обмежень системний оператор може вносити на свій поточний рахунок із спеціальним режимом використання кошти з власного поточного рахунка.

10. Кошти з поточного рахунка із спеціальним режимом використання електропередавального підприємства перераховуються згідно з алгоритмом, який встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, на:

1) поточний рахунок із спеціальним режимом використання Фонду врегулювання вартісного дисбалансу;

2) поточний рахунок електропередавального підприємства з урахуванням положень цього Закону.

11. Кошти з поточних рахунків із спеціальним режимом використання виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), а також електропостачальників, що здійснюють імпорт електричної енергії, перераховуються згідно з алгоритмом, який встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, на:

1) поточний рахунок із спеціальним режимом використання Фонду врегулювання вартісного дисбалансу;

2) поточні рахунки таких виробників/електропостачальників, що здійснюють імпорт електричної енергії.

12. Кошти з поточного рахунка із спеціальним режимом використання Фонду врегулювання вартісного дисбалансу перераховуються згідно з алгоритмом, який встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, на:

1) поточний рахунок із спеціальним режимом використання гарантованого покупця;

2) поточні рахунки із спеціальним режимом використання гарантованих електропостачальників;

3) поточні рахунки виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на теплоелектроцентралях, яким встановлено регульовані ціни закупівлі електричної енергії, відповідно до цього Закону;

4) поточний рахунок Фонду врегулювання вартісного дисбалансу для фінансування організаційно-технічного та матеріального забезпечення діяльності Фонду врегулювання вартісного дисбалансу в межах затвердженого кошторису.

13. Кошти з поточного рахунка із спеціальним режимом використання гарантованого покупця перераховуються згідно із алгоритмом, який встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, на:

1) поточний рахунок із спеціальним режимом використання системного оператора за небаланси електричної енергії балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом;

2) поточні рахунки виробників, що виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - ви-

роблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), у яких він купує електричну енергію за «зеленим» тарифом;

3) поточний рахунок гарантованого покупця для фінансування організаційно-технічного та матеріального забезпечення діяльності гарантованого покупця в межах затвердженого кошторису.

14. Перелік поточних рахунків із спеціальним режимом використання електропостачальників, виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), системного оператора, електропередавального підприємства, оператора ринку, гарантованого покупця та Фонду врегулювання вартісного дисбалансу затверджується та оприлюднюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

15. На поточні рахунки із спеціальним режимом використання електропостачальників, виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), системного оператора, електропередавального підприємства, оператора ринку, гарантованого покупця та Фонду врегулювання вартісного дисбалансу не може бути звернено стягнення за зобов'язаннями цих суб'єктів ринку.

Операції на поточних рахунках із спеціальним режимом використання електропостачальників, виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), системного оператора, електропередавального підприємства, оператора ринку, гарантованого покупця та Фонду врегулювання вартісного дисбалансу не підлягають призупиненню.

16. У разі перерахування споживачами коштів за електричну енергію на інші, ніж поточні рахунки із спеціальним режимом використання електропостачальника, або перерахування покупцями коштів за електричну енергію, закуплену у виробників, які виробляють електричну енергію на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), гарантованого покупця та електропостачальника на інші, ніж поточні рахунки із спеціальним режимом використання таких виробників, гарантованого покупця та електропостачальника, та/або перерахування учасниками ринку коштів за послуги системного оператора з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління на інші, ніж поточний рахунок із спеціальним режимом використання системного оператора, та/або перерахування учасниками ринку коштів за послуги електропередавального підприємства з передачі електричної енергії на інші, ніж поточний рахунок із спеціальним режимом використання електропередавального підприємства, отримувачі повинні повернути ці кошти за заявою споживача/покупця/учасника ринку або за власною ініціативою в триденний термін з моменту їх отримання. У разі неповернення споживачу/покупцю/учаснику ринку у цей термін коштів, сплачених на інші, ніж поточні рахунки із спеціальним режимом використання, ці суми підлягають вилученню до Державного бюджету України як санкція за вчинене правопорушення і не зараховуються як оплата електричної енергії/послуг системного оператора/послуг з передачі електричної енергії. Зарахування коштів до Державного бюджету України не звільняє їх отримувача від повернення цих коштів відповідному споживачу/покупцю/учаснику ринку.

Стаття 25. Фонд врегулювання вартісного дисбалансу

1. Фонд врегулювання вартісного дисбалансу (далі - Фонд) є державною спеціалізованою некомерційною установою, діяльність якої спрямована на створення конкурентного середовища на ринку електричної енергії та забезпечення відповідно до вимог цього Закону:

1) відшкодування гарантованому покупцю:

різниці між вартістю електричної енергії, купленої ним за «зеленими» тарифами, та вартістю цієї електричної енергії, проданої за цінами ринку «на добу наперед»;

витрат, пов'язаних із врегулюванням небалансів електричної енергії балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом;

2) відшкодування гарантованим електропостачальникам:

різниці між вартістю електричної енергії, що постачається побутовим споживачам за регульованими тарифами, та вартістю такої електричної енергії за роздрібними цінами, розрахованими гарантованими електропостачальниками відповідно до методики, затвердженої національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики;

різниці між вартістю електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств, величина встановленої потужності яких не перевищує 10 кВт, купленою гарантованим електропостачальником за «зеленим» тарифом, та вартістю цієї електричної енергії за цінами ринку «на добу наперед»;

3) відшкодування виробникам, що здійснюють виробництво електричної енергії на теплоелектроцентралях або когенераційних установках різниці між вартістю електричної енергії за регульованими цінами закупівлі електричної енергії та цінами електричної енергії на ринку «на добу наперед».

Основними функціями Фонду є:

надання суб'єктам ринку та отримання від суб'єктів ринку послуг з вирівнювання умов для конкуренції, визначеним цим Законом;

отримання коштів від суб'єктів ринку, яким він надає послуги з вирівнювання умов для конкуренції, та подальше їх спрямування суб'єктам ринку, які надають йому послуги з вирівнювання умов для конкуренції, відповідно до цього Закону.

Фонд не має права на будь-яку іншу діяльність, крім передбаченої цим Законом.

2. Засновником Фонду є держава в особі Кабінету Міністрів України.

У своїй діяльності Фонд керується цим Законом, установчими документами та іншими актами законодавства.

3. Поточне керівництво діяльністю Фонду здійснює адміністратор Фонду. Функції адміністратора Фонду виконує на договірних засадах уповноважений банк. Адміністратор Фонду несе відповідальність за належне виконання своїх функцій згідно з договором. Організаційно-технічне та матеріальне забезпечення діяльності Фонду здійснюється адміністратором Фонду за рахунок коштів Фонду відповідно до кошторису, затвердженого національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

4. Джерелом формування коштів Фонду є плата за послуги з вирівнювання умов для конкуренції, які надає Фонд відповідно до цього Закону.

Надання та споживання суб'єктами ринку, визначеними цим Законом, послуг із вирівнювання умов для конкуренції є системою адміністративно-правових та економічних заходів, спрямованих на підтримання свободи конкуренції на ринку електричної енергії з уніфікацією таких умов конкуренції для всіх суб'єктів ринку в умовах різної початкової технічної, технологічної та ринкової позиції, яку займали такі суб'єкти до впровадження повномасштабного ринку електричної енергії.

Кошти Фонду можуть бути використані виключно на цілі та напрями, передбачені цим Законом, та відповідно до алгоритму, встановленого національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, з урахуванням положень цього Закону.

Кошти Фонду не включаються до Державного бюджету України. Кошти Фонду, які не були використані у звітному фінансовому році, не можуть бути списані чи зараховані до Державного бюджету України та використовуються Фондом у наступному фінансовому році.

5. Виключно Фонд є покупцем послуг з вирівнювання умов для конкуренції, які надаються йому на обов'язковій основі суб'єктами ринку за договорами, укладеними на основі типових договорів про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції, а саме:

1) гарантованими електропостачальниками:

послуг з вирівнювання умов для конкуренції при продажу електричної енергії побутовим споживачам за тарифами, встановленими національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики;

послуг з вирівнювання умов для конкуренції при закупівлі електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств, величина встановленої потужності яких не перевищує 10 кВт, за «зеленим» тарифом;

2) гарантованим покупцем:

послуг з вирівнювання умов для конкуренції при закупівлі електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за «зеленим» тарифом;

послуг з вирівнювання умов для конкуренції при врегулюванні ним небалансів електричної енергії як стороною, відповідальною за баланс балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом;

3) виробниками електричної енергії на теплоелектроцентралях або когенераційних установках послуг із вирівнювання умов для конкуренції щодо продажу за ринковими цінами електричної енергії, на яку встановлена регульована ціна закупівлі.

Обов'язкове споживання Фондом та надання суб'єктами, визначеними цим Законом, послуг із вирівнювання умов для конкуренції є способом створення рівного конкурентного становища тим суб'єктам ринку, які відповідно до вимог цього Закону мають зобов'язання здійснювати постачання електричної енергії побутовим споживачам за державними регульованими цінами (тарифами) або купувати електричну енергію відповідно до вимог цього Закону за регульованими цінами або цінами, визначеними законами України, та суб'єктам ринку, яким встановлено регульовану ціну закупівлі електричної енергії, виробленої на теплоелектроцентралях або когенераційних установках.

6. Фонд з метою реалізації визначених цим Законом функцій на обов'язковій основі надає виробникам електричної енергії, яка виробляється на атомних електричних станціях, гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій), електропостачальникам, що здійснюють імпорт електричної енергії, електропередавальному підприємству послуги з вирівнювання умов для конкуренції на ринку електричної енергії на підставі договорів, укладених на основі типових договорів про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції.

Обов'язкове споживання суб'єктами, визначеними цим Законом, послуг з вирівнювання умов для конкуренції є способом державного регулювання діяльності на ринку електричної енергії суб'єктів природних монополій, суміжних ринків, осіб, які займають домінуюче (монопольне) положення на ринку електричної енергії, та електропостачальників, що здійснюють імпорт електричної енергії, з метою недопущення їх необґрунтованого, неконтрольованого впливу на ціноутворення на ринку електричної енергії.

7. Типові договори про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

8. Прогнозна вартість послуг з вирівнювання умов для конкуренції не рідше ніж щоквартально визначається та затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, із забезпеченням того, що сукупна вартість послуг з вирівнювання умов для конкуренції, які придбаваються Фондом, та його кошторис має дорівнювати вартості послуг з вирівнювання умов для конкуренції, що надаються Фондом, та з урахуванням відхилення фактичної вартості послуг з вирівнювання умов для конкуренції від прогнозованої за результатами останнього звітного періоду. Порядок розрахунку вартості послуг з вирівнювання умов для конкуренції, зокрема, враховує:

прогнозовані обсяги купівлі електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за «зеленими» тарифами;

обсяги відпуску електричної енергії на теплоелектроцентралях або когенераційних установках, встановлені при розрахунку регульованої ціни закупівлі електричної енергії, виробленої на теплоелектроцентралях або когенераційних установках;

прогнозовані обсяги електричної енергії для постачання побутовим споживачам за тарифами, встановленими національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики;

прогнозовані обсяги купівлі електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств, величина встановленої потужності яких не перевищує 10 кВт, за «зеленим» тарифом;

прогнозовані обсяги імпорту електричної енергії;

прогнозовану ціну на електричну енергію на ринку «на добу наперед»;

величини «зелених» тарифів;

величини регульованих тарифів для побутових споживачів;

величини встановлених регульованих цін закупівлі електричної енергії, виробленої на теплоелектроцентралях або когенераційних установках;

величини тарифів на послуги з передачі, розподілу та постачання електричної енергії;

прогнозовані обсяги продажу електричної енергії виробниками, що здійснюють виробництво електричної енергії на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні-, та малих гідроелектростанцій);

вартість допоміжних послуг, які надаються виробниками, що здійснюють виробництво електричної енергії на атомних електричних станціях та гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій);

витрати на організаційно-технічне та матеріальне забезпечення діяльності гарантованого покупця та Фонду;

рівень цін електричної енергії виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на атомних електричних станціях, з урахуванням рівня витрат, що забезпечує покриття експлуатаційних та капітальних витрат, забезпечення ядерної безпеки функціонування атомних електричних станцій, обсяг соціально-економічної компенсації ризику для населення, яке проживає в зоні спостереження, та виконання зобов'язань, передбачених міжнародними договорами України, ратифікованими Верховною Радою України, тощо;

рівень цін електричної енергії виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроелектростанціях (крім мікро-, міні-, та малих гідроелектростанцій), з урахуванням рівня витрат, що забезпечує покриття експлуатаційних та капітальних витрат та виконання зобов'язань, передбачених міжнародними договорами України, ратифікованими Верховною Радою України, тощо;

рівень припустимого відхилення цін на ринку «на добу наперед» від прогнозованих цін для мінімізації ризиків волатильності цін для виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на атомних електричних станціях та на гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій).

9. Фонд зобов'язаний:

1) відкрити в уповноваженому банку поточний рахунок із спеціальним режимом використання для проведення розрахунків відповідно до цього Закону;

2) укласти договори на основі типових договорів про надання послуг з вирівнювання умов для конкуренції із суб'єктами ринку, визначеними цим Законом;

3) своєчасно та у повному обсязі виконувати свої грошові зобов'язання перед гарантованим покупцем, гарантованими електропостачальниками, суб'єктами ринку, яким встановлено регульовану ціну закупівлі електричної енергії;

4) надавати національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, інформацію, необхідну для виконання нею своїх функцій на ринку електричної енергії;

5) виконувати інші функції, визначені цим Законом та його установчими документами.

10. Послуги з вирівнювання умов для конкуренції надаються/споживаються Фондом на постійній основі.

Фінансові зобов'язання Фонду та строки їх виконання відносно отриманих послуг із вирівнювання умов для конкуренції визначаються згідно з порядком здійснення Фондом розрахункових операцій на ринку електричної енергії, який затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

11. Термін діяльності Фонду встановлюється до 1 січня 2030 року.

Стаття 26. Саморегулювання діяльності учасників ринку електричної енергії України

1. Саморегулювання діяльності учасників ринку електричної енергії України забезпечується діяльністю Ради ринку електричної енергії України.

Метою діяльності Ради ринку електричної енергії України є сприяння ефективному функціонуванню ринку електричної енергії, залученню інвестицій в електроенергетику і формування узгодженої позиції суб'єктів ринку при розробці нормативних документів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, в цілях стимулювання конкуренції та дотримання балансу інтересів виробників, електропостачальників та споживачів електричної енергії.

2. Рада ринку електричної енергії України (далі - Рада ринку) - недержавна саморегулівна некомерційна (неприбуткова) організація, яка об'єднує учасників ринку з метою досягнення балансу їх інтересів через загальні збори учасників об'єднання та Раду директорів.

Рада ринку створюється учасниками ринку на добровільних засадах і діє згідно із статутом Ради ринку. Будь-який учасник ринку електричної енергії може у будь-який час увійти до складу об'єднання чи вийти з нього.

Загальні збори учасників об'єднання відбуваються не рідше одного разу на рік.

3. Управляючим органом Ради ринку є Рада директорів, яка обирається на загальних зборах учасників об'єднання.

Загальні збори обирають десять голосуючих директорів шляхом голосування.

Голосуючі директори простою більшістю голосів обирають голову Ради директорів. Рішення Ради директорів приймаються простою більшістю голосів. У разі рівності голосів голос голови Ради директорів є вирішальним.

Фінансування діяльності Ради ринку здійснюється за рахунок учасників об'єднання.

4. До функцій Ради директорів належать:

1) забезпечення представництва і захисту прав та інтересів учасників Ради ринку у відносинах з державними органами, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування, іншими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями та утвореними ними органами;

2) підготовка зауважень та пропозицій до правил ринку, правил ринку «на добу наперед», кодексу електричних мереж, кодексу комерційного обліку та інших нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

3) розгляд в обов'язковому порядку всіх звернень учасників ринку, що приєдналися до об'єднання;

4) організація системи досудового врегулювання суперечок між суб'єктами ринку;

5) надання пропозицій щодо проведення незалежного аудиту роботи ринку електричної енергії;

6) здійснення організаційної та консультаційної підтримки господарської діяльності учасників об'єднання.

5. Для виконання покладених на неї функцій Рада директорів:

1) створює робочі органи (групи, комітети) для опрацювання окремих питань у сфері компетенції;

2) залучає консультантів, експертів;

3) здійснює співробітництво з державними і недержавними органами, установами та організаціями;

4) бере участь у громадських консультаціях при обговоренні проектів та змін до нормативно-правових актів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії.

6. Суб'єкти ринку електричної енергії також можуть створювати інші саморегулівні організації.

7. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному секторі:

1) залучають Раду ринку та інші саморегулівні організації суб'єктів ринку електричної енергії до участі у громадських консультаціях стосовно проектів та змін до нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

2) направляють до Ради ринку питання, обов'язкові до розгляду;

3) розглядають в обов'язковому порядку зауваження та пропозиції Ради ринку до нормативно-правових актів, що ними затверджуються з метою забезпечення функціонування ринку електричної енергії, готують вмотивовані відповіді у разі їх неприйняття.

Розділ IV

РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ

Стаття 27. Державне управління та регулювання ринку електричної енергії

1. Державне управління у сфері функціонування ринку електричної енергії здійснює Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, а також інші органи виконавчої влади у межах повноважень, визначених законом.

2. У сфері функціонування ринку електричної енергії до повноважень Кабінету Міністрів України належать:

визначення разом з Національним банком України уповноваженого банку ринку електричної енергії;

заснування Оператора ринку;

заснування Фонду врегулювання вартісного дисбалансу;

заснування підприємства для виконання функцій гарантованого покупця;

затвердження порядку вжиття тимчасових надзвичайних заходів на ринку електричної енергії;

прийняття рішення щодо вжиття тимчасових надзвичайних заходів на ринку електричної енергії у випадках, передбачених цим Законом, правилами ринку та кодексом електричних мереж;

прийняття рішення щодо дати запровадження повномасштабного ринку електричної енергії;

затвердження плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років;

затвердження порядку визначення відповідності інвестиційних проектів умовам для отримання звільнення в частині порядку розподілу пропускної спроможності міждержавних електричних мереж;

затвердження порядку надання державою забезпечення виконання грошових зобов'язань окремих споживачів з оплати електричної енергії;

затвердження порядку складення переліку споживачів та їх обладнання, для якого має бути встановлена екологічна броня електропостачання;

здійснення та забезпечення виконання заходів, передбачених цим Законом.

3. У сфері функціонування ринку електричної енергії до повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, належать:

затвердження кодексу електричних мереж;

затвердження методики визначення доступної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж;

затвердження порядку підготовки плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років та порядку його оприлюднення;

затвердження порядку проведення конкурсу з відбору постачальника допоміжних послуг із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності;

здійснення та забезпечення виконання інших заходів, передбачених цим Законом.

4. У сфері функціонування ринку електричної енергії до повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, належать:

формування та затвердження балансу теплової та електричної енергії об'єднаної енергетичної системи України;

проведення моніторингу та оцінка стану виконання плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років;

щорічне оприлюднення звітів про результати моніторингу та оцінку стану виконання плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років;

здійснення та забезпечення виконання інших заходів, передбачених цим Законом.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, має право отримувати від суб'єктів ринку інформацію, необхідну для виконання ним своїх повноважень, відповідно до положень цього Закону.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується ним для здійснення своїх повноважень на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю.

5. Державне регулювання на ринку електричної енергії здійснює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

6. До повноважень національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, щодо регулювання на ринку електричної енергії належать:

1) затвердження:

правил ринку, правил ринку «на добу наперед», кодексу комерційного обліку;

методики розрахунку роздрібних цін на електричну енергію для споживачів гарантованих електропостачальників;

методики розрахунку тарифу на послуги гарантованого постачання електричної енергії;

методики розрахунку регульованих цін на допоміжні послуги;

методик (порядків) розрахунку тарифів на послуги з передачі електричної енергії;

методик (порядків) розрахунку тарифів на послуги з розподілу електричної енергії;

методики розрахунку тарифу на послуги з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління;

методики розрахунку регульованих цін закупівлі електричної енергії, виробленої на теплоелектроцентралях або когенераційних установках;

прогнозної та фактичної вартостей та/або цін послуг з вирівнювання умов для конкуренції;

переліку поточних рахунків із спеціальним режимом використання;

правил та порядків, визначених цим Законом;

типових та примірних договорів (у тому числі додаткових угод до них), визначених цим Законом;

кошторису Фонду;

кошторису гарантованого покупця;

типових вимог до балансуючих груп;

2) встановлення:

тарифів на електричну енергію для побутових споживачів;

регульованих цін закупівлі електричної енергії, виробленої на теплоелектроцентралях або когенераційних установках;

тарифів на послуги з постачання електричної енергії гарантованих електропостачальників;

тарифу на послуги з централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління;

тарифу на передачу електричної енергії;

тарифів на розподіл електричної енергії;

алгоритмів розподілу коштів з поточних рахунків із спеціальним режимом використання;

максимального терміну дії двосторонніх договорів на ринку двосторонніх договорів;

граничних нижніх меж обсягів обов'язкового продажу та купівлі електричної енергії на ринку «на добу наперед» відповідно до положень цього Закону;

вимог до видів діяльності, які може суміщати електропостачальник при здійсненні ним діяльності з гарантованого постачання електричної енергії;

3) погодження кодексу електричних мереж;

4) визначення:

необхідності та вимог щодо проведення обов'язкового аудиту роботи ринку «на добу наперед», балансуючого ринку, ринку допоміжних послуг, а також розрахунків на цих ринках;

вимог щодо захисту, надання, розкриття та оприлюднення інформації суб'єктами ринку;

5) здійснення моніторингу:

функціонування ринку електричної енергії та його складових;

діяльності системного оператора, оператора ринку, гарантованого покупця та Фонду;

цін та умов конкуренції на ринку електричної енергії;

дотримання електропостачальниками умов розгляду звернень та претензій споживачів електричної енергії з питань, що стосуються надання послуг з постачання електричної енергії;

дій системного оператора з врегулювання системних обмежень;

виконання правил щодо проведення розподілу пропускної спроможності міждержавних електричних мереж;

виконання електропередавальним підприємством та електророзподільними підприємствами умов щодо недискримінаційного доступу до їх електричних мереж, строків виконання приєднання та ремонтних робіт;

використання електропередавальним підприємством коштів, отриманих від розподілу пропускної спроможності міждержавних електричних мереж;

відокремлення функцій з розподілу та постачання електричної енергії;

виконання положень цього Закону та інших нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії, суб'єктами ринку електричної енергії;

6) повідомлення Антимонопольного комітету України про факти, що можуть свідчити про порушення законодавства про захист економічної конкуренції на ринку електричної енергії;

7) здійснення регулювання цін та тарифів відповідно до положень цього Закону, законів України «Про електроенергетику» та «Про природні монополії»;

8) ліцензування господарської діяльності, зокрема оператора ринку, системного оператора, електропередавального та електророзподільних підприємств, виробників, електропостачальників та гарантованого покупця;

9) прийняття рішень щодо впровадження допоміжних послуг відповідно до цього Закону;

10) здійснення інших повноважень, передбачених цим Законом.

7. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, має право отримувати від суб'єктів ринку інформацію, необхідну для виконання нею своїх повноважень щодо регулювання та моніторингу ринку електричної енергії. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, забезпечує конфіденційність інформації, отриманої від суб'єктів ринку, що використовується нею для здійснення своїх повноважень щодо регулювання та моніторингу ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю.

8. Антимонопольний комітет України здійснює повноваження, передбачені законодавством про захист економічної конкуренції, в тому числі щодо погодження проектів правил ринку, правил ринку «на добу наперед», кодексу електричних мереж та кодексу комерційного обліку; проектів типових вимог до балансуючих груп; проектів типових та примірних договорів, які відповідно до цього Закону затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Стаття 28. Правопорушення на ринку електричної енергії

1. Правопорушення на ринку електричної енергії тягнуть за собою відповідальність, встановлену законодавством.

2. Правопорушеннями на ринку електричної енергії є:

1) недотримання вимог нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

2) неукладення договорів відповідно до вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів, які забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

3) невиконання або ухилення від виконання рішень національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Стаття 29. Порушення роботи ринку електричної енергії та надзвичайні заходи

1. У разі тривалого порушення нормальної роботи ринку електричної енергії внаслідок виникнення аварійних ситуацій в об'єднаній енергетичній системі України, викликаних пошкодженням електроенергетичних установок, їхніх елементів, споруд, або внаслідок надзвичайних ситуацій Кабінет Міністрів України має право приймати рішення щодо вжиття тимчасових надзвичайних заходів із подолання наслідків такої ситуації відповідно до затвердженого ним порядку.

Такий порядок, зокрема, має визначати:

1) критерії/види порушень нормальної роботи ринку електричної енергії, у разі виникнення яких вживаються надзвичайні заходи;

2) види надзвичайних заходів;

3) процедуру ініціювання вжиття надзвичайних заходів на ринку електричної енергії;

4) порядок застосування надзвичайних заходів на ринку електричної енергії і термін їх дії;

5) порядок інформування про вжиття надзвичайних заходів на ринку електричної енергії.

2. Надзвичайні заходи, зокрема, можуть передбачати:

1) обмеження цін на ринку електричної енергії;

2) встановлення особливих умов купівлі-продажу електричної енергії;

3) встановлення учасникам ринку обов'язкових вимог щодо виробництва, постачання та купівлі-продажу електричної енергії;

4) встановлення особливих умов експорту або імпорту електричної енергії.

Надзвичайні заходи із подолання наслідків порушення нормальної роботи ринку електричної енергії повинні мінімально впливати на функціонування ринку електричної енергії, наскільки це можливо, та застосовуватися до суб'єктів ринку в обсягах, необхідних для подолання наслідків такої ситуації.

3. Рішення щодо вжиття надзвичайних заходів на ринку електричної енергії приймається Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, або національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, щодо виникнення порушення нормальної роботи ринку електричної енергії за результатами моніторингу ринку електричної енергії.

4. Надзвичайні заходи на ринку електричної енергії можуть вживатися на період, що не перевищує один місяць. Кабінет Міністрів України має право прийняти рішення про продовження терміну дії вжитих надзвичайних заходів на ринку електричної енергії, але не більше ніж на один місяць.

5. Рішення центральних органів виконавчої влади та національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, щодо застосування надзвичайних заходів на ринку електричної енергії та їх скасування не є регуляторними актами.

Розділ V

ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ У ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД

Стаття 30. Функціонування ринку електричної енергії у перехідний період

1. Для запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом, забезпечення його ефективного функціонування мають бути створені відповідні передумови. З цією метою запроваджується перехідний період, який діє з дня набрання чинності цим Законом до дня запровадження повномасштабного ринку електричної енергії.

2. У перехідний період, з урахуванням особливостей, визначених розділами V та VI цього Закону, функціонують:

оптовий ринок електричної енергії України;

ринок допоміжних послуг;

роздрібний ринок.

3. Оптовий ринок електричної енергії діє відповідно до Закону України «Про електроенергетику».

4. Ринок допоміжних послуг функціонує в частині придбання системним оператором у енергогенеруючих компаній допоміжних послуг з вторинного та третинного регулювання із забезпеченням резерву відповідної регулюючої потужності. До моменту створення системного оператора його функції виконує державне підприємство, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України.

Надання допоміжної послуги з вторинного регулювання із забезпеченням резерву відповідної регулюючої потужності здійснюється на обов'язкових засадах енергогенеруючими компаніями, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроелектростанціях (крім мікро-, міні- та малих гідроелектростанцій).

Системний оператор придбаває допоміжну послугу з вторинного регулювання на підставі відповідного договору за тарифом, що регулюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. Продаж електричної енергії, пов'язаної із наданням допоміжної послуги з вторинного регулювання, здійснюється відповідною енергогенеруючою компанією на оптовому ринку електричної енергії України.

Допоміжна послуга з третинного регулювання із забезпеченням резерву відповідної регулюючої потужності («холодний», «гарячий» резерв на завантаження/розвантаження) придбавається системним оператором на конкурентних засадах на добовій та місячній основі відповідно до порядку придбання допоміжних послуг, затвердженого національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Системний оператор здійснює відбір пропозицій на збільшення (зменшення) навантаження енергогенеруючих компаній у висхідному (низхідному) порядку ціни до повного покриття (або максимального задоволення) потреби в обсягах відповідної резервної потужності на відповідний період.

Системний оператор придбаває допоміжну послугу з третинного регулювання на підставі відповідного договору з енергогенеруючою компанією. Обсяги та ціна допоміжної послуги за цим договором визначаються за результатами конкурсу.

У разі якщо темп зростання цінових пропозицій енергогенеруючих компаній на збільшення (зменшення) свого навантаження перевищує обмеження, встановлені правилами оптового ринку електричної енергії України, продаж таких допоміжних послуг енергогенеруючими компаніями та придбання системним оператором здійснюються за цінами, розрахованими відповідно до правил оптового ринку електричної енергії України.

Впродовж першого року з моменту запровадження перехідного періоду національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, має право застосовувати обмеження цін на ринку допоміжних послуг з метою недопущення необґрунтованого підвищення цін на цьому ринку.

Енергогенеруючі компанії, що здійснюють виробництво електричної енергії на теплових електричних станціях та працюють на оптовому ринку електричної енергії за ціновими заявками, зобов'язані пропонувати допоміжну послугу з третинного регулювання та подавати на конкурс відповідні цінові пропозиції на збільшення (зменшення) свого навантаження по кожному генеруючому блоку, що ними експлуатується.

За поданням системного оператора національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, може бути прийнято рішення про запровадження інших допоміжних послуг. Порядок придбання таких допоміжних послуг визначається відповідно до статті 9 цього Закону.

Придбання допоміжних послуг здійснюється на підставі договорів про надання допоміжних послуг, які укладаються на основі типових договорів, що затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Витрати системного оператора на придбання допоміжних послуг включаються до тарифу на централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління. До моменту створення системного оператора витрати на придбання допоміжних послуг включаються окремою складовою до тарифу державного підприємства, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України.

5. На роздрібному ринку до здійснення юридичних та організаційних заходів з відокремлення видів діяльності з розподілу та постачання електричної енергії функції гарантованих електропостачальників виконують енергопостачальники, що здійснюють постачання електричної енергії за регульованим тарифом на закріпленій території.

Роздрібні ціни/тарифи на електричну енергію, за якими гарантований електропостачальник продає електричну енергію споживачам електричної енергії, регулюються в порядку, встановленому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

6. Протягом року з початку дії перехідного періоду електропередавальне та електророзподільні підприємства зобов'язані укласти з оптовим постачальником електричної енергії договори і перейти до купівлі електричної енергії на оптовому ринку електричної енергії України для компенсації технологічних витрат електричної енергії на її передачу та розподіл відповідно магістральними і міждержавними та місцевими (локальними) електричними мережами.

Підприємства, що здійснюють передачу електричної енергії місцевими (локальними) або магістральними електричними мережами, купують необхідні обсяги електричної енергії в оптового постачальника за цінами, розрахованими відповідно до правил оптового ринку електричної енергії України, в обсягах, необхідних для компенсації технологічних витрат електричної енергії при її розподілі та передачі. Витрати, пов'язані з купівлею електричної енергії з метою компенсації технологічних витрат електричної енергії на її розподіл або передачу, включаються до тарифів відповідних суб'єктів господарювання.

7. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, забезпечує в перехідний період організацію внесення відповідних змін до договору між членами оптового ринку електричної енергії України та відповідних додатків до нього, що пов'язані з особливостями функціонування на перехідному етапі оптового ринку електричної енергії України, ринку допоміжних послуг та роздрібного ринку.

8. Функції оператора ринку та гарантованого покупця у перехідний період виконують структурні підрозділи у складі державного підприємства, що виконує функції оптового постачальника електричної енергії.

Стаття 31. Запровадження ринку електричної енергії

1. Рішення щодо дати запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом, приймається Кабінетом Міністрів України. Повномасштабний ринок електричної енергії запроваджується з 1 липня 2017 року, в тому числі такі його складові: ринок двосторонніх договорів, ринок «на добу наперед», балансуючий ринок.

2. До запровадження повномасштабного ринку електричної енергії (всіх складових ринку електричної енергії України, визначених цим Законом) повинні бути виконані відповідні організаційні та нормативно-правові заходи, передбачені у пункті 2 розділу VI цього Закону.

3. Координація роботи із запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом, та контроль за виконанням необхідних організаційних та нормативно-правових заходів здійснюються Координаційним центром із забезпечення впровадження нової моделі ринку електричної енергії (далі - Координаційний центр). Координаційний центр є консультативно-дорадчим органом при Кабінеті Міністрів України, основними завданнями якого, зокрема, є:

координація роботи державних органів, установ, організацій та суб'єктів господарської діяльності з питань впровадження нової моделі ринку електричної енергії України;

підготовка пропозицій та рекомендацій щодо заходів, пов'язаних із впровадженням нової моделі ринку електричної енергії України;

контроль стану виконання заходів щодо впровадження нової моделі ринку електричної енергії;

підготовка пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення нормативно-правової бази з питань функціонування ринку електричної енергії України, у тому числі в перехідний період.

Рішення Координаційного центру у вигляді пропозицій або рекомендацій щодо здійснення органами державної влади, установами, підприємствами та організаціями заходів, пов'язаних із впровадженням нової моделі ринку електричної енергії України, є обов'язковими.

4. Упродовж двох років з моменту запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, має право застосовувати обмеження цін на ринку «на добу наперед», балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг з метою недопущення необґрунтованого підвищення цін на цих ринках. Рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, про застосування обмеження цін на ринку «на добу наперед», балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг не є регуляторними актами.

Розділ VI

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з першого числа місяця, наступного за місяцем його опублікування, крім:

статті 10 цього Закону, яка набирає чинності з 1 липня 2017 року;

другого речення абзацу першого частини четвертої статті 15, яке набирає чинності з 1 липня 2017 року;

частини п'ятої статті 15 цього Закону, яка набирає чинності з дня введення в дію закону, що регулює особливості здійснення юридичного та організаційного відокремлення електророзподільними підприємствами діяльності з розподілу електричної енергії від діяльності з виробництва, передачі та постачання електричної енергії;

статті 23, абзацу другого частини четвертої статті 27 цього Закону, які набирають чинності з 1 липня 2017 року;

підпункту 30 пункту 4 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення», який набирає чинності з 1 грудня 2014 року;

абзаців другого - четвертого підпункту 19, абзаців третього - восьмого підпункту 20, підпункту 21 пункту 4 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення», які набирають чинності з 1 січня 2015 року;

абзацу четвертого підпункту 2, абзаців третього, четвертого, дев'ятого, дванадцятого, тринадцятого, сімнадцятого - дев'ятнадцятого, двадцять другого - двадцять шостого підпункту 12, абзацу четвертого підпункту 13, абзацу дев'ятого підпункту 14, абзацу тринадцятого підпункту 15, абзацу одинадцятого підпункту 16, абзацу дев'ятого підпункту 18, абзаців п'ятого та шостого підпункту 19, підпункту 22, абзаців другого - тринадцятого, п'ятнадцятого - дев'ятнадцятого та двадцять першого - двадцять третього підпункту 25, підпункту 27, підпункту 28, абзаців п'ятого, дев'ятого та десятого підпункту 29, підпункту 31 пункту 4, підпунктів 2 та 3 пункту 10 розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону, які набирають чинності з 1 липня 2017 року.

Права та обов'язки суб'єктів ринку електричної енергії щодо їх участі на ринку двосторонніх договорів, ринку «на добу наперед» та балансуючому ринку, які передбачені статтями 6, 7 та 8 цього Закону, виникають з 1 липня 2017 року.

2. З метою забезпечення функціонування перехідного періоду та створення передумов запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом, протягом перехідного періоду:

1) Кабінету Міністрів України:

у місячний термін з дня опублікування цього Закону прийняти акт щодо утворення Координаційного центру із забезпечення впровадження нової моделі ринку електричної енергії;

до 1 квітня 2014 року створити у складі підприємства, що здійснює діяльність з оптового постачання електричної енергії, структурні підрозділи для виконання функцій оператора ринку та гарантованого покупця на повномасштабному ринку електричної енергії, передбаченому цим Законом;

до 1 січня 2015 року здійснити заходи з підготовки проектів актів законодавства щодо імплементації вимог Директиви ЄС № 2009/72/ЄС про загальні правила функціонування внутрішнього ринку електроенергії та Регламенту № 714/2009 стосовно умов доступу до мережі транскордонної передачі електроенергії;

до 1 січня 2016 року провести реорганізацію підприємства, що здійснює діяльність з оптового постачання електричної енергії, шляхом виділення (розділення) з його складу структурних підрозділів та створення на їх базі підприємств, що будуть виконувати функції оператора ринку та гарантованого покупця в організаційно-правових формах відповідно до цього Закону;

до 1 січня 2016 року створити державну спеціалізовану некомерційну установу - Фонд врегулювання вартісного дисбалансу;

до 1 січня 2016 року провести реорганізацію підприємства, що здійснює диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України, передачу електричної енергії магістральними електричними мережами, і створити системного оператора та електропередавальне підприємство;

до 1 січня 2016 року здійснити заходи щодо передачі обладнання та програмно-інформаційного комплексу, пов'язаного з автоматизованою системою комерційного обліку оптового ринку електричної енергії України, з балансу оптового постачальника на баланс системного оператора;

до 1 січня 2016 року визначити уповноважений банк ринку електричної енергії;

до 1 липня 2017 року визначити групи побутових споживачів, ціни на електричну енергію для яких регулюються національною

комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, відповідно до цього Закону;

здійснити необхідні заходи щодо виконання центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, таких положень у зазначені строки:

протягом шести місяців з дня опублікування цього Закону затвердити методику визначення доступної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж;

до 1 січня 2015 року затвердити кодекс електричних мереж;

до 1 травня 2014 року забезпечити розроблення порядку підготовки системним оператором плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років та порядку його оприлюднення;

здійснити необхідні заходи щодо виконання державним підприємством, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України, таких положень у зазначені строки:

до 1 січня 2016 року здійснити закупівлю та впровадження у промислову експлуатацію програмного та технічного забезпечення, необхідного для функціонування балансуючого ринку, а також для виконання функцій системного оператора, функцій адміністратора розрахунків та адміністратора комерційного обліку;

до 1 грудня 2014 року відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, підготувати план розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років (починаючи з 2015 року) та направити його на затвердження до Кабінету Міністрів України;

здійснити необхідні заходи щодо виконання державним підприємством, що виконує функцію оптового постачальника електричної енергії, таких положень у зазначені строки:

до 1 січня 2016 року здійснити закупівлю та впровадити через свій підрозділ програмне та технічне забезпечення, необхідне для організації та проведення торгів «на добу наперед»;

забезпечити фінансування підприємств, що будуть виконувати функції оператора ринку та гарантованого покупця, в межах свого кошторису, затвердженого національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики;

до 1 січня 2015 року затвердити план розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років (починаючи з 2015 року);

до 1 січня 2017 року затвердити порядок надання державою забезпечення виконання грошових зобов'язань окремих споживачів з оплати електричної енергії та порядок складання переліку споживачів та їх обладнання, для якого має бути встановлена екологічна броня електропостачання. Порядок надання державою забезпечення виконання грошових зобов'язань окремих споживачів з оплати електричної енергії повинен, зокрема, включати:

способи забезпечення державою виконання окремими споживачами грошових зобов'язань з оплати електричної енергії;

перелік споживачів, відносно яких гарантованим електропостачальникам державою надається забезпечення виконання грошових зобов'язань окремих споживачів з оплати електричної енергії;

строки дії та обсяги забезпечення державою виконання окремими споживачами грошових зобов'язань з оплати електричної енергії;

порядок та строки виконання державою грошових зобов'язань окремих споживачів з оплати електричної енергії за наданими забезпеченнями;

порядок безумовного відшкодування збитків гарантованого електропостачальника, пов'язаних із невиконанням/неналежним виконанням зобов'язань з оплати електричної енергії окремими споживачами, щодо грошових зобов'язань яких державою було надано відповідне забезпечення.

При визначенні переліку споживачів, відносно яких гарантованим електропостачальникам державою надається забезпечення виконання грошових зобов'язань з оплати електричної енергії, Кабінет Міністрів України повинен враховувати вимоги законодавства щодо встановлення екологічної броні та/або можливі економічні, екологічні, соціальні наслідки, до яких може призвести обмеження режиму споживання електричної енергії таких споживачів;

2) національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики:

у шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону розробити і затвердити порядок проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж із забезпеченням функціонування процедур електронного аукціону, електронного документообігу та електронного цифрового підпису;

до 1 січня 2016 року затвердити правила ринку, правила ринку «на добу наперед», кодекс комерційного обліку;

до 1 січня 2015 року затвердити ліцензійні умови провадження господарської діяльності відповідних суб'єктів ринку електричної енергії;

до 1 січня 2016 року затвердити типові та примірні договори, порядки та методики, визначені цим Законом;

до 1 січня 2015 року здійснити необхідні заходи для застосування ринкових цін на електричну енергію для всіх категорій споживачів, крім визначених груп побутових споживачів;

до 1 січня 2016 року затвердити типові вимоги до балансуючих груп;

до дати запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, визначеного цим Законом, передбачити за договорами про надання послуг з провадження ринку електричної енергії фінансування створених підприємств, що будуть виконувати функції оператора ринку та гарантованого покупця, за рахунок кошторису підприємства, що здійснює діяльність з оптового постачання електричної енергії;

3) суб'єктам господарювання відповідно до закону, що регулює особливості здійснення юридичного та організаційного відокремлення електророзподільними підприємствами діяльності з розподілу електричної енергії від діяльності з виробництва, передачі та постачання електричної енергії, здійснити необхідні юридичні та організаційні заходи з відокремлення видів діяльності, а саме:

електророзподільним підприємствам у частині здійснення функцій з розподілу та постачання електричної енергії;

електророзподільним підприємствам у частині відокремлення від інших видів діяльності вертикально інтегрованої господарської організації, які не пов'язані з розподілом електричної енергії електричними мережами, що передбачає:

- заборону суміщення посад у складі вертикально інтегрованої господарської організації;

- самостійність прийняття рішень щодо поточних фінансових операцій, експлуатації, будівництва чи модернізації об'єктів місцевих (локальних) електричних мереж для провадження відповідної ліцензованої діяльності.

До завершення процесу відокремлення електророзподільне підприємство щороку готує план заходів, що забезпечує відокремлення та незалежність його господарської, зокрема ліцензованої, діяльності з розподілу електричної енергії від інших видів діяльності вертикально інтегрованої господарської організації. Такий план заходів та звіти про його виконання оприлюднюються та подаються національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, для проведення моніторингу відповідно до законодавства.

3. До 1 січня 2015 року побутові споживачі електричної енергії не є кваліфікованими споживачами електричної енергії. З 1 січня 2015 року всі споживачі є кваліфікованими споживачами електричної енергії.

4. Внести до Закону України «Про електроенергетику» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами) такі зміни:

1) преамбулу після слів «виробництвом, передачею» доповнити словом «розподілом»;

2) у статті 1:

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«енергопостачальники - учасники оптового ринку електричної енергії України, які купують електричну енергію на цьому ринку з метою її продажу та/або постачання споживачам або з метою її експорту та/або імпорту»;

абзаци сьомий, восьмий, сімнадцятий, дев'ятнадцятий, двадцятий, двадцять другий, двадцять четвертий - двадцять дев'ятий виключити;

абзац тринадцятий викласти в такій редакції:

«місцева (локальна) електрична мережа - приєднана електрична мережа, призначена для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача»;

абзац чотирнадцятий викласти в такій редакції:

«нормативно-технічний документ - норми, правила, інструкції та стандарти, прийняті та зареєстровані в порядку, встановленому законодавством, щодо забезпечення належного технічного стану електричних, теплових, тепловикористовувальних установок та мереж»;

абзац вісімнадцятий викласти в такій редакції:

«передача електричної енергії - транспортування електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами на підставі договору»;

абзац двадцять перший викласти в такій редакції:

«суб'єкти електроенергетики - суб'єкти господарської діяльності незалежно від їх відомчої належності та форм власності, що займаються виробництвом, передачею, розподілом, постачанням електричної енергії та теплової енергії при централізованому теплопостачанні, а також суб'єкт господарської діяльності, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління»;

в абзаці тридцять третьому слово «населення» замінити словами «побутових споживачів»;

в абзаці сорок четвертому слово «електропостачання» замінити словами «розподілу та постачання електричної енергії»;

абзац сорок п'ятий викласти в такій редакції:

«електропередавальна організація - суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність з передачі або розподілу електричної енергії відповідно до ліцензії»;

доповнити абзацами такого змісту:

«розподіл електричної енергії - транспортування електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами на підставі договору;

електростанція - електроустановка або група електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії або комбінованого виробництва електричної та теплової енергії;

терміни «вільна пропускна спроможність», «доступна пропускна спроможність», «доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж» вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

3) текст статті 2 викласти в такій редакції:

«Цей Закон регулює відносини, що виникають у зв'язку з виробництвом, передачею, розподілом, постачанням і використанням енергії, державним наглядом за безпечним виконанням робіт на об'єктах електроенергетики незалежно від форм власності, безпечною експлуатацією енергетичного обладнання і державним наглядом за режимами споживання електричної і теплової енергії, а також з централізованим диспетчерським (оперативно-технологічним) управлінням»;

4) текст статті 3 викласти в такій редакції:

«Відносини, пов'язані з виробництвом, передачею, розподілом, постачанням і використанням енергії, а також з централізованим диспетчерським (оперативно-технологічним) управлінням, регулюються цим Законом та іншими нормативно-правовими актами»;

5) абзац другий статті 4 після слів «встановлюється єдине» доповнити словом «централізоване»;

6) у статті 5:

абзац п'ятий після слів «передачею, постачанням» доповнити словом «розподілом»;

абзац дев'ятий після слова «єдиного» доповнити словом «централізованого»;

в абзаці чотирнадцятому слово «енергопостачальників» замінити словами «суб'єктів електроенергетики»;

7) доповнити статтею 5^1 такого змісту:

«Стаття 5^1. Моніторинг безпеки постачання електричної енергії

Моніторинг безпеки постачання електричної енергії та опублікування відповідного звіту здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі.

Моніторинг безпеки постачання електричної енергії включає, зокрема:

аналіз балансу виробництва-споживання електричної енергії на ринку електричної енергії України;

аналіз рівня очікуваного майбутнього попиту на електричну енергію та прогнозу потужності, яка має бути забезпечена за рахунок додаткових генеруючих потужностей, що знаходяться у процесі будівництва або будівництво яких планується;

оцінку якості та рівня технічного обслуговування електричних мереж;

заходи щодо покриття максимального навантаження та вирішення проблеми дефіциту генеруючої потужності.

Звіт про результати моніторингу безпеки постачання електричної енергії оприлюднюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, кожні два роки»;

8) у статті 7:

частину першу викласти в такій редакції:

«Проектування, будівництво, введення в експлуатацію, експлуатація, виведення з експлуатації об'єктів електроенергетики, систем централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління, інших об'єктів, підключених до об'єднаної енергетичної системи України, регламентуються нормативно-правовими та нормативно-технічними документами»;

у частині другій слово «електропостачання» замінити словами «розподілу та постачання електричної енергії»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«Стандарти операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, за погодженням з національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, здійснює моніторинг за дотриманням стандартів операційної безпеки функціонування об'єднаної енергетичної системи України»;

у частині п'ятій слово «електропостачання» замінити словами «розподілу та постачання електричної енергії»;

доповнити частиною шостою такого змісту:

«Показники якості послуг розподілу та постачання електричної енергії затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі»;

9) у статті 9:

частину другу після слів «виробництвом, передачею» доповнити словом «розподілом»;

у частині четвертій слова «тепловикористальними установками» замінити словами «тепловикористовувальними установками», а після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів»;

у частині п'ятій:

абзац третій після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів»;

в абзаці четвертому слова «тепловикористальних установок» замінити словами «тепловикористовувальних установок»;

у частині сьомій:

в абзаці другому слова «тепловикористальних установок» замінити словами «тепловикористовувальних установок», а після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів»;

абзац третій після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів», а слова «тепловикористальних установок» замінити словами «тепловикористовувальних установок»;

абзац п'ятий після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів», а слова «тепловикористальних установок» замінити словами «тепловикористовувальних установок»;

10) у частині другій статті 10 слова «режимів енергоспоживання» замінити словами «режимів споживання електричної та теплової енергії»;

11) у статті 11:

частину першу викласти у такій редакції:

«Державне регулювання діяльності в електроенергетиці провадиться шляхом формування тарифної політики відповідно до законодавства, надання ліцензій на здійснення окремих видів діяльності в електроенергетиці, здійснення контролю за діяльністю суб'єктів електроенергетики та інших учасників ринку електричної енергії та встановлення відповідальності за порушення умов і правил здійснення ними діяльності в електроенергетиці та на ринку електричної енергії»;

частину четверту доповнити словами «іншими законами та нормативно-правовими актами»;

12) у статті 12:

у частині першій:

абзац другий викласти в такій редакції:

«участь у формуванні та забезпеченні реалізації єдиної державної політики щодо розвитку та функціонування ринку електричної енергії»;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

«забезпечення проведення цінової та тарифної політики в електроенергетиці в межах повноважень, визначених законодавством»;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«розроблення та затвердження правил користування електричною енергією (які включають правила користування електричною енергією для побутових споживачів)»;

абзац восьмий виключити;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

«видача суб'єктам господарської діяльності ліцензій на здійснення діяльності з виробництва, передачі, розподілу, постачання електричної енергії, здійснення функцій гарантованого покупця, здійснення функцій оператора ринку, здійснення функцій системного оператора»;

абзац десятий викласти в такій редакції:

«розроблення та затвердження типових форм договорів про приєднання, методики розрахунку плати за приєднання електроустановок до електричних мереж та порядку фінансування послуг з приєднання електроустановок до електричних мереж»;

у частині другій:

абзац другий викласти в такій редакції:

«бере участь у регулюванні платіжно-розрахункових відносин на ринку електричної енергії, в межах повноважень, визначених законом»;

абзац третій викласти в такій редакції:

«забезпечує реалізацію державної політики щодо стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії, у тому числі шляхом затвердження договорів купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом з гарантованим покупцем на підтвердження державних гарантій, встановлених законом»;

абзаци четвертий та п'ятий виключити;

абзац шостий викласти в такій редакції:

«розглядає справи про порушення умов та правил здійснення ліцензійної діяльності і за результатами розгляду приймає рішення в межах своєї компетенції»;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«застосовує адміністративні стягнення до посадових осіб та майнові санкції до суб'єктів електроенергетики, інших учасників ринку електричної енергії»;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«здійснює безперешкодно перевірки дотримання умов та правил здійснення ліцензійної діяльності»;

у частині третій слова «електропередавальних організацій» замінити словами «електропередавального та електророзподільних підприємств»;

13) у статті 13:

частину першу викласти в такій редакції:

«Діяльність з виробництва, передачі, розподілу, постачання електричної енергії, здійснення функцій гарантованого покупця, здійснення функцій системного оператора, здійснення функцій оператора ринку здійснюється за умови отримання відповідної ліцензії, яка видається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики»;

частини другу та п'яту виключити;

14) у статті 14:

частину першу викласти в такій редакції:

«В електроенергетиці України діє єдина централізована диспетчерська система оперативно-технологічного управління виробництвом, передачею, розподілом та постачанням електричної енергії. Функції централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління об'єднаною енергетичною системою України та організацію паралельної роботи з енергетичними системами інших держав виконує державне підприємство, яке визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі. Централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління поширюється на суб'єкти господарської діяльності, об'єкти електроенергетики яких підключені до об'єднаної енергетичної системи України»;

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Державне підприємство, що здійснює централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління об'єднаною енергетичною системою України, є системним оператором та виконує функції, визначені цим Законом та Законом України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України».

У зв'язку з цим частини четверту - сьому вважати відповідно частинами п'ятою - восьмою;

у частині п'ятій слова «диспетчерське (оперативно-технологічне)» замінити словами «централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне)»;

у частині шостій слова «диспетчерське (оперативно-технологічне)» замінити словами «централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне)», а слова «нормативно-технічними документами» замінити словами «нормативно-правовими актами та нормативно-технічними документами»;

частину восьму виключити;

15) у статті 15:

частину першу замінити двома частинами такого змісту:

«Купівля всієї електричної енергії, виробленої на електростанціях, потужність чи обсяг відпуску яких перевищують граничні показники (крім випадків, передбачених цим Законом), та весь її оптовий продаж здійснюються на оптовому ринку електричної енергії України. Функціонування інших оптових ринків електричної енергії в Україні забороняється.

До прийняття рішення про запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого Законом України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України», функціонування оптового ринку електричної енергії України здійснюється з урахуванням особливостей, визначених у розділах V та VI Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України».

У зв'язку з цим частини другу - одинадцяту вважати відповідно частинами третьою - дванадцятою;

у частині дев'ятій:

в абзаці четвертому слова «магістральними та міждержавними електричними мережами» виключити;

в абзаці п'ятому слова «місцевими (локальними) електричними мережами» виключити;

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«розподілом електричної енергії».

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом сьомим;

абзац другий частини дванадцятої після слів «діяльності з виробництва» доповнити словами «передачі, розподілу»;

ГОЛОС УКРАЇНИ №№ 232-233 (5732-5733)
СУБОТА, 7 ГРУДНЯ 2013

статтю 15 виключити;

16) у статті 15^{1}:

в абзаці третьому частини третьої слово «передачу» замінити словом «розподіл»;

після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

«Кошти за електричну енергію, закуплену на оптовому ринку підприємством, що здійснює передачу електричної енергії, та всіма підприємствами, що здійснюють розподіл електричної енергії, перераховуються виключно на поточний рахунок із спеціальним режимом використання оптового постачальника електричної енергії».

У зв’язку з цим частини п’яту - десяту вважати відповідно частинами шостою - одинадцятою;

абзац третій частини шостої викласти в такій редакції:

«підприємству, яке здійснює диспетчерське управління об’єднаною енергетичною системою України, підприємству, яке здійснює передачу електричної енергії, а також на допоміжні заходи із забезпечення сталого функціонування об’єднаної енергетичної системи України»;

після частини восьмої доповнити новою частиною такого змісту:

«Умови про оплату електричної енергії коштами та про відкриття поточного рахунку із спеціальним режимом використання підприємству, що здійснює передачу електричної енергії, та підприємствам, що здійснюють розподіл електричної енергії, є обов’язковими умовами договору купівлі-продажу електричної енергії між оптовим постачальником електричної енергії та підприємствами, що здійснюють передачу або розподіл електричної енергії».

У зв’язку з цим частини дев’яту - одинадцяту вважати відповідно частинами десятою - дванадцятою;

статтю 15^{1} виключити;

17) у статті 16:

частину першу після слів «регулюються цим Законом» доповнити словами «Законом України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

частину другу викласти в такій редакції:

«Суб’єкти господарської діяльності, які здійснюють виробництво, передачу, розподіл, постачання електричної енергії, диспетчерське управління об’єднаною енергетичною системою України, виконують функції оператора ринку або гарантованого покупця і визнані в установленому порядку такими, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку електричної енергії, не можуть припинити свою діяльність або зменшувати її обсяг з метою створення дефіциту електричної енергії, якщо необхідність такого обмеження не встановлена законодавством України»;

18) у статті 17:

у частині третій слова «населення, яке постійно проживає» замінити словами «побутових споживачів, які постійно проживають»;

частину п’яту викласти в такій редакції:

«Тарифи на централізоване диспетчерське (оперативно-технологічне) управління, на передачу і розподіл електричної енергії регулюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики»;

після частини п’ятої доповнити новою частиною такого змісту:

«Тарифи на постачання електричної енергії енергопостачальником, що здійснює господарську діяльність з постачання електричної енергії на закріпленій території, регулюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики».

У зв’язку з цим частини шосту - одинадцяту вважати відповідно частинами сьомою - дванадцятою;

частину сьому виключити;

статтю 17 виключити;

19) у статті 17^{1}:

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Для об’єктів електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), встановлена потужність яких перевищує 5 МВт, «зелений» тариф на вироблену ними електричну енергію встановлюється за умови відповідності будівництва таких об’єктів електроенергетики плану розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років».

У зв’язку з цим частини другу - вісімнадцяту вважати відповідно частинами третьою - дев’ятнадцятою;

частину вісімнадцяту викласти в такій редакції:

«Держава гарантує закріплення на законодавчому рівні на весь строк застосування «зеленого» тарифу вимог щодо закупівлі гарантованим покупцем всієї електроенергії, виробленої на об’єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), і не продані на ринку електричної енергії іншим суб’єктам ринку, за встановленим «зеленим» тарифом, а також щодо розрахунків за таку електроенергію у повному обсязі, у встановлені строки та грошовими коштами у порядку, встановленому законом»;

20) у статті 17^{2}:

частини п’яту - дев’яту після слів «на передачу» доповнити словами «або розподіл»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«Приєднання об’єктів електроенергетики, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії та будівництво яких відповідає плану розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років, фінансується в обсязі 50 відсотків за рахунок коштів, передбачених у тарифах на передачу електричної енергії, і 50 відсотків - за рахунок поворотної фінансової допомоги, яка надається замовником електропередавальній організації»;

після частини шостої доповнити двома новими частинами такого змісту:

«Приєднання об’єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), будівництво яких не передбачено планом розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років, здійснюється відповідно до частин третьої - п’ятої цієї статті.

Висновок про відповідність або невідповідність будівництва об’єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) плану розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років надається системним оператором під час погодження ним технічних умов на приєднання такого об’єкта відповідно до кодексу електричних мереж. Висновок про відповідність або невідповідність будівництва об’єкта електроенергетики плану розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років надається з урахуванням потреб у відповідній генеруючій потужності з відповідного джерела енергії та у відповідному регіоні у затвердженому плані розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років та з урахуванням раніше наданих технічних умов та побудованих об’єктів».

У зв’язку з цим частини сьому - дев’яту вважати відповідно частинами дев’ятою - одинадцятою;

21) статтю 18 викласти в такій редакції:

«Стаття 18. Проектування та будівництво об’єктів електроенергетики

Проектування та будівництво (нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт, технічне переоснащення) об’єктів електроенергетики здійснюються відповідно до законодавства у сфері містобудівної діяльності. Оснащення об’єктів електроенергетики лічильниками, ціни (тарифи) на відповідні послуги (товари) яких регулюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, здійснюється на конкурентних засадах.

Фінансування капітального будівництва, реконструкції та обслуговування об’єктів, призначених для спільних потреб підприємств електроенергетики та підприємств інших галузей, провадиться за рахунок замовників (власників) та користувачів цих об’єктів.

Розвиток електричних мереж, які перебувають у власності або користуванні електропередавальних організацій, передбачається інвестиційними програмами, схваленими національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, та фінансується за рахунок коштів, передбачених у тарифах на передачу або розподіл електричної енергії, оплати вартості послуг з приєднання, поворотної фінансової допомоги замовників, банківських кредитів, коштів, залучених з інших джерел, не заборонених законодавством. Кошти, отримані як поворотна фінансова допомога замовників для фінансування робіт з приєднання, обліковуються окремо та використовуються електропередавальною організацією для приєднання електроустановок замовників. Розвиток електричних мереж електропередавальної організації має узгоджуватися з планами забудови відповідної території.

У разі спорудження або реконструкції будівель, доріг, мостів, інших об’єктів архітектури роботи з перенесення повітряних і підземних електричних мереж, теплових мереж та інших об’єктів електроенергетики виконуються власником цих об’єктів електроенергетики за рахунок замовників будівництва або реконструкції будівель, доріг, мостів, інших об’єктів архітектури відповідно до затвердженої проектно-кошторисної документації.

Приєднання електроустановок замовників до електричних мереж власників, які не є електропередавальними організаціями, здійснюється на умовах і в порядку, що передбачені цим Законом для приєднання до електричних мереж електропередавальних організацій.

Створення (нове будівництво, реконструкція, технічне переоснащення) магістральних (міждержавних) електричних мереж здійснюється відповідно до плану розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років за рахунок інвестицій електропередавального підприємства або за рахунок інвестицій фізичної чи юридичної особи, що не є пов’язаною прямо або опосередковано відносинами контролю з електропередавальними організаціями»;

22) доповнити статтею 18^{1} такого змісту:

«Стаття 18^{1}. Забезпечення потреб об’єднаної енергетичної системи України у резервах генеруючих потужностей

Забезпечення реконструкції існуючих та/або нового будівництва генеруючих потужностей з метою забезпечення потреб об’єднаної енергетичної системи України у резервах генеруючих потужностей та надійного постачання електричної енергії здійснюється системним оператором шляхом придбання допоміжної послуги із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності.

Потреби у резервах відповідної генеруючої потужності на довгостроковий період визначаються планом розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років.

У разі якщо для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію недостатньо наявних генеруючих потужностей (у тому числі будівництво яких для покриття прогнозованого попиту здійснюється за планом розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років), системний оператор з метою забезпечення безпеки постачання електричної енергії застосовує конкурсні процедури придбання допоміжної послуги із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності.

Проведення конкурсу з відбору постачальника допоміжних послуг із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності (у тому числі за умови участі одного учасника) та визначення умов фінансування надання таких послуг здійснюються відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі, за погодженням з національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Визначення постачальника допоміжної послуги із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності здійснюється системним оператором з урахуванням плану розвитку об’єднаної енергетичної системи України на наступні десять років, виду проектного палива, необхідності проведення реконструкції електричної потужності у відповідних енергетичних вузлах об’єднаної енергетичної системи України та інших критеріїв, визначених пріоритетними.

Придбання допоміжних послуг із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності здійснюється в осіб, які стали переможцями конкурсних процедур з відбору постачальника допоміжних послуг із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності та підписали відповідний договір з системним оператором. Такі особи отримують статус постачальника допоміжних послуг.

Зобов’язання щодо оплати допоміжної послуги із забезпечення резервів нової електричної потужності виникають у системного оператора після введення відповідних генеруючих потужностей в експлуатацію та виконуються впродовж терміну придбання такої допоміжної послуги, що визначається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, і не може перевищувати десять років для проектів будівництва нових генеруючих потужностей.

Типові договори, на підставі яких придбаваються допоміжні послуги забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності, мають передбачати порядок зміни умов придбання допоміжної послуги у разі невиконання інвестором зобов’язань, що визначились за результатами конкурсу/тендера.

Моніторинг виконання постачальником допоміжної послуги із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності договірних зобов’язань здійснюється системним оператором. У разі порушення постачальником допоміжної послуги із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності своїх договірних зобов’язань щодо недотримання термінів введення в експлуатацію нових та/або реконструйованих генеруючих потужностей умови придбання допоміжної послуги змінюються у порядку, передбаченому договором про надання допоміжних послуг із забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності»;

23) у частині шостій статті 19 слова «нормативними документами» замінити словами «нормативно-технічними документами»;

24) останнє речення частини сьомої статті 20 викласти у такій редакції: «Кабінет Міністрів України затверджує порядок складання переліку споживачів та їх обладнання, для якого має бути встановлена екологічна броня електропостачання, а також затверджує порядок надання державою забезпечення виконання грошових зобов’язань окремих споживачів з оплати електричної енергії»;

25) у статті 24:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 24. Права, обов’язки та відповідальність електропостачальників і електропередавальних організацій»;

частину першу викласти в такій редакції:

«Електропостачальники погоджують з відповідним споживачем величину екологічної броні електропостачання, яка має бути затверджена центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики. У разі недосягнення згоди між споживачем та електропостачальником щодо величини екологічної броні електропостачання остаточне рішення приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) в галузі електроенергетики»;

частину другу викласти в такій редакції:

«Електропостачальники на підставі договору з електропередавальними організаціями мають право за умови неповної оплати споживачем спожитої електричної енергії обмежити його електроспоживання до повного припинення постачання електричної енергії, а у разі наявності екологічної броні та гарантій виконання споживачем грошових зобов’язань з оплати електричної енергії до рівня екологічної броні електропостачання»;

частину третю викласти в такій редакції:

«Порядок обмеження електроспоживання споживачів до рівня екологічної броні електропостачання або повного припинення їм постачання електричної енергії встановлюється законами України, правилами користування електричною енергією»;

частину четверту замінити двома частинами такого змісту:

«Вартість спожитої електроенергії, що постачається споживачам на рівні екологічної броні, яка є несплаченою таким споживачем, відшкодовується електропостачальникам відповідно до порядку надання державою забезпечення виконання окремими споживачами грошових зобов’язань з оплати електричної енергії.

Збитки електропостачальників від надання пільг з оплати за спожиту електричну енергію окремим категоріям побутових споживачів відшкодовуються за рахунок джерел, визначених законодавчими актами, які передбачають відповідні пільги».

У зв’язку з цим частини п’яту - сімнадцяту вважати відповідно частинами шостою - вісімнадцятою;

у частині шостій слово «Енергопостачальники» замінити словами «Електропередавальні організації», а після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів»;

у частині восьмій слова «Енергопостачальник, що здійснює постачання електричної енергії на закріпленій території» замінити словами «Гарантований електропостачальник»;

частину дев’яту викласти в такій редакції:

«Електропередавальні організації зобов’язані забезпечити рівноправний доступ до своїх мереж відповідно до кодексу електричних мереж. Електропередавальні організації не мають права відмовити у доступі до своїх мереж суб’єктам господарювання, які виробляють енергію з використанням альтернативних джерел енергії. Електропередавальні організації у своїх інвестиційних програмах повинні передбачати витрати на приєднання об’єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з альтернативних джерел енергії»;

частину одинадцяту викласти в такій редакції:

«Електропередавальні організації зобов’язані у встановленому законом порядку забезпечити доступ інспекторів з державного енергетичного нагляду до енергетичних установок для здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) за дотриманням вимог нормативно-правових актів, нормативно-технічних документів, нормативних документів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж та енергетичного обладнання»;

частину дванадцяту після слів «здійснює передачу» доповнити словами «або розподіл»;

частину дванадцяту виключити;

частини тринадцяту та чотирнадцяту виключити;

у частинах шістнадцятій та сімнадцятій слово «Енергопостачальник» замінити словом «Електропостачальник»;

26) у статті 24^{1}:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 24^{1}. Відповідальність суб’єктів електроенергетики за збитки, завдані при виробництві, передачі, розподілі та постачанні електричної енергії»;

слова «в мережах» замінити словами «в електроустановках», а після слів «виробництва, передачі» доповнити словом «розподілу»;

27) частину другу статті 25 після слів «Про енергозбереження» доповнити словами «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

28) у статті 26:

у частині першій слово «енергопостачальником» замінити словами «постачальником електричної або теплової енергії»;

частину другу після слів «додержуватися вимог» доповнити словами «чинного законодавства України»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«Споживач енергії несе відповідальність за порушення умов договору з постачальником електричної або теплової енергії, порушення правил користування електричною енергією (невід’ємною частиною яких є правила користування електричною енергією для побутових споживачів), порушення правил користування тепловою енергією та невиконання приписів державних інспекцій з енергетичного нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії згідно із законодавством України»;

у частині п’ятій слово «енергопостачальнику» замінити словами «постачальнику електричної або теплової енергії»;

частини шосту та сьому виключити;

частину восьму виключити;

частину дев’яту викласти в такій редакції:

«Споживач електричної енергії зобов’язаний за умови неповної оплати спожитої електричної енергії обмежити своє електроспоживання до повного припинення споживання електричної енергії, а у разі наявності екологічної броні та гарантій виконання грошових зобов’язань з оплати електричної енергії до рівня екологічної броні електропостачання»;

у частині десятій слова «відповідальних представників енергопостачальника, підприємства, яке здійснює передачу енергії» замінити словами «відповідальних представників постачальників електричної або теплової енергії, підприємств, що здійснюють передачу або розподіл електричної або теплової енергії», а після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів»;

частину одинадцяту викласти в такій редакції:

«Споживач (власник мереж, які використовуються для транспортування електричної енергії іншим суб’єктам господарювання, побутовим споживачам) зобов’язаний укласти з електропередавальною організацією, яка здійснює розподіл електричної енергії, договір про спільне використання технологічних електричних мереж»;

29) у статті 27:

у частині другій:

абзац другий після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів»;

в абзаці дев’ятому слово «насильницькі» виключити;

в абзаці десятому слово «енергопостачальниками» замінити словами «постачальниками електричної та теплової енергії»;

абзац другий частини третьої викласти в такій редакції:

«за неподання інформації або подання завідомо недостовірної інформації, передбаченої в ліцензіях на виробництво, передачу, розподіл або постачання електричної енергії, здійснення функцій системного оператора, здійснення функцій оператора ринку, здійснення функцій гарантованого покупця та в нормативно-правових актах, що регулюють питання функціонування об’єднаної енергетичної системи України і споживання енергії, - штраф у розмірі до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»;

частину восьму після слів «нормативно-правових актів» доповнити словами «нормативно-технічних документів»;

частину одинадцяту викласти в такій редакції:

«Методика розрахунку розміру шкоди, завданої електропостачальнику внаслідок викрадення електроенергії, встановлюється Кабінетом Міністрів України»;

30) статтю 30 викласти в такій редакції:

«Стаття 30. Особливості експорту електроенергії

Доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж з метою здійснення операцій з експорту та/або імпорту електричної енергії мають енергопостачальники, які є членами оптового ринку електричної енергії України, мають ліцензію на здійснення діяльності з постачання електричної енергії та не мають простроченої заборгованості за електричну енергію, закуплену на оптовому ринку електричної енергії України.

Для здійснення експорту електричної енергії енергопостачальники закуповують необхідний її обсяг на оптовому ринку електричної енергії України за оптовою ринковою ціною, що визначається за правилами оптового ринку електричної енергії України.

Підприємство, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об’єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, забезпечує недискримінаційні умови доступу енергопостачальників до магістральних та міждержавних електричних мереж при здійсненні експорту та/або імпорту електричної енергії в межах технічної можливості таких електричних мереж з урахуванням їх пріоритетного використання для забезпечення потреб споживачів України в електричній енергії відповідно до стандартів операційної безпеки функціонування об’єднаної енергетичної системи України.

Організація надання доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж здійснюється підприємством, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об’єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, у координації з системними операторами та/або операторами системи передачі сусідніх країн.

Підприємство, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об’єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електрични-

ми мережами, визначає доступну пропускну спроможність відповідно до методики, затвердженої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики в електроенергетичному комплексі. Величина доступної пропускної спроможності узгоджується з відповідним системним оператором та/або операторами системи передачі сусідньої країни.

Підприємство, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, щодобово публікує результати визначення доступної пропускної спроможності та інформацію щодо вільної пропускної спроможності, яка виставляється на аукціон.

Розподілення вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж здійснюється підприємством, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, за процедурою електронного аукціону з використанням електронного документообігу та електронного цифрового підпису, крім випадків, встановлених цим Законом.

Доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж енергопостачальники отримують за результатами аукціону. Порядок проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, за погодженням з Антимонопольним комітетом України.

Підприємство, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, з метою розподілення вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж проводить річні, місячні та добові аукціони. При проведенні аукціону підприємство, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, здійснює розподіл доступу до всієї вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, визначеної на відповідний період.

У разі якщо попит на доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж перевищує величину вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, аукціон на доступ проводиться за принципом першочергового задоволення заявок учасників аукціону, які пропонують найвищу ціну. В такому разі ціна доступу до пропускної спроможності за відповідним напрямом визначається за мінімальною ціною із задоволених заявок учасників аукціону.

За умови, що попит на доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж не перевищує або дорівнює величині вільної пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, підприємство, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, надає учасникам такого аукціону доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж на безоплатній основі.

Порядок оформлення результатів аукціону та отримання доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж визначаються порядком проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж.

Кошти, отримані підприємством, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, в результаті розподілу доступу до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж на аукціонах, використовуються ним на збільшення пропускної спроможності таких мереж.

Енергопостачальники, які отримали доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, зобов'язані в строки та у порядку, передбачені правилами оптового ринку електричної енергії України та порядком проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, подавати добовий погодинний графік експорту/імпорту електричної енергії. У разі якщо у вищезазначений строк енергопостачальник не надав добовий погодинний графік експорту/імпорту електричної енергії, такий енергопостачальник втрачає доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж на відповідну добу, а підприємство, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, здійснює розподіл невикористаної величини пропускної спроможності на добовому аукціоні.

У разі якщо енергопостачальник, який отримав доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж за результатами аукціону, протягом календарного місяця використовує отриману в результаті річного аукціону пропускну спроможність міждержавних електричних мереж України менше ніж на сімдесят відсотків, такий енергопостачальник втрачає отриманий доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, а така величина розподіленої пропускної спроможності стає вільною пропускною спроможністю і виставляється на аукціон.

Енергопостачальники, які отримали доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, мають право передати на договірних засадах іншим енергопостачальникам доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, повідомивши та зареєструвавши у підприємства, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, передачу такого права відповідно до порядку проведення електронних аукціонів з розподілення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж.

Передача електричної енергії, призначеної для експорту, здійснюється на підставі договору з суб'єктом електроенергетики, який здійснює передачу електричної енергії міждержавними електричними мережами України. Зазначений суб'єкт електроенергетики укладає з переможцем аукціону договір про доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України, включаючи технічні умови забезпечення експорту електричної енергії. Примірна форма договору про доступ до пропускної спроможності міждержавних електричних мереж України затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Збільшення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж здійснюється за рахунок інвестицій підприємства, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, або за рахунок інвестицій юридичної особи, що не є пов'язаною прямо або опосередковано відносинами контролю з підприємством, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами.

Додаткові (збільшені) обсяги пропускної спроможності міждержавних електричних мереж, створені за рахунок інвестицій юридичної особи, що не є пов'язаною прямо або опосередковано відносинами контролю з підприємством, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, можуть бути звільнені від дії положень частини сьомої цієї статті за таких умов:

інвестиція має підвищити рівень конкуренції на оптовому ринку електричної енергії;

інвестиція не відбулася б, якби звільнення не було надане;

інвестиція здійснюється в об'єкти електроенергетики об'єднаної енергетичної системи України;

жодна частина інвестицій або експлуатаційних витрат на створення та/або експлуатацію додаткового (збільшеного) обсягу пропускної спроможності міждержавних електричних мереж не покривається за рахунок тарифу на передачу або розподіл та постачання електричної енергії підприємства, яке здійснює централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України і передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, або електропередавальних організацій.

Таке звільнення надається на весь обсяг додаткової (збільшеної) пропускної спроможності та на термін, що не може бути меншим терміну окупності інвестиційного проекту. Пріоритетний доступ до додаткового (збільшеного) обсягу пропускної спроможності мають особи, за рахунок інвестицій яких відбувся збільшення пропускної спроможності міждержавних електричних мереж.

Відповідність інвестиційних проектів умовам, визначеним цим Законом, за яких вони звільняються від дії положень частини сьомої цієї статті, та термін надання такого звільнення визначаються у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Експлуатацію новозбудованих об'єктів міждержавних електричних мереж, збудованих за рахунок інвестицій юридичної особи, що не є пов'язаною прямо або опосередковано відносинами контролю з електропередавальним підприємством, здійснює електропередавальне підприємство за договором із власником/інвестором. Диспетчерське оперативно-технологічне управління новозбудованими об'єктами міждержавних електричних мереж здійснюється системним оператором як складовою об'єднаної енергетичної системи України»;

31) статтю 30 виключити;

32) розділ VI «Прикінцеві положення» доповнити пунктами 4 та 5 такого змісту:

«4. До запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого Законом України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України», системний оператор зобов'язаний укласти договори на придбання допоміжної послуги забезпечення резервів нової та/або реконструйованої генеруючої потужності з виробниками, для яких на момент припинення функціонування оптового ринку електричної енергії України було встановлено інвестиційну складову до тарифу на електричну енергію для фінансування проектів реконструкції та/або модернізації теплових електростанцій. Придбання допоміжної послуги у таких виробників здійснюється на умовах, що були передбачені на момент встановлення їм інвестиційної складової. Обсяг платежів, графік їх здійснення системним оператором, а також типова форма договору на придбання допоміжної послуги затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

5. Установити, що вимога про відповідність будівництва об'єктів електроенергетики, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років для цілей статей 17^{1} та 17^{2} цього Закону не поширюється на об'єкти електроенергетики, договір щодо приєднання яких укладено до 1 липня 2014 року».

5. Внести до Закону України «Про здійснення державних закупівель» (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 33, ст. 471; 2012 р., № 18, ст. 156; 2013 р., № 18, ст. 168) такі зміни:

1) частину другу статті 1 доповнити реченням такого змісту: «Терміни «допоміжні послуги», «ринок допоміжних послуг», «послуги з вирівнювання умов для конкуренції» вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

2) у частині четвертій статті 2:

абзац третій підпункту 1 після слів «забезпечення виробництва, передачі» доповнити словами «купівлі-продажу, розподілу та централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління об'єднаною енергетичною системою України»;

підпункт 2 доповнити абзацами такого змісту:

«електричної енергії на ринку «на добу наперед» та балансуючому ринку відповідно до положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

допоміжних послуг на ринку допоміжних послуг відповідно до положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

послуг з вирівнювання умов для конкуренції відповідно до положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України».

6. Внести до Закону України «Про особливості здійснення закупівель в окремих сферах господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 17, ст. 148; із змінами, внесеними Законом України від 2 жовтня 2012 року № 5406-VI) такі зміни:

1) у частині першій статті 2:

абзац третій викласти в такій редакції:

«забезпечення виробництва, передачі, розподілу, купівлі-продажу, постачання електричної енергії та централізованого диспетчерського (оперативно-технологічного) управління об'єднаною енергетичною системою України»;

доповнити абзацами такого змісту:

«забезпечення функціонування ринку електричної енергії, ринку «на добу наперед», балансуючого ринку, ринку допоміжних послуг, а також надання послуг системного оператора, адміністратора розрахунків, адміністратора комерційного обліку, оператора ринку, гарантованого покупця відповідно до положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

надання допоміжних послуг на ринку допоміжних послуг та послуг з вирівнювання умов для конкуренції відповідно до положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

2) частину першу статті 4 доповнити пунктами 10-13 такого змісту:

«10) товарів та послуг на ринку «на добу наперед», балансуючому ринку та ринку допоміжних послуг відповідно до положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

11) електричної енергії, яка купується та продається на ринку електричної енергії гарантованим покупцем, оператором ринку, системним оператором, стороною, відповідальною за баланс балансуючої групи, стороною, відповідальною за баланс балансуючої групи виробників за «зеленим» тарифом;

12) послуг системного оператора, адміністратора розрахунків, адміністратора комерційного обліку, оператора ринку, гарантованого покупця відповідно до положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України»;

13) послуг з вирівнювання умов для конкуренції відповідно до положень Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України».

7. Внести до Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 18-22, ст. 144) такі зміни:

1) частину першу статті 275 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Окремим видом договору енергопостачання є договір про постачання електричної енергії споживачу. Особливості постачання електричної енергії споживачам та вимоги до договору про постачання електричної енергії встановлюються законами України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» та «Про електроенергетику»;

2) частину шосту статті 276 викласти у такій редакції:

«6. Розрахунки за договорами енергопостачання здійснюються на підставі цін (тарифів), встановлених/визначених відповідно до вимог закону»;

3) частину першу статті 277 викласти у такій редакції:

«1. Абоненти користуються енергією з додержанням правил користування енергією відповідного виду. Правила користування енергією, якщо інше не передбачено законом, затверджуються Кабінетом Міністрів України»;

4) статтю 278 доповнити частиною третьою такого змісту:

«3. Правові умови організації та здійснення торгівлі електричною енергією та продуктами електричної енергії встановлюються законами України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» та «Про електроенергетику».

8. Частину четверту статті 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 40, ст. 365; 2011 р., № 45, ст. 484) доповнити абзацом другим такого змісту:

«Підприємства - суб'єкти електроенергетики, які не зобов'язані публікувати фінансову звітність відповідно до цієї статті, забезпечують доступність відповідної фінансової звітності для ознайомлення громадськості за місцезнаходженням виконавчого органу такого підприємства».

9. Частину першу статті 3 Закону України «Про природні монополії» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 30, ст. 238; 2004 р., № 13, ст. 181; 2005 р., № 26, ст. 349; 2012 р., № 7, ст. 53) після слів «Про електроенергетику» доповнити словами «Про засади функціонування ринку електричної енергії України».

10. Внести до Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 20, ст. 278; 2011 р., № 29, ст. 272) такі зміни:

1) абзац перший преамбули після слів «виробництва, передачі» доповнити словом «розподілу»;

2) частину першу статті 2 викласти в такій редакції:

«Цей Закон регулює відносини, що виникають у сфері енергозбереження між власниками когенераційних установок і електророзподільних підприємств, незалежно від форми власності»;

3) частини другу та третю статті 9 виключити.

11. Абзац третій статті 17 Закону України «Про теплопостачання» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 28, ст. 373) викласти у такій редакції:

«встановлення та регулювання тарифів на теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, ТЕС, АЕС та когенераційних установках і установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії».

12. Статтю 9 Закону України «Про альтернативні джерела енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155) доповнити частинами другою і третьою такого змісту:

«Для підтвердження походження електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, суб'єкту господарської діяльності - виробнику електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) на його запит орган, уповноважений Кабінетом Міністрів України, видає гарантію походження електричної енергії.

Порядок видачі, використання та припинення дії гарантії походження електричної енергії для суб'єктів господарської діяльності, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), встановлюється Кабінетом Міністрів України».

13. Оптовий постачальник електричної енергії здійснює діяльність до повного погашення своєї кредиторської та дебіторської заборгованості за електричну енергію.

14. Кабінету Міністрів України:

1) у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом затвердити план заходів реалізації перехідного періоду;

2) у шестимісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

забезпечити розробку та внесення на розгляд Верховної Ради України законопроекту щодо особливостей погашення заборгованості за електричну енергію, яка утворилася на оптовому ринку електричної енергії;

забезпечити фінансування закупівлі ДП НЕК «Укренерго» програмного та технічного забезпечення, необхідного для функціонування балансуючого ринку, а також для виконання системним оператором своїх функцій на ринку електричної енергії відповідно до цього Закону та нормативно-правових документів, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії;

забезпечити розробку та внесення на розгляд Верховної Ради України законопроекту щодо юридичного та організаційного відокремлення електророзподільними підприємствами діяльності з розподілу електричної енергії від інших видів діяльності вертикально інтегрованої господарської організації, а також врегулювання договірних відносин електропостачальників та електророзподільних підприємств із споживачами електричної енергії;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади;

забезпечити розробку та прийняття нормативно-правових актів, необхідних для забезпечення реалізації цього Закону;

3) у термін з 1 січня 2016 року до 1 січня 2017 року забезпечити:

тестування програмного та технічного забезпечення, необхідного для функціонування балансуючого ринку, виконання функцій системного оператора, адміністратора розрахунків та адміністратора комерційного обліку, а також програмного та технічного забезпечення, необхідного для організації та проведення торгів «на добу наперед»;

здійснення тестових операцій з купівлі-продажу електричної енергії та надання послуг і виконання розрахунків за електричну енергію та послуги відповідно до вимог цього Закону.

15. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, у шестимісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

внести зміни до умов та правил здійснення господарської діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом у частині виконання ліцензіатом функцій гарантованого електропостачальника;

здійснити заходи щодо запровадження допоміжних послуг з вторинного регулювання та третинного регулювання із забезпеченням резерву відповідної регулюючої потужності на ринку допоміжних послуг;

забезпечити організацію внесень відповідних змін до правил оптового ринку електричної енергії України;

розробити та затвердити інші нормативно-правові документи, що забезпечують функціонування ринку електричної енергії у перехідний період.

16. Суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність на оптовому ринку електричної енергії, зобов'язані привести свою діяльність у відповідність із цим Законом протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом.

17. З моменту припинення функціонування оптового ринку електричної енергії України, передбаченого Законом України «Про електроенергетику», гарантований покупець є правонаступником оптового постачальника електричної енергії за договорами купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом, укладеними оптовим постачальником електричної енергії з виробниками, яким згідно із законодавством встановлено «зелений» тариф. До цих договорів гарантованим покупцем та відповідним виробником, якому встановлено «зелений» тариф, укладається додаткова угода на основі типової додаткової угоди в частині приведення умов, укладених з оптовим постачальником договорів, у відповідність із положеннями цього Закону.

Типова додаткова угода до договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом з оптовим постачальником затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики.

Купівля гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), у суб'єкта господарювання, якому «зелений» тариф встановлено після запровадження повномасштабного ринку електричної енергії, передбаченого цим Законом, здійснюється відповідно до положень цього Закону.

18. Протягом першого року функціонування ринку «на добу наперед» гранична нижня межа обов'язкового продажу електричної енергії виробниками (крім виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на гідроелектростанціях та гідроакумулюючих станціях, а також виробляють електричну енергію з відновлювальних (альтернативних) джерел енергії) не може бути меншою п'яти відсотків від їх місячних обсягів відпуску електричної енергії за відповідний період попереднього року.

19. Упродовж двох років з моменту запровадження повномасштабного ринку електричної енергії весь обсяг імпортованої електричної енергії продається виключно на ринку «на добу наперед».

20. Абзац третій частини третьої статті 4 цього Закону набирає чинності через два роки з моменту запровадження повномасштабного ринку електричної енергії.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
24 жовтня 2013 року.
№ 663-VII.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) від 27.11.2013 року справа № 905/7813/13 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "КФ АДАМАНТ", ЄДРПОУ 37491090, юридична адреса: 83086, м. Донецьк, вул. Постишева, буд. 30 та введена ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Курусь Артура Олеговича (ІНН 3403302071, адреса: Донецька область, 86145, м. Макіївка, вул. Матросова, буд. 14 кв. 1).
Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ТОВ Поліграфічне підприємство "Експрес", повідомляють про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон для продажу виставляються активи ТОВ Поліграфічне підприємство "Експрес", які знаходяться за адресою: Донецька область, м. Макіївка, провулок Аральський, 27, а саме: 1. Будівля котельні з замощенням та огорожею, початкова ціна продажу - 309 421,20грн. з ПДВ, гарантійний внесок - 92 826,36грн. 2. Будівля офсетного цеху з замощенням та огорожею, початкова ціна продажу - 354 742,80грн. з ПДВ, гарантійний внесок - 106 422,84грн. 3. Будівля цеху металовиробів з замощенням та огорожею, початкова ціна продажу - 232 239,60грн. з ПДВ, гарантійний внесок - 69 671,88грн. 4. Будівля АПК з замощенням та огорожею, початкова ціна продажу - 1 460 178,00грн. з ПДВ, гарантійний внесок - 438 053,40грн. 5. Будівля цеху №1 з замощенням та огорожею, початкова ціна продажу - 1 139 322,00грн. з ПДВ, гарантійний внесок - 341 796,60грн. 6. Будівля складу з замощенням та огорожею, початкова ціна продажу - 772 782,00грн. з ПДВ, гарантійний внесок - 231 834,60грн. З додатковою інформацією для покупців, складом та технічними характеристиками активів, що виставляються на аукціон, можна ознайомитись у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 30% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00грн. перераховуються на р/р 26005709162704 в ПАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 380805, ОКПО 26252727, Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору аукціону - Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: 83001, м. Донецьк, пр. Комсомольський, 8. Строк надання заяв 15 календарних днів з дати публікації в газеті до 13-00 год. 23 грудня 2013р. Аукціон відбудеться після 15 календарних днів із дня публікації інформації 24 грудня 2013р. об 1100 год. на ТБ "Центральна Українська Біржа" за адресою: м. Донецьк, пр., Миру, 2/24. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі-продажу з ліквідатором ТОВ Поліграфічне підприємство "Експрес". Довідки за телефонами: (062) 304-37-21, 304-77-83.

Національним банком України
планується здійснення закупівлі послуг з оцінки майнових прав за кредитами позичальників банків, іпотеки (з урахуванням розташування об'єктів іпотеки у регіонах) та рецензування цих оцінок.
Просимо незалежних суб'єктів оціночної діяльності надати пропозиції щодо умов виконання зазначених робіт.
Пропозиції очікуються у строк до 10.12.2013 на адресу Головного управління Національного банку України по м. Києву і Київській області: Контрактова площа, 2-6, м. Київ (тел./факс 230-17-63), e-mail: monitoring@kiev.bank.gov.ua.

Засновниками 02 грудня 2013р. прийнято рішення здійснити реорганізацію (припинення) ТОВ "Енергоальянс" (код 30180506, м. Київ, вул. Симиренка, 2/19,) шляхом приєднання. Затверджено комісію з припинення ТОВ "Енергоальянс" у складі однієї особи: Мартиненка Геннадія Федоровича. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 03134, м. Київ, вул. Симиренка, 2/19.

На виконання вимог пункту 1 статті 58 (з урахуванням положень абзацу третього пункту 1 розділу Х "Прикінцеві та перехідні положення") Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" Криворізька універсальна товарна біржа оголошує про проведення аукціону з продажу майна підприємства-банкрута ТОВ "АЙСБЕРГ" код 30597627, 52005, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, смт. Ювілейне, вул. Теплична, 23. Продажу підлягає нерухоме майно за адресою м. Дніпропетровськ, вул. Адміральська, 71: одноповерхова будівля охорони загальною площею 76,9 кв.м. Початкова ціна 176500,00 грн, без ПДВ. Дата та місце проведення аукціону: 30 грудня 2013 року; Дніпропетровська область, місто Кривий Ріг, вул. Орджонікідзе, 52, Криворізька універсальна товарна біржа; початок торгів: 09.30. Детальна інформація про майно та порядок участі в аукціоні (повний текст оголошення з урахуванням вимог статті 59 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом") розміщено на веб-сайтах організатора аукціону http://www.kutb.org/?p=8 та державного органу з питань банкрутства http://www.minjust.gov.ua/section/404. Довідки за телефоном (0564) 262715.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє про продовження ліквідації ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ЕРДЕ БАНК" на один рік до 08 січня 2015 року. Відповідне рішення виконавчої дирекції Фонду № 34 було прийнято 28 листопада 2013 року відповідно до частини п'ятої статті 44 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб". 0-800 308108; www.fg.gov.ua

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 21.11.2013р. по справі № 904/5292/13 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні ТОВ "КАМЕЛОР" (код ЄДРПОУ 34681900, 49100, м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Перемоги, 120, р/р 26003050004603 в ПАТ "КБ "ПриватБанк", МФО 305299).
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Князєву Євгенію Григорівну (Свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) №68 від 08.02.2013р.), реєстраційний номер облікової картки платника податків 3031000720, тел. (056) 370-74-70, поштова адреса: 49018, м. Дніпропетровськ, вул. Гідропаркова, б. 17, кв. 50).
Вимоги за зобов'язаннями боржника, визнаного банкрутом, що виникли під час проведення процедур банкрутства, можуть пред'являтися тільки в межах ліквідаційної процедури протягом двох місяців з дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) постановою від 26.11.2013р. по справі № 904/5366/13 визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру у відношенні ТОВ "КОНУС" (код ЄДРПОУ 31692532, 51909, м. Дніпродзержинськ, вул. Дніпропетровська, 75, р/р 26005050001109 в ПАТ "КБ "ПриватБанк", МФО 305299).
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Талана Леоніда Григоровича (Свідоцтво про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора) №26 від 08.02.2013р.), реєстраційний номер облікової картки платника податків 1986316919, тел. (056) 370-74-70, поштова адреса: 49000, м. Дніпропетровськ, а/с 158).
Вимоги за зобов'язаннями боржника, визнаного банкрутом, що виникли під час проведення процедур банкрутства, можуть пред'являтися тільки в межах ліквідаційної процедури протягом двох місяців з дня опублікування цього оголошення.

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВв, 3а) від 27.11.2013 р. по справі № 913/2965/13 Товариство з обмеженого відповідальністю "Лутугинський комбінат комунальних підприємств", розташоване за адресою: 92006, Луганська область, Лутугинський район, с. Успенка, вул. Мічуріна, 38, ідентифікаційний код 03340825, п/р № 26002416994 в ПАТ АБ "Укргазбанк" м. Лутугине, МФО 320478, визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура в порядку, встановленому ст. 95 Закону України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом".
Ліквідатором призначений Шурхно Сергій Анатолійович (ідентифікаційний номер 2876915019, проживає за адресою: 92000, Луганська область, м. Лутугине, вул. Леніна, буд.120, кв. 16).
Кредитори мають право заявити свої вимоги до боржника, який ліквідується, у місячний строк з дня офіційного оприлюднення оголошення про визнання боржника, який ліквідується, банкрутом шляхом подачі відповідної заяви до Господарського суду Луганської області.

Постановою Господарського суду Рівненської області (33013, м.Рівне, вул.Набережна, 26А) від 19.11.2013 р. по справі № 5019/1968/12 визнано банкрутом Закрите акціонерне товариство "Рівнеукропзбакалія" (юридична адреса: 33024, м.Рівне, вул.Старицького,40а, ЄДРПОУ 01553362) та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Зуха Олександра Сергійовича (Свідоцтво про право здійснення діяльності арбітражного керуючого №1002 від 21.05.2013р.), поштова адреса: 33004, Рівненська область, Рівненський р-н, с.Вересневе, вул.Центральна,2, тел. 050-339-77-31).
Заяви від кредиторів приймаються за адресою: 33004,Рівненська область, Рівненський р-н, с.Вересневе, вул.Центральна,2, протягом двох місяців від публікації оголошення.

Ліквідатор ТОВ "ГОРАЛ" Тарасенко Т.П. інформує про те, що ТБ "Капіталіст" 27.12.2013 року об 11:00 год. в торгово-операційній залі за адресою: м. Київ, б-р. І.Лепсе, 6в, буде проведено аукціон: Лот №1 по реалізації інвестиційних сертифікатів іменних, емітовані ЗНВПІФ "Лайф Сайенс" (код ЄДРІСІ 2331270) ТОВ КУА "Холдинг Груп" (код ЄДРПОУ 35141110) у кількості 3000,00 шт., за загальною ціною 1500000,00 грн., що знаходяться на балансі ТОВ "Горал"; Лот №2 по реалізації пакета акцій простих іменних, емітованих ВАТ "Дослідний біохімічний завод" (код ЄДРПОУ 32382048) у кількості 6 000000,00 штук, за загальною ціною 750000,00 грн., що знаходяться на балансі ТОВ "Горал". Детальну інформацію можна отримати у ліквідатора за тел. (095) 524-18-57 або за адресою: м. Київ, вул. Семашка,13, оф. 107. Заявки на участь у аукціоні приймаються до 26.12.2013 року 17:00 год.

Ліквідатор ПП "Паритет-Агро" (код ЄДРПОУ 33513212) арбітражний керуючий Войтанович О.Й. оголошує конкурс з відбору організатора проведення аукціону з продажу майна Банкрута.
Учасникам конкурсу потрібно подати ліквідатору документацію, яка складається з конкурсної пропозиції, документів, що підтверджують право на проведення аукціону (засвідчені копії установчих та інших документів) та довідку, що містить перелік проведених заявником аукціонів.
Конкурсну документацію слід надсилати протягом семи днів з дня опублікування цього оголошення на адресу арбітражного керуючого Войтановича О.Й.; 69037, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 48, прим. 27, та електрону пошту Lc-forum@ukr.net.
Додаткову інформацію можна отримати за тел. (061) 2240974.

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 22.10.2013р. у справі № 913/2524/13 (провадження № 21б/913/2524/13) визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "МЕДІА ІНЖЕНІРІНГ ГРУПП" (ід. код 32066099, адреса реєстрації: м. Луганськ, кв. Молодьожний, буд. 28, кімн. 5) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ухвалою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 27.11.2013р. у справі № 913/2524/13 (провадження № 21б/913/2524/13) ліквідатором призначено Потупало Наталію Ігорівну (поштова адреса: 91031, м. Луганськ, вул. Оборонна буд. 12, кв. 56; Свідоцтво № 1167 від 02.07.2013р.). Заяви з вимогами до боржника приймаються на адресу Господарського суду Луганської області з направленням копії заяви на адресу ліквідатора протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Ліквідатор ДП "Автобан-Україна" Тарасенко Т.П інформує про те, що ТБ "Капіталіст" 27.12.2013 року о 10:00 год. в торгово-операційній залі за адресою: м. Київ, б-р. І.Лепсе, 6в, буде проведено аукціон за способом зниження ціни по реалізації транспортних засобів банкрута у кількості 13 одиниць, ринкова вартість яких складає 274750,00 грн. Ознайомитися з переліком транспортних засобів та їх станом можна у ліквідатора за адресою: м. Київ, вул. Семашка ,13, оф.107 та ТБ "Капіталіст" за вищевказаною адресою. Заявки на участь у аукціоні приймаються до 26.12.2013 року 17:00 год.

Ухвалою господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) від 25.11.2013 р. у справі № 908/3501/13 визнано банкрутом Приватне підприємство "Граніт - Запоріжжя" (69063, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 47, код ЄДРПОУ 13608789), та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Дерев'янко Ірину Олександрівну, свідоцтво Міністерства юстиції України № 818 від 17.04.2013 р., м. Запоріжжя, вул. Правди, буд. 10-А, кв. 2, ідентифікаційний код 228505323.
Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, буд. 157) від 25.11.2013 року справа № 905/7809/13 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "ФІРМА НІКС", ЄДРПОУ 38145480, юридична адреса: 83049, м. Донецьк, Куйбишевський район, вул. Воїнська, буд. 16 "А" та введена ліквідаційна процедура .
Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Каїра Ігоря Миколайовича (ІНН 2613221594, адреса: Донецька область, 86145, м. Макіївка, мікрорайон Першотравневий, буд. 27 кв. 3).
Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.

Ананченко Сергій Володимирович, 10.11.1967 року народження, загубив картку водія для цифрового тахографа 16.10.2013 прохання повернути картку за винагороду. **дзвонити 0960791438.**

Постановою Господарського суду Донецької області по справі № 905/7802/13 від 04.12.2013р. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ВИБІР-ПЛЮС" (код за ЄДРПОУ 34604810, адреса: 83059, МІСТО ДОНЕЦЬК, ПРОСПЕКТ ІЛЛІЧА, БУДИНОК 101 "А") визнано банкрутом, та ліквідатором призначено Чанишева Тагіра Алімовича.

Постановою Господарського суду Донецької області по справі № 905/7831/13 від 02.12.2013р. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ПЛАСТСЕРВІС" (код за ЄДРПОУ 31649796, адреса: 83023, МІСТО ДОНЕЦЬК, ПРОСПЕКТ ПОЛЕГЛИХ КОМУНАРІВ, БУДИНОК 102) визнано банкрутом, та ліквідатором призначено Мартинову Ірину Леонідівну.

«Голос України» зустрівся з читачами

Черговий День передплатника** (на знімку) **відбувся на дніпропетровському Головпоштамті. Сотні містян скористалися можливістю передплатити видання регіону та країни, поставити запитання журналістам і підказати їм нові теми.

Чимало відвідувачів виявили цікавість до стенда нашої газети. У бесіді з журналістом «Голосу України» люди ставили найрізноманітніші запитання. Когось непокоїла ситуація на Євромайданах, інші запитували про те, що відбувається в економіці. Цікавилися, як можна донести до редакції свої проблеми й домогтися їх розв'язання.

«Дуже давно й із задоволенням читаю «Голос України», — розповів ветеран праці Ігор Кравченко. — Подобається, що газета подає будь-які події з усіх точок зору, враховуючи думки кожної зі сторін. Така об'єктивність сьогодні дорогого коштує. Велике спасибі за реакцію на звернення читачів, відстоювання їх законних інтересів».

«Чесно кажучи, вважала, що це видання висвітлює тільки роботу Верховної Ради, — ділиться враження третьокурсниця Алина Клімова. — Сьогодні була приємно здивована тим, як багато уваги на сторінках видання приділено життю молоді, проблемам освіти. Та й просто цікавих статей чимало. Обов'язково порекомендую знайомим».

Містяни взяли участь у доброчинній акції «Подаруй дитині радість читання!» від «Укрпошти» і оформили передплату для дитячих соціальних закладів міста й області. Кульмінацією свята став розіграш серед усіх передплатників суперпризу від Дніпропетровської дирекції «Укрпошти» — повної колекції поштових марок 2013 року випуску. «Голос України» вручив свої подарунки.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

У столичній «Мамаєвій Слободі» відкрилася головна резиденція Святого Миколая.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Пацієнтів били та морили голодом

У Миколаєві виявлено підпільний... реабілітаційний центр. Його організатори, орендувавши приміщення в тихому районі міста, брали на платне «перевиховання» алкоголіків і наркоманів.

Ця своєрідна в'язниця виключала спілкування із зовнішнім світом — від родичів приймали тільки харчові продукти та гроші за «лікування» — дві тисячі гривень на місяць. «Пацієнтів» змушували багато працювати й молитися, за найменшу провину били, морили голодом і запроторювали до карцеру. При цьому ані медичної ліцензії, ані якого-небудь іншого дозволу на подібну діяльність у центру не було.

Незвичайний заклад діяв близько чотирьох місяців, але про його ефективність ми навряд чи дізнаємося. Занепокоєні родичі забили тривогу і написали дві заяви до міліції. Як виявилося, дуже вчасно — один з «вихованців» уже намагався накласти на себе руки. Правоохоронці, що звільнили з ув'язнення близько 30 осіб, розповіли нашому кореспондентові, що нічого схожого їм раніше не доводилося бачити. «Пастори» встигли втекти. Їх розшукують.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаїв.

ВІСТІ З ДОНЕЧЧИНИ

Втілюють екологічні стандарти

Договір на надання базового інжинірингу проекту з реконструкції очисних споруд аглофабрики «ММК імені Ілліча» підписали в Маріуполі «Метінвест Холдинг» та «Termokimik Corporation» (Італія). Загальна вартість проекту перевищує 220 мільйонів доларів. Це найбільша екологічна інвестиція за всю історію незалежності України.

«Вплив аглофабрики на довкілля знижуватиметься в міру реалізації планів з реконструкції газоочищення. Цей проект — велика частина міської програми охорони й оздоровлення навколишнього середовища в 2012—2020 рр.», — зауважив генеральний директор комбінату Юрій Зінченко.

Завершення реконструкції заплановане на 2020 рік. Очікується, що після виконання проекту викиди пилу знизяться на 85%, окислів сірки від зони спікання — на 30%, викиди пилу від зони охолодження — на 90%. «Це і є справжні євростандарти», — зазначив голова ОДА Андрій Шишацький.

Найбільша колекція ретротехніки

Після реконструкції відкрився музей історії та розвитку Донецької залізниці, розташований у приміщенні колишнього паровозного депо станції Юзово. Сама будівля, споруджена ще 1872 року, є пам'яткою історії залізничного будівництва. Експонати музею — форменний одяг, знаки, нагороди, службові годинники, ліхтарі, інструменти, інвентар тощо — відбивають усі етапи розвитку магістралі. На оглядовому майданчику розташовані раритетні натурні зразки залізничної техніки: вагони, паровози, електровози, колійна техніка тощо. Загалом зібрання нараховує майже 10 тисяч експонатів, серед них — понад 50 одиниць транспортної ретротехніки, повідомили у прес-службі Донецької залізниці. Це єдиний в Україні музей, який зберігає таку кількість унікальних натурних експонатів залізничного рухомого складу. У відкритті музею взяли участь головний інженер — перший заступник начальника Донецької залізниці Олександр Скубченко та директор музею Володимир Донченко.

Ліна КУЩ.

Армія на власні очі

Понад 200 учнів Рівненського вищого професійного училища №1 побували в гостях у окремого лінійно-вузлового полку зв'язку. Їм показали казарми, світлицю та зразки зброї (як сучасні, так і ті, якими кували перемогу в роки Другої світової війни), а також кімнату бойової слави, де ознайомили з історією військової частини. У парку бойових машин юнаки побачили техніку полку зв'язку.

— Такі заходи дають змогу популяризувати службу в армії серед молоді, — вважає заступник командира полку з виховної роботи підполковник Віктор Колідa.

А викладач предмета «Захист Вітчизни» Петро Луцюк каже, що його вихованці залишилися задоволеними, адже одна справа — слухати про військову службу, а зовсім інша — побачити все на власні очі. Дехто з них навіть задумався про перспективу стати військовослужбовцем за контрактом, адже гості цікавилися грошовим утриманням, соціальними гарантіями та умовами служби в 55-му окремому лінійно-вузловому полку зв'язку.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

На знімку: у парку бойових машин юнаки для солідності захотіли сфотографуватися.

Фото Олександра ГАЙНА.

СПОРТ

Блаттер — непохитний

Футбол. Непросте випробування очікує на українських уболівальників, які бажатимуть у прямому ефірі подивитися всі матчі чемпіонату світу 2014 року.

На груповому етапі турніру з 12 до 22 червня щодня гратимуться по три матчі, які починатимуться о 13, 15, 16, 17 і 19 годині за місцевим часом, що відповідатиме 19, 21, 23 і першій годині попівночі за Києвом. У третьому турі з 23 по 26 червня відбудуться по чотири матчі кожного ігрового дня, бо в кожній групі завершальні зустрічі завжди проводяться одночасно.

— Час початку матчів було узгоджено заздалегідь і більше жодних змін, — рішуче відповів президент ФІФА Зепп Блаттер на запитання британського журналіста про які-небудь можливі зміни.

Солідні грошові винагороди

Переможець ЧС-2014, який наступного літа відбудеться в Бразилії, заробить багатомільйонну винагороду.

Чемпіону дістануться 35 мільйонів доларів. Срібний призер отримає 25, бронзовий — 22 мільйони. Команда, яка посяде четверте місце, заробить 20 мільйонів призових.

Усім чвертьфіналістам турніру гарантований грошовий приз у розмірі 14 мільйонів доларів. Загальний призовий фонд ЧС-2014 становитиме 576 мільйонів доларів (на ЧС-2010 у ПАР — 420 мільйонів).

У киян — жодних шансів

Баскетбол. Євроліга. Груповий турнір. «Партизан» (Сербія, Белград) — «Будівельник» (Україна, Київ) 76:61 (17:13, 25:14, 17:10, 17:24). Ця невдача остаточно позбавила киян шансів вийти до турніру 16 найкращих.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...крематори рятують від африканської чуми

На Луганщині посилюють профілактичні заходи у зв'язку з африканською чумою свиней, зафіксованою в сусідньому регіоні Росії — Ростовській області. На розширеному засіданні обласної надзвичайної протиепізоотичної комісії йшлося про чітку взаємодію прикордонної служби, митниці та ветслужби під час огляду продукції.

Посилюється відповідальність фермерів і власників особистих подвір'їв за несвоєчасне інформування про факти падежу худоби в їхніх господарствах або приховування такої інформації. Вільний випас на відкритих пасовищах на території Луганщини заборонено, щоб виключити занесення інфекції в приміщення, де вирощується поголів'я. Не дозволено годувати свиней харчовими відходами. Планується закрити всі скотомогильники й замінити їх на крематори для спалювання останків померлих тварин. Планують також обладнати крематори на дев'яти пунктах переходу через російсько-український кордон — для утилізації конфіскованих харчових продуктів.

Алла АНТІПОВА.
Луганськ.

Київський районний суд Харкова вчора переніс засідання у справі ЄЕСУ на 27 грудня 2013 року (РБК)

Сьогодні — День місцевого

Вітання

Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування щиро вітає працівників і службовців органів місцевого самоврядування, сільських, селищних, міських голів, депутатів місцевих рад, представників вітчизняних та міжнародних неурядових організацій, науковців із

Днем місцевого самоврядування!

Державний статус цієї святкової дати свідчить про те велике значення і увагу, що надаються у нашій країні системі місцевого самоврядування, визнання її ролі у забезпеченні здійснення і надання найбільш важливих та наближених до людини повноважень і послуг. Освіта, охорона здоров'я, культура, соціальний захист, багатогалузеве комунальне господарство, містобудування — ось далеко не повний перелік ключових сфер суспільного життя, відповідальність за надійне функціонування і злагоджену роботу яких покладено на самоврядну ланку влади.

Ми добре усвідомлюємо всю складність питань, що вирішуються органами місцевого самоврядування у громадах та регіонах, бачимо ті непрості умови, в яких доводиться працювати нашим колегам на місцях і як представники найвищого законодавчого органу державної влади запевняємо їх у всілякій підтримці та сприянні на рівні законопроектування, створення належних правових основ для забезпечення ефективної та якісної діяльності кожного з елементів системи місцевого самоврядування, її комплексного реформування на засадах децентралізації владних повноважень та субсидіарності, досягнення реальної фінансової спроможності та організаційної самостійності.

Бажаємо Вам, шановні друзі, міцного здоров'я, щастя, щедрого достатку, злагоди і родинного затишку. Нехай збуваються всі заповітні мрії, реальністю стають добрі плани та наміри. Творчих здобутків Вам, успіхів і звершень у нелегкій та відповідальній праці на благо громад, регіонів та рідної України!

Голова Комітету
Давид ЖВАНІЯ,
члени Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування.

Давид ЖВАНІЯ: «Чим раніше ми візьмемося за реалізацію реформи, тим швидше люди відчують усі її плюси»

За всі роки незалежності в країні практично не було проведено жодної повноцінної реформи. Однак реформа місцевого самоврядування може стати першою глобальною перебудовою, яка переверне багато чого в державі — від системи управління до розподілу фінансів. У цьому упевнений голова Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Давид Жванія. З ним ми поспілкувалися про цілі і можливі терміни таких необхідних країні змін.

— Про необхідність реформи місцевого самоврядування ведуть мову не один рік. Країни, з якими ми починали цей шлях, успішно провели реформу, у нас же далі розмов справа не пішла. Чому, на вашу думку, ми так довго заговорювали цю тему й не вживали конкретних кроків?

— В Україні за всі роки незалежності практично не було проведено жодної повноцінної реформи, не рахуючи, хіба що, введення національної валюти. Усе інше — багато в чому, імітація реформ, спрямована на латання дірок. Можна дискутувати, чому так сталося. Україна за досить короткий термін «подорослішала» політично й відбулася як держава, в якій люди знають і обстоюють свої права. Євроінтеграційний вибір, який зробило наше суспільство, вийшовши на Майдани, буде реалізовано у будь-якому разі, і саме завдяки євроінтеграції ми зможемо ефективно провести реформи, які стануть не черговою балаканиною, а конкретними діями.

Реформа місцевого самоврядування стане першою глобальною реформою, яка переверне багато чого в державі — від системи управління до розподілу фінансів. Зміняться ролі, принцип формування бюджетів, відповідальність за прийняття рішень. Для того, щоб це було реалізовано не «як завжди», а грамотно, була виконана величезна робота: від моніторингу ситуації, консультацій з експертами, плідного співробітництва з Радою Європи, розробки законодавчої бази й механізмів втілення реформи. Тому кожний крок зважується, адже ми змінюємо систему місцевого самоврядування на десятиліття.

— Міністерство регіонального розвитку підготувало проект Концепції реформи місцевого самоврядування. Її активно обговорювали на всіх рівнях. Яка ідея цієї Концепції, і як її буде досягнуто?

— Концепція готувалася не один рік, постійно йде робота над редакцією документа. Цього року на Раді регіонів Президент України Віктор Янукович представив концепцію. Вона пройшла розгляд на засіданні уряду, після чого була спрямована в регіони, де її зміст широко обговорювали і вдосконалювали. Отже, сьогодні й на рівні влади, і на рівні суспільства є розуміння, що робити, як і коли.

Якщо коротко, то головна мета, яка повинна бути реалізована в контексті реформи — забрати владу в центру й передати її на місця. На словах усе звучить просто, красиво й зрозуміло: посилення прав територіальної громади, наближення послуг людям, нова система формування місцевих бюджетів. Але слід розуміти, що, здавалося б, очевидні речі складаються з тисяч деталей, які треба врахувати. По — по-перше. По-друге, ввімкнеться людський чинник, коли одним доведеться поділитися повноваженнями, а іншим — навчитися ними ефективно користуватися. В один день нічого не зміниться, тому реформа буде реалізована поетапно. Але й затягувати з нею не можна. Потрібно набратися політичної волі й зробити все, що задумано.

ДО РЕЧІ

Ключове завдання реформи — створити на місцях таку систему управління, за якої місцева влада матиме всі адміністративні й фінансові важелі для забезпечення високого рівня якості життя людей. Реформою передбачено поділ повноважень між органами виконавчої влади й місцевого самоврядування. Зокрема, зміниться характер місцевих державних адміністрацій, на які будуть покладені лише функції контролю. Основна ж частина адміністративних функцій перейде до виконавчих органів місцевого самоврядування. Це, у свою чергу, передбачає конституційні зміни.

— Підготовчий етап реалізації Концепції передбачає розробку низки законопроектів. Зокрема, новий проект закону про місцеве самоврядування, про місцеві держадміністрації, про об'єднання територіальних громад тощо. Як справи з підготовкою цих законопроектів?

— Природно, що реформа передбачає не тільки відновлення законодавчої бази, а й внесення змін у Конституцію України, підготовкою яких займається Конституційна Асамблея. Над проектами нових законів протягом тривалого часу спільно працюють Мінрегіон, відповідальний за реалізацію реформи, експерти в галузі місцевого самоврядування, депутати. Усі ключові моменти обговорюють на круглих столах.

Комітет Верховної Ради України з питань державного будівництва та місцевого самоврядування відповідальний за підготовку й подальше «життя» законопроектів відповідної спрямованості в парламенті. Сьогодні до розгляду вже в другому читанні підготовлено законопроект про участь громадськості у формуванні й реалізації державної політики, вирішенні питань місцевого значення (№ 0866).

Велика робота була проведена над проектом закону про місцевий референдум (№ 0867). До прийнятого в першому читанні проекту було багато зауважень. Тому комітетом була створена робоча група, яка готує до прийняття в другому читанні й у цілому професійний і якісний законопроект.

Крім того, ми очікуємо низку урядових законопроектів, щоб у свою чергу приєднатися до роботи над ними. Зокрема, йдеться про нову редакцію Закону України «Про органи самоорганізації населення», нові проекти законів, яких раніше не було у вітчизняній системі законодавства: «Про загальні збори (конференції) членів територіальної громади за місцем проживання», «Про місцеві ініціативи», «Про громадські слухання», «Про співробітництво територіальних громад». І, звичайно, розглядатимуться й усіляко підтримуватимуться законодавчі ініціативи депутатського корпусу, що відповідають вимогам часу.

— У Концепції акцентується увага на створенні достатніх матеріальних і фінансових умов для того, щоб органи місцевого самоврядування могли виконувати покладені на них функції. Чинний закон також передбачає достатнє фінансування для місцевих рад, однак насправді все далеко не так. Як же розв'язати цю проблему?

— Дійсно, у Конституції передбачена фінансова основа місцевого самоврядування, але, по суті, більшість місцевих бюджетів є дотаційними, а територіальні громади фінансуються за рахунок державного бюджету.

Концепція пропонує нову фінансову основу для місцевого самоврядування. **По-перше,** податки й збори, пов'язані з певною територією, надходитимуть у місцевий бюджет, а не в державний. Місцеві органи влади уже розпоряджатимуться цими коштами для блага людей, а люди знатимуть, що вимагати звіт за погані дороги, зруйновані лікарні можна з конкретної людини, яку вони обрали, а не з абстрактної влади десь там у столиці.

По-друге, для місцевих органів влади буде значно спрощена процедура залучення кредитів для інвестиційного розвитку за наявності державного контролю.

По-третє, обсяг дотацій вирівнювання з державного бюджету розраховуватиметься на основі уніфікованих стандартів надання адміністративних і соціальних послуг.

— Передбачається, що реформа здійснюватиметься за рахунок державного й місцевих бюджетів. Враховуючи нинішній економічний стан країни, чи можна розраховувати, що ці гроші буде передбачено в бюджеті майбутнього року?

— Нам відомо, що поки що Кабінет Міністрів не надав Верховній Раді проект бюджету на наступний рік. Водночас реформа реалізується поетапно, починаючи з імплементації законодавства. Крім того, ми розраховуємо на надання технічної й фінансової допомоги з боку міжнародних організацій, у тому числі Європейського Союзу. У цьому контексті вкрай важливо, щоб Україна підписала Угоду про асоціацію з ЄС.

Щодо термінів проведення реформи, то це те питання, з яким не можна затягувати. Чим раніше ми візьмемося за реалізацію реформи, тим швидше люди відчують усі її плюси.

— Дякуємо за бесіду.

Володимир Невжинський, голова Менської районної ради:

— Основною метою реформи місцевого самоврядування є, звичайно, забезпечення розвитку територіальних громад як повноправних членів громадянського суспільства. Для цього держава має забезпечити відповідний рівень підтримки, створивши передусім чітку нормативно-правову базу для регулювання матеріальних та фінансових основ місцевого самоврядування.

По-перше, необхідно змінити принципи формування місцевих бюджетів. Адже сьогодні ми маємо так званий «формульний підхід», який не є ефективним для таких регіонів, як Чернігівська область (велика територія, відносно невелика кількість населення, значна кількість закладів гуманітарної сфери, слабке транспортне сполучення тощо). По суті, території функціонують неналежно, вирішення навіть елементарних питань є дуже проблематичним, не кажучи вже про реалізацію серйозних проектів і програм розвитку громад.

По-друге, треба забезпечити вдосконалення порядку управління комунальною власністю, зокрема, об'єктами спільної власності територіальних громад. Як голова районної ради, що турбується про збереження комунального майна і використання його на благо громади, можу з відповідальністю сказати про відсутність на сьогоднішній день чіткого законодавчого механізму регулювання питань управління саме власністю територіальних громад.

По-третє, мають бути врегульовані відносини у сферах землекористування, комунального господарства, використання та охорони природних ресурсів. Держава має стимулювати господарську ініціативу територіальних громад, їх членів, адже це забезпечить наповнення місцевого самоврядування внутрішніми ресурсами. По-четверте, мають бути чітко розмежовані повноваження органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади. А виконання делегованих повноважень органами місцевого самоврядування має бути забезпечено фінансово, але водночас необхідно створити чіткий механізм контролю за їх реалізацією.

Що ж стосується адміністративно-територіальної реформи, оптимізації структури адміністративно-територіального устрою, зміни кількості адміністративно-територіальних одиниць, то я відношусь до цього з великою обережністю. Дуже важливо мати чітке бачення такої реформи, розробити оптимальну для нашої держави структуру адміністративно-територіального поділу, при цьому враховуючи особливості регіонів. Мабуть, доречно спочатку провести локальний експеримент в декількох областях.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Фото надано прес-службою Менської райради.

Щоб це було реалізовано не «як завжди», а грамотно, була виконана величезна робота

самоврядування

Потрібен контроль якості адміністративних і соціальних послуг

Про те, чого від реформи очікують на місцях, «Голосу України» розповіли голови місцевих рад різних рівнів

ТОЧКА ЗОРУ

Андрій Федорук, голова Донецької обласної ради:

— Одним із актуальних питань на сьогодні є питання вдосконалення системи місцевого самоврядування. Президент України Віктор Янукович системно підійшов до розв'язання цієї складної проблеми. Він послідовний у своїй позиції щодо проведення реформи місцевого самоврядування, говорив про це, коли був в опозиції, і продовжує розвивати цей напрям зараз.

Принципова позиція глави держави — Концепція реформи не повинна бути нав'язана згори. Саме тому її обговорення проходило на всіх рівнях. Із цією метою в травні минулого року в обласній раді було створено робочу групу з розгляду питань реформування системи місцевого самоврядування й виконавчої влади на місцях. Робочою групою, зокрема, розглядалися питання внесення змін до Конституції в частині місцевого самоврядування, реалізації положень Закону «Про органи самоорганізації населення» та підготовки пропозицій з його вдосконалення.

У цілому представники органів місцевого самоврядування підтримують Концепцію реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади. Однак є

й пропозиції. Вони, зокрема, стосуються питань створення відповідних матеріальних, фінансових і організаційних умов для здійснення органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень і вдосконалення системи участі населення у прийнятті управлінських рішень. А також установлення механізмів державного контролю за законністю рішень органів місцевого самоврядування та якістю надання населенню адміністративних і соціальних послуг.

З урахуванням думки територіальних громад обласна рада підготувала доповнення до Концепції. Їх направлено в адміністрацію Президента, Міністерство регіонального розвитку, Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню, Українській асоціації районних і обласних рад.

Ліна КУЩ.

Фото надано прес-службою Донецької обласної ради.

Андрій Садовий, міський голова Львова:

— Європейська хартія, акцептована Україною, передбачає максимальну повагу до місцевого самоврядування як структури, що об'єднує дуже багато людей. Міста завжди динамічніші, мобільніші. І ті країни, які роблять ставку на міста, мають успіх. Українська держава ще молода, і ми пробуємо шукати власний шлях. Урядники часто намагаються частину тих чи інших функцій забрати під державні вертикалі. Їх мотивація — скоріше робитимуть конкретні справи і менше корупції. Це не завжди так. У нас є Асоціація міст, яка часто продукує цікаві й мудрі думки. Я б дуже хотів, щоб мене почули усі урядовці: перед тим, як робити якісь зміни в питаннях місцевого самоврядування, вони повинні бути погоджені з Асоціацією міст.

Якщо проводити реформи, то в їхній основі має бути людина, щоб вона комфортніше почувалася, щоб було менше бюрократії і більше можливостей розв'язувати проблеми. Час повернутися до питання міліції громадської безпеки, яка має бути підпорядкована органам місцевої влади. Дуже багато питань забрано до повноважень держави. Взяти хоч б роботу Архбудконтролю. Дуже часто місцеву владу не інформують, коли починають якесь будівництво. Це неправильно. Потрібна тісніша координація. Для людей немає різниці, чия вертикаль, чия влада. Для людей повинна бути влада, яка служить громаді.

Загалом маємо багато нюансів, які нагорі не видаються великою проблемою, але створюють нам чимало клопотів. Львів — це місто, яке приймає дуже багато туристів. До кінця року — майже 1,9 мільйона осіб. Вони приїжджають, бо хочуть побачити європейське місто. І деякі «дрібнички» не завжди прикрашають наші міста. Хотілося б кращої синхронізації.

Богдан КУШНІР.

Фото прес-служби міської ради.

ДУМКА

Василь Яковенко, селищний голова Стрижавки Вінницької області:

— Не думаю, що багато моїх односельців щось знають про Концепцію реформи місцевого самоврядування. Зате дедалі більше людей висловлюють готовність засукати рукави і братися за конкретні справи. Кажуть, нема чого сподіватися на доброго дядька з Києва, самим треба робити те, що нам під силу. Насправді люди випереджають реформу. Принаймні сповідують один з її головних принципів — залучення громади до самостійного розв'язання наболілих проблем.

У селищі 11 тисяч населення. Коли формували на нинішній рік програму розвитку територіальної громади, то всі 30 наших депутатів запропонували включити заходи, на вирішення яких загалом потрібно майже сто мільйонів гривень. Сума дуже велика. Ми зосередилися на найневідкладніших. Одним із них є ремонт дитячого садка. Уклали угоду з підрядником. Було це ще навесні. Однак з травня

місяця структури Держказначейства не пропустили на ці роботи жодної гривні. І не тільки на ремонт дитсадка. Загалом на рахунках «мертво» лежать 800 тисяч наших грошей.

Одне слово, треба перевернути піраміду формування бюджету. Маємо гарний приклад сусідньої Польщі. Буваємо у партнерів у Свєнтокшинському воєводстві Польщі. Там гміна та її депутати на ділі є господарями на своїй території. У нас все навпаки: «згори» кажуть, що робити і скільки грошей витрачати. Невже з Києва видніше? А ось чому зволікають з реформою — про це мовчать. Документ, якого давно зачекалися на місцях, лежить десь під сукном у столиці. Чого чекають, не кажуть.

Віктор СКРИПНИК.

Фото надано селищною радою.

Чому ради не спроможні виконувати свої функції

АНАЛІЗУЄМО ЧИННИЙ ЗАКОН

Закон «Про місцеве самоврядування» було ухвалено ще в 1997 році. За 16 років, що минули, він застарів і вже не відповідає ні потребам, ні очікуванням суспільства. Деякі аспекти чинного закону, які потребують змін, «Голосу України» допоміг проаналізувати директор Аналітичного центру Асоціації міст України Володимир Григорович Пархоменко. За його словами, чинний закон не зовсім відповідає Європейській хартії місцевого самоврядування. Зокрема через те, що хартія гарантує спроможність рад виконувати свої функції. А українським законодавством таке не передбачено. Саме це і є головною причиною їх дотаційності.

Відкритість

Закон про місцеве самоврядування передбачає, що у своїй діяльності муніципалітети мають керуватися принципами підзвітності територіальним громадам та гласності.

— Діяльність місцевих органів влади, на жаль, не зовсім відкрита. Ми бачимо: щоб узяти участь у засіданні ради, громадянину зазвичай доводиться стикатися з низкою перепон. Найяскравіший приклад — Київська міська рада. Така ситуація спостерігається останні десять років і не лише в Києві. Щоправда, ухвалений закон про доступ до публічної інформації дозволяє громадянам ознайомитися з матеріалами та рішеннями місцевих рад через запити та Інтернет. Проте участь громадян у врядуванні не можна вважати повною без закону про місцевий референдум. І це має бути не просто закон, а чіткий механізм, який би справді гарантував громадянам право на референдум і не дозволяв чиновникам контролювати цей процес, як це було раніше. Тоді, відповідно до закону про всеукраїнський та місцевий референдуми, міський голова мав можливість блокувати ініціативу громади щодо проведення опитування.

Повноваження

Чинне законодавство в частині розподілу повноважень між органами влади на місцевому рівні є досить суперечливим. Ним закладено перманентний конфлікт у відносини рад та адміністрацій.

— Справді, повноваження в багатьох питаннях дублюються. Зокрема, це стосується земельних питань — землі, розташовані на території відповідної ради, перебувають у її власності, а ті, що поза межами населених пунктів, — під контролем місцевих державних адміністрацій. І в селах часто буває так: межа проходить відразу за чиєюсь хатою. Державні адміністрації та ради мають також однакові повноваження і в багатьох інших сферах. Через це голови держадміністрацій вважають себе головними по відношенню до відповідних рад і, зрештою, перебирають керівництво відповідними сферами. Особливо це відчутно у сільській місцевості.

Фінанси

Законом передбачається участь держави у формуванні доходів місцевих бюджетів. Зокрема, держава має гарантувати органам місцевого самоврядування доходну базу, достатню для забезпечення населення послугами на рівні мінімальних соціальних потреб.

— Держава зобов'язана фінансувати делеговані нею повноваження. Але насправді щороку ми бачимо недофінансування і кожен раз дефіцит лише збільшується. Нині маємо його понад 20%. Великі проблеми виникають зазвичай у четвертому кварталі. Досі уряд виходив із цього положення, надаючи цільові субвенції на вирішення нагальних питань — зарплату бюджетникам, оплату житлово-комунальних послуг. Цього року ситуація дуже складна. Сподіваємося, до кінця року її буде вирішено, щоправда, впевненості в цьому немає. Що стосується наступного року, то тут поки що зарано про щось говорити, адже проекту держбюджету немає.

Дострокове припинення повноважень

Відповідно до закону, повноваження сільських, селищних і міських голів можуть бути припинені достроково за рішенням двох третин голосів депутатів від загального складу ради. Що перетворює міського голову на заручника: або виконуй рішення більшості, або йди у відставку.

— Це положення з'явилося в законі в результаті конфлікту, що мав місце між київським міським головою Косаківським і Київською міською радою наприкінці 1990-х років. Однак ця норма не відповідає самій системі утворення рад. Якби місцеві ради обиралися за пропорційною системою, тоді депутати більшістю голосів мали б самі обирати голову. А нині виходить так, що депутатська більшість у раді та міський очільник представляють різні політичні сили. Через це й виникають конфлікти. Ця норма була слушною лише за мажоритарної системи виборів.

Скликання сесій

Відповідно до закону, сесія ради скликається в міру необхідності, але не менше одного разу на квартал, а з питань відведення земельних ділянок та надання документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності — не рідше ніж один раз на місяць. Однак є приклади, коли сесії не скликаються протягом року, а заручниками стає громада.

— Відповідно до закону про місцеве самоврядування, у разі, якщо рада не виконує свої функції, у тому числі не збирається на сесії, Верховна Рада може призначити дострокові вибори. З відповідною ініціативою також може вийти й голова обласної держадміністрації. Але річ у тім, що в питанні призначення дострокових виборів у законі передбачена така норма, що її реалізація залежить від політичної волі. Хоча механізм мав би діяти автоматично, а не з огляду на політичну доцільність.

ГОЛОС УКРАЇНИ №№ 232-233 (5732-5733)
СУБОТА, 7 ГРУДНЯ 2013

Капітальні інвестиції в економіку — індикатор народного настрою

АКЦЕНТИ

Якщо за три квартали минулого року підприємства залучили 177,5 мільярда гривень інвестицій, то за такий само період цього року — 166,9 мільярда гривень. Падіння обсягів капіталовкладень (12,3 відсотка) на тлі несподіваного рішення уряду загальмувати поступ до асоціації з країнами Євросоюзу стало чи не головним подразником регіональних протестів. І це не дивно: капітальні інвестиції в економіку завжди були і лишаються найчутливішим індикатором соціально-економічного розвитку будь-якої країни.

Порівняння не на нашу користь

Сама природа капітальних інвестицій свідчить про їхнє неперебутнє значення для держави у цілому і підприємств — зокрема: вони покликані підтримувати рівень споживання у суспільстві, але не тільки. Від них залежать темпи економічного й соціального розвитку. Фігурально кажучи, вони є природним генератором підприємницької діяльності, на потугу якого впливає чимало чинників (від ресурсного забезпечення регіону — до його місцезнаходження, від стабільності законодавчої бази — до корупції тощо). Але передусім залежить від запиту на потреби. Пригадайте хоча б позитивні повідомлення про активізацію капіталовкладень у сільськогосподарські машини і ремонт перед сівбою цього року. А тепер — про повний інвестиційний штиль третього кварталу, який збігся з падінням доданої вартості в сільському господарстві.

Нерозривний зв'язок між виробництвом і обсягами капіталовкладень, які підтримують внутрішнє споживання, цілком очевидний.

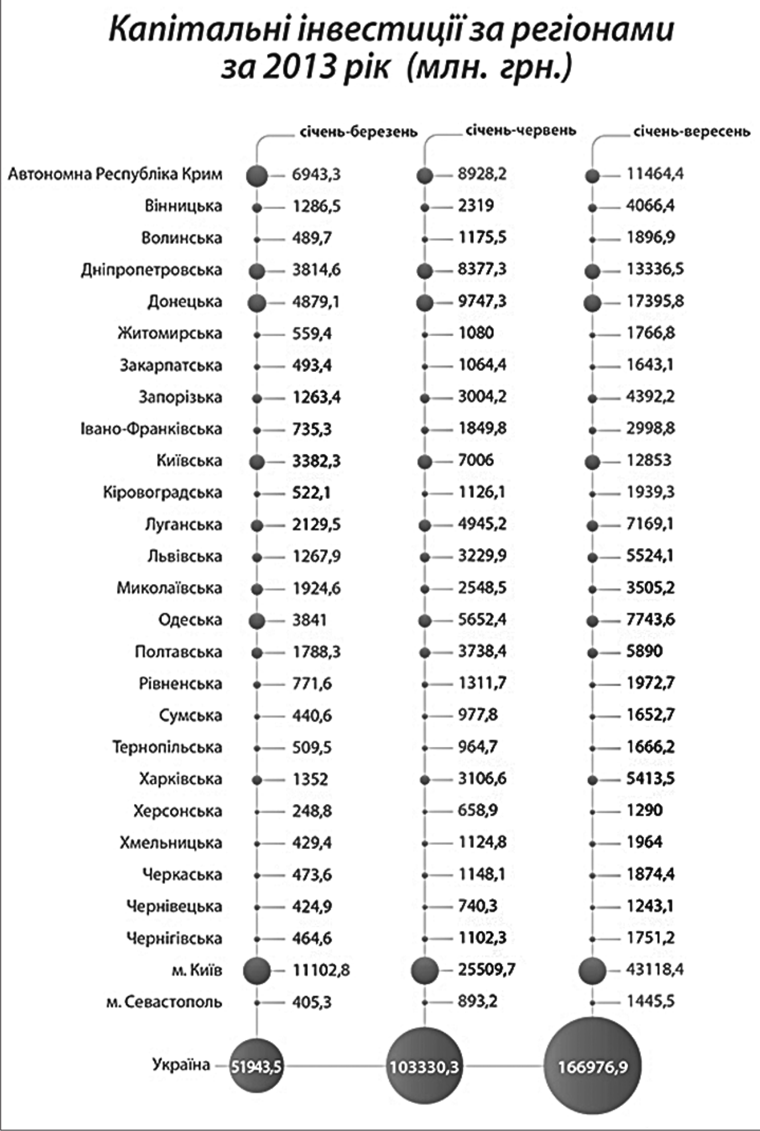
Тепер поглянемо, про що говорить динаміка капіталовкладень цього року **(див. інфографіку)**. По-перше, загальний обсяг інвестицій за три квартали істотно поступається докризовому рівню 2008 року. Попри чимало спільного того року з нинішнім (рекордний врожай, падіння промислового виробництва восени), як на мене, є дві суттєві відмінності — інфляційний характер і більша інвестиційна привабливість 2008-го.

Про дефляційні тенденції цього року, які зумовлені багато в чому обвалом світових цін на продовольство і низькою купівельною спроможністю українських споживачів, йшлося вже задосить. Скажу, чому

2008-й все-таки приваблював інвесторів більше. Бо від українського уряду іноземні та вітчизняні інвестори очікували, справді, системних реформ у багатьох видах економічної діяльності.

Як на мене, уряд виправдав очікування, приміром, в частині реформування дозвільної системи в житловому будівництві. Якщо 2008 року для узгодження будівництва житлового будинку слід було відкрити два десятки чиновницьких кабінетів, то сьогодні — лічені одиниці. Водночас, попри наявність різних державних програм з надання доступних квартир, зараз бюджетним коштом фінансується, за експертними оцінками, 0,3—0,8 відсотка житла. Капітальні інвестиції у будівництво цього року знизилися у регіонах, які приймали Євро-2012 і на які припадає 60 відсотків від загального обсягу будівельних робіт в країні. Попри те, що в будівництво інвестовано 28,5 мільярда гривень, галузь переживає стан початку дев'яностих років минулого століття. Казали, що банкам бракувало готовності до реалізації державних програм.

Ще кивали на низьку капіталовіддачу. На це опосередковано вказують і понад 13,5 мільярда гривень, освоєних цього року під час індивідуального будівництва. Експерти, у тім числі й урядові, заспокоювали: підпишемо з Євросоюзом угоду про вільну торгівлю, усе зміниться на краще. Отже, загальмувавши поступ до Євросоюзу, уряд розписався у завищених очікуваннях.

Розійшлися через очікування

Якщо головним джерелом інвестицій у житловому будівництві залишаються гроші громадян, то у промисловості — кошти підприємств і організацій, на яких вони працюють. Чистий приплив прямих іноземних інвестицій (в акціонерний капітал нерезидентів) за дев'ять місяців цього року становив 1,270 мільярда доларів США. Нагадаю, у другому кварталі відтік інвестицій на 390,7 мільйона доларів США головно спровокувало закриття операцій з продажу іноземними інвесторами — українським власникам «Ерсте Банку». Хоч як там є, а цього року наша економіка може встановити свого роду антирекорд за цією статтею капіталовкладень. Для порівняння скажу, що торік від іноземних інвесторів надійшло 6,013 мільярда доларів США, додайте півмільйона — і одержите обсяг інвестицій наших інвесторів у західні економіки за дев'ять місяців цього року!

Не хочу, щоб у читача склалася думка, що ми не маємо дієвих інструментів для залучення іноземних інвестицій. Це не так. Спеціальний закон України надає інвесторам, завдяки уряду, серйозні преференції у сплаті податку на прибуток, ввізного мита при завезенні запчастин та устаткування. Але такі перепони, як незадовільний правовий захист, корупція, рейдерство, фіскальна зарозуміла політика тощо, кочують із року в рік, позбавляючи регіони і економіку найголовнішого — достатнього обсягу капіталовкладень.

І це, на жаль, не єдине. Зберігається непропорційний розподіл залучених інвестицій:

як і торік, левова частка прямих іноземних інвестицій припадає на вісім промислово розвинених областей, а задніх пасуть ті само Закарпатська, Волинська, Івано-Франківська, Херсонська, Хмельницька та низка інших.

Як і торік, доводиться констатувати, що попереду всіх країн-ддонорів — Кіпр, Німеччина, Російська Федерація. Так само, як і торік, незадовільна диверсифікація джерел залучення прямих іноземних інвестицій з року в рік посилює ризик одержати економіку, залежну від політики країн-інвесторів. Це стає дедалі актуальнішим, оскільки потреба для України у зовнішньому фінансуванні наступного року становитиме, за оцінками урядових аналітиків, 8,2 мільярда доларів США. Враховуючи, що розмір держборгу менший за 40 відсотків від загального розміру ВВП, залучити такі кошти можна, запевняє міністр фінансів Юрій Колобов. Але лише за умови, якщо діяльність органів влади не блокуватимуть.

Тим часом падіння капіталовкладень в економіку за її довготривалої стагнації уже стає помітним, бо цей індикатор працює безвідмовно.

Сергій ВЛАД.

Бюджетним коштом фінансується, за експертними оцінками, 0,3—0,8 відсотка житла

Дочка Горліса–Горського: «Мене виганяють з України...»

Чиновники Державної міграційної служби відмовляють Ларисі Янг (Лісовській) у праві жити у країні, за яку віддав життя її батько, військовий і громадський діяч УНР, письменник, автор легендарного документального роману «Холодний Яр».

Телефонний дзвінок до черкаського корпункту «Голосу України» був тривожним. Пані Леся (так називають її друзі), повідомляла, що у грудні влада має намір депортувати її, громадянку США, з України.

— Уже майже рік, як мешкаю я у Львові. Мені 67 років і решту життя, відпущеного Богом, хочу присвятити справі мого батька. Я подала відповідні документи у міграційну службу, аби дали мені дозвіл на постійне місце проживання. Та службовці цієї установи вимагають від мене підтвердження того, що Юрій Городянин-Лісовський (це справжнє прізвище батька), ... народився в Україні. Я не можу надати їм батькову метрику, адже він з юності брав участь у найнебезпечніших військових операціях, був у підпіллі, у більшовицьких в'язницях, таборах, де документи, ясна річ, просто знищувалися...

Після трагічної смерті Юрія, його дружина з донькою Лесею потрапили за океан. Там 26-річна Галина вдруге вийшла заміж за українського емігранта. Тільки у 12 років Леся дізналася, хто насправді є її батьком. Закінчила університет. Займалася літературою, педагогічною діяльністю. Вийшла заміж, народила трьох дочок. У 1994 році Леся вперше приїхала в Україну. Згодом вона приїжджала знову, у знаменитий Холодний Яр, до Чигирина, Медведівки, аж поки тяжка хвороба не поставила її на межу життя і смерті.

— Я була приречена,— пригадувала пережите моя співрозмовниця. — Залишалося жити кілька місяців, і я подумки прощалася з рідними... Моє життя врятувала найстарша донька, Ляля. Вона віддала мені половину своєї печінки. Складну операцію по пересадці зробив в Америці український хірург... Після року реабілітації приїхала до Львова, міста, в яке беззмежно був закоханий мій батько. Я теж відчуваю тут себе вдома. Мені рідна і близька львівська атмосфера. Відшукала на площі Ринок дім і квартиру, де Горліс-Горський писав «Холодний Яр». Знайшла чимало документальних матеріалів. Хочу разом з однодумцями, зі своєю донькою, Лялею Лісовською, створити музей. Почала працювати над організацією всеукраїнського товариства імені Юрія Горліса-Горського. Пишу книгу про батька. Триває робота над перевиданням «Холодного Яру» англійською мовою. Справ і задумів дуже багато, аби не оця прикрість з відмовою мені у праві постійного проживання в Україні...

Далі пані Леся повідала, що за розповідями її 89-літньої мами (вона за станом здоров'я не може переїхати в Україну і мешкає у США), у батька була рідна сестра. Разом зі своєю донькою сестра під час минулої війни перебувала у Києві.

— Може бути, що батькова племінниця, а моя двоюрідна сестра, досі живе в Україні, — припускає Леся Юріївна. — Я не знаю навіть її імені, лише дівоче прізвище — Городянин-Лісовська. Аби мені знайти цю близьку людину, я б, напевно, багато що нового довідалася про батька. Можливо, навіть у сестриному архіві зберігаються документи родини Городянинів-Лісовських...

Утім, переконаний львівський адвокат Андрій Грінчук, для підтвердження українських коренів Янг (Лісовської) достатньо архівного документа про шлюб Юрія Городянина-Лісовського з Галиною Талащук, який має пані Леся. У посвідці про одруження вказані місце, число і рік народження наречених.

Поки що незрозуміло, зазначає адвокат, чому міграційна служба вимагає додаткових паперів.

Справді, формалістський підхід до надання права на постійне місце проживання доньці визначного українського діяча, письменника-патріота, викликає чимало запитань. У Законі України "Про імміграцію" чітко вказано, що «особам, імміграція яких становить державний інтерес України», надається українське громадянство поза квотою імміграції. То хіба громадська, патріотично-просвітницька діяльність Лариси Янг (Лісовської) не потрібна державі? Хіба її прагнення увічнити пам'ять про Великого Українця, котрий став для наступних поколінь взірцем самопожертовного служіння Вітчизні, не є справою державної ваги?

Сподіватимемося, що міграційна служба дасть відповіді на ці запитання, і непростий шлях Лариси Юріївни Янг (Лісовської) до своєї Батьківщини завершиться успішно.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Фото Назара ОБІДЗІНСЬКОГО.

P. S. Нам вдалося зв'язатися з відповідальним працівником відділу міграційної роботи головного управління Державної міграційної служби у Львівській області Романом Боєчком. Він сказав: «Поки не буде надано документів про народження батьків пані Лариси в Україні — це питання не вирішиться. Служба діє у рамках Закону України «Про імміграцію» і не вигадує нічого зайвого».

Коментарі тут зайві. Редакція «Голосу України» чекатиме відповіді від керівництва Державної міграційної служби України.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Юрій Городянин-Лісовський (літературне псевдо Юрій Горліс-Горський, військове — осавул Залізняк) народився 14 січня 1898 року у Полтаві. У роки національно-визвольних змагань (1918—1922) був старшиною-кіннотником Запорозької дивізії Армії УНР, осавулом полку гайдамаків Холодного Яру. У 1934 році, у Львові, написав роман «Холодний Яр», який став культовою книгою для мільйонів українців. У 1943-му одружився з Галиною Талащук, про що свідчить запис у метричній книзі церкви Святого Георгія у Львові. Загинув Юрій Горліс-Горський у 1946 році у таборі для переміщених осіб німецького містечка Новий Ульм. Новонародженій донечці Юрія та Галини було тоді лише два дні...

З книги Романа Коваля «Коли кулі співали».

Лариса Янг-Лісовська біля пам'ятника батькові, Юрію Горлісу-Горському, у «столиці» Холодного Яру, селі Мельники Чигиринського району.

Щоб жити повноцінно

Інвалідність — не вирок. Це можна простежити на прикладі багатьох мешканців області, які знаходять у собі мужність жити повноцінним життям, працювати, бути серед людей. Ось і Олександр Гончаренко, інвалід першої групи, із села Глушиця Сарненського району пройшов навчання на курсах підприємців-початківців у Рівненському центрі профтехосвіти Державної служби зайнятості, оскільки вирішив започаткувати власну справу — відкрити майстерню з ремонту взуття у своєму селі. Для цього йому виплатили (одноразово) допомогу по безробіттю.

— За одинадцять місяців отримали допомогу по безробіттю (одноразово) для організації підприємницької діяльності 38 людей з інвалідністю, — розповідає директор Рівненського обласного центру зайнятості Іван Ткачук. — Найчастіше безробітні започатковували свою справу у сфері торгівлі та побуту.

Загалом з початку року за сприяння служби зайнятості працевлаштовано 422 особи з інвалідністю, які мали статус безробітного, що на 28,7 відсотка більше, порівнюючи з відповідним періодом минулого року. Центри зайнятості спрямували на роботу ті ще 180 людей з інвалідністю, які не мали такого статусу.

Для підвищення конкурентоспроможності цієї категорії громадян на ринку праці організовується їхнє професійне навчання. Так, за направленням служби зайнятості протягом січня — листопада 205 осіб з інвалідністю опанували професії, які мають попит на ринку праці, зокрема, монтажника інформаційно-комунікаційного устаткування, оператора сушильних установок, виробника художніх виробів з лози, діловода, оператора з обробки інформації та програмного забезпечення тощо.

В області безробітним з інвалідністю пропонують участь у громадських та інших роботах тимчасового характеру. Протягом січня-листопада тимчасову зайнятість мали 52 особи.

У центрах зайнятості запроваджують супровід людей з інвалідністю після їхнього працевлаштування, щоб допомогти їм адаптуватися на робочому місці.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Фото надане Рівненським обласним центром зайнятості.

Олександр Гончаренко та особистий консультант людей з інвалідністю Сарненського районного центру зайнятості Олена Михайловська.

Оголошено фіналістів літературної премії імені Джозефа Конрада–Коженьовського 2013 року. Це молоді українські письменники Тетяна Малярчук, Андрій Бондар, Остап Сливинський. Ім'я переможця стане відоме 13 грудня

У столичному театрі на Лівому березі Дніпра відбулася прем'єра вистави за творами Арістофана «Чого хочуть жінки?» у постановці режисера Андрія БІЛОУСА

Умілі веслярі у морі сміхової стихії

На XI всеукраїнському фестивалі «Тернопільські театральні вечори. Дебют», що відбувся в Тернополі, Хмельницький муздрамтеатр ім. М. Старицького показав «Стрибок у постіль» за п'єсою французького драматурга Марселя Мітуа. Оскільки мета заходу — виявлення та підтримка молодих талантів, то вибір саме цієї вистави зрозумілий. Це — третя постановка у Хмельницькому молодого режисера Дмитра Гусакова, та й більшість акторів — теж молоді.

Цей твір Мітуа популярний не лише на батьківщині автора. Це комедія ситуацій, де характери статичні, задані драматургом раз і назавжди, автор тільки маніпулює своїми героями, як досвідчений шулер картами. Тому й актори почуваються коліщатками і гвинтиками одного механізму. А дати йому раду може тільки режисер. І, до честі молодого Дмитра Гусакова, він зумів це зробити.

Він дуже точно підібрав виконавців, майстерно вибудував мізансцени, доповнивши діалоги драматурга численними знахідками. У результаті бачимо акторів умілими веслярами, що у морі сміху впевнено доправили човен комедії до бажаної пристані та до оплесків глядачів. Акторський ансамбль діє напрочуд злагоджено, партнери тонко відчувають і комізм ситуацій, і одне одного, при цьому не порушуючи драматургічної основи і задуму режисера. Приємно, що такий ансамбль створили і досвідчені митці, і молоді виконавці — заслужена артистка України Галина Чайковська (зіграла Марію-Оділію Дюмор де Роз'є), артисти Анатолій Остапенко (Філіпп Себастьян), Емма Мужевітіна (Жозіана), Ярослав Кузик (Анрі Ботен), Сніжана Туткевич-Самойлова (Гіслена), Володимир Кіт (Жерар Юбер), Валентина Червоняк (Грета), Сергій Будник (Шарль-Едуард де Сен-Ном), Тетяна Козюк (Сюзон Будеван). Таке поєднання великого досвіду і молодої наполегливості свідчить про велике майбутнє театру. Навіть із того небагатого матеріалу для творення образів, який закладений у п'єсі, митці зуміли витиснути максимум. Кожен знайшов щось характерне, колоритне для подачі свого героя. Спрацювали багата фантазія і професійна гордість режисера й акторів. Особливо це стосується недавнього випускника театрального відділення Тернопільського педуніверситету Володимира Кота у ролі Жерара.

За підсумками цьогорічного фестивалю «Тернопільські театральні вечори» улюблениця публіки Галина Чайковська нагороджена спеціальним призом журі «За вірність акторській професії». Цілком заслужена відзнака за багаторічне служіння Мельпомені! Звичайно, при обговоренні вражень від вистави «Стрибок у постіль» не обійшлось і без зауважень. Серед найістотніших — те, що не завжди акцентовано на важливих поворотах сюжету, а це ускладнює його сприйняття. Картинки у калейдоскопі подій змінюються так швидко, що інколи не розумієш зв'язку між ними. Актори, перебуваючи в полоні тексту, поспішають, бо сюжет вимагає грати наступну картинку.

Щоправда, не забуваймо: вистава тільки починає жити. Такі динамічні постановки поліпшуються, як правило, прямо пропорційно до числа їх сценічних показів. З часом актори краще «обживуть» декорації, точніше передадуть стосунки своїх героїв і позбудуться зайвої метушливості в деяких епізодах, огріхів у сценічному мовленні. Вистава стане, хочеться вірити, однією з кращих у доробку хмельниччан. Це підтверджує і почесна відзнака — диплом III ступеня вже згаданого фестивалю.

Досвід минулих років показав, що режисери, які були відзначені на таких оглядах, порівняно швидко ставали відомими, і перші лауреати згаданого заходу вже завоювали визнання у мистецькому середовищі. Всі передумови для цього — талант, знання, працьовитість, постійне прагнення до пошуку нетрадиційних рішень, підтримка з боку художньо-адміністративного керівництва театру — в Дмитра Гусакова є. І ми щиро віримо, що ці крила, які наберуть ще більшої сили, забезпечать йому високий політ.

Богдан МЕЛЬНИЧУК,
письменник, заслужений діяч мистецтв України.

Фото з архіву театру.

Проект «Запізніле вороття»

Своєрідний звіт перед земляками зробив у Чернігові уродженець села Данина Ніжинського району доктор філології, професор Київського інституту культури і мистецтв Микола Тимошик. Він презентував в обласній бібліотеці 17 томів унікального видавничого проекту «Запізніле вороття».

У його основі — досі не друковані в Україні, заборонені радянським режимом твори видатного діяча українського відродження міністра освіти в уряді УНР Івана Огієнка (митрополита Іларіона). Книжки з'явилися друком у двох видавничих серіях — «Рукописна спадщина» та «Зарубіжні першодруки».

— Ім'я Івана Огієнка не можна було вживати за радянських часів, — зазначив професор. — Тавро «зрадник», на жаль, і досі живуче у сприйнятті патріота України у деяких колах.

Видавець, упорядник, автор передмов і приміток до спадщини Огієнка згадав, як у 1992-му йому показав видану в 1925 році у Львові книжку І. Огієнка «Історія українського друкарства» доктор філології Василь Яременко.

— Він запропонував її перевидати, — розповів М. Тимошик. — Я спочатку сприйняв це без великого ентузіазму. Та коли почав читати — був вражений глибиною розкриття теми. Пишучи передмову до перевиданої книжки, зіткнувся з проблемою: про Огієнка практично ніде не було жодних відомостей.

Упорядник, захоплений життєписом митрополита, ретельно дослідив матеріали, листи в архівах Києва, Львова, Кам'янця-Подільського, Швейцарії. У 1997 році успішно захистив докторську дисертацію «Українознавчі проблеми в науковій, публіцистичній, редакторській і видавничій діяльності Івана Огієнка». Його ж монографію про митрополита високо оцінили всі ті, хто знав цього видатного діяча. Колегія святого Андрія у Вінніпезі та консисторія Української православної церкви в Канаді надали М. Тимошику допомогу в опрацюванні архіву митрополита Іларіона.

— Мене очікувало 100 великих коробок з листами, записками, рукописами. Усе це треба було розібрати, вивчити. Часом це були нотатки, зроблені десь у готелі на цигарковому папері, серветках. Іноді текст важко розібрати, бо думка професора була швидшою, ніж рука... Я радий, що уже дійшли до читача розшифрованими, опрацьованими 400-сторінкові томи «Українське монашество», «Тарас Шевченко», «Розп'ятий Мазепа», «Богдан Хмельницький», «Рятування України» та інші праці.

Загалом Фундація імені митрополита Іларіона, повідомив її голова, планує видати 30 томів творів відомого українського просвітителя, вченого, релігієзнавця, перекладача Біблії на українську літературну мову з оригінальних давньоєврейських та грецьких текстів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Фото автора.

Професор М. Тимошик передає книжки проекту «Запізніле вороття» Інні Аліференко, директору обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В. Короленка.

КАЛЕНДАР

Кошти олігарха працюють уже 300 літ

Минуло 320 років від дня народження Миколи Ханенка (06.12.1693—07.02.1760) — політика і державного діяча часів Гетьманщини, генерального хорунжого, дипломата і мемуариста.

Його щоденник («Журнал»), який він вів із перервами від 1719-го по 1754 рік, є цінним свідченням епохи. Із повсякденних записів, навіть найдрібніших, постає картина цілої доби й окремої людини. І непростої людини, адже Ханенко був довіреною особою гетьманів Скоропадського та Полуботка, разом з останнім був ув'язнений у Петербурзі царем Петром. Знався з гетьманом Кирилом Розумовським і був начальником його похідної канцелярії. Як пишуть дослідники, перо Ханенка настільки вправне, а фактаж такий густий і так дібраний, що мимоволі утворюється художній ефект.

Одначе коли говориш про Миколу Ханенка, просто неможливо не згадати весь рід Ханенків. Вони знані як українська шляхта з XVII століття. Перший відомий предок — Стефан Ханенко. Його син Михайло — останній гетьман пропольської Правобережної України, суперник Петра Дорошенка. Після того як Дорошенко його розгромив, Ханенко перекинувся до московитів, а далі — знову до поляків. Утім, цю безславну кар'єру не назвеш нещасливою, бо сини його й онуки згодом обіймали значні адміністративні та військові посади в Гетьманщині. Один із Ханенків, Данило, — полковник лубенський. Його син Микола Данилович — наш герой, троюрідний онук гетьмана-невдахи, успадкував чимале багатство від батька та ще й примножив його. І це в часи, дуже непрості для України. Але ж він був, як вище сказано, особою, наближеною до очільників Гетьманщини. Нині ми б назвали його олігархом. Зрештою, не варто зважати на негативний сенс цього слова — важливіше не те, звідки він узяв свої капітали, а те, куди їх спрямував. Свого сина Василя він послав навчатися в Німеччину до університету. А молодшому синові Івану теж дав добру освіту й залишив у спадок усі статки. Сини того Івана служили Російській імперії, але кохалися в «малоросійській старовині». А вже син Івана Івановича Ханенка — Богдан (1849—1917) був відомим промисловцем і колекціонером. Разом із дружиною Варварою вони зібрали колекцію творів світового мистецтва, що оцінювалась на тодішні гроші в 134 000 рублів. Її передали в дар Києву. Нині це Музей західного та східного мистецтва, названий їхнім іменем. Тут можна бачити твори, яких немає в жодному іншому музеї світу. От і виходить, що кошти олігарха XVIII століття й досі працюють на благо нащадків.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Любко ДЕРЕШ: «Терзати музу на самоті чи змінювати життя?»

У донецькому фонді «ІЗОЛЯЦІЯ. Платформа культурних ініціатив» відбулася зустріч із молодим українським письменником Любком Дерешем. Він презентував нові книжки — «Миротворець» та «Остання любов Асури Махараджа».

«Часто бувати в Донецьку не доводилось. Востаннє — років два тому з приватним візитом, а перед тим приїздив на читання. Сам я родом зі Львівщини, з міста Пустомити, — це досить далеко від Донецька. Відстань часом створює ілюзії: а що то за Україна в далечині, може, це — взагалі інша країна?» — сказав Дереш.

Він розповідав про батька, матір, інших родичів, показував фотографії їхні, а також рідного дому, школи та краєвидів Єгипту — близько року письменник мешкав на Синайському півострові, в місті Дахаб. Там Дереш багато писав, свої нові книжки він відносить саме до «синайського циклу».

«Прибув до Єгипту якраз під революцію. Мандрівка відбулася за допомогою донечанина, мого друга. «Синайський цикл» пронизаний відчуттям дому втраченого і здобутого. У Єгипті відчув, що маю метафізичний дім, який кликатиме мене, де б я не був», — каже письменник.

Наступного року має вийти третя, остання, книга «синайського циклу».

Після фото- та автограф-сесії гість відповів на запитання «Голосу України».

— Ви багато подорожуєте. Що об'єднує людей у різних країнах?

— Те, що кожна людина намагається знайти щастя. Відрізняю країни за тим, як там уявляють собі щастя. На Заході це — фінансова забезпеченість, стабільність, в інших місцях — велика сім'я, емоції, десь — певні ідеї.

— А як українець бачить своє щастя?

— Зараз, на жаль, він бачить його здебільшого в матеріальних речах. Це видно по тому, як багато реклами навколо, як вона впливає на людей: вони вірять, що треба купляти нову модель телефону, відпочивати двічі на рік в ОАЕ чи Таїланді.

Але ми залишаємось дуже традиційними, для нас важливі особисті стосунки. Українець не буде українцем, якщо в нього не буде великої родини. Трохи знаю нашу еміграцію і бачу, що українці скрізь знаходять друзів, мають корисні зв'язки та контакти. Вони дуже комунікабельні, й у цьому спілкуванні черпають своє щастя.

— Чи відрізняється розуміння щастя на заході та сході України?

— На заході щастя часто пов'язують з родиною. Ось моя хата, моє обійстя, мої рідні, все інше — на бік. Як воно на сході, на Донеччині, мені важко судити.

— Як можна було би об'єднати людей із різних регіонів країни?

— Людей об'єднує хороша культура. Вона не обов'язково мусить бути національного характеру, базуватися на ідеї, що це — наше, українське, бо воно зроблене «племінними» українцями. Україну населяли росіяни, євреї, вірмени, кримські татари... І з кожного цього етносу виходили цікаві могутні постаті. Варто ширше дивитися на культуру, шукати спільні цінності й розвивати сердійний культурний діалог. Але це — мій профанський погляд, письменник, що в доньго не спитай, говоритиме про культуру.

— Важлива складова культури — література. Як вона впливає на сучасних українців?

— Я проводив невелике опитування в Інтернеті і дізнався, що молодь багато читає психологічної і драматичної літератури — там вона шукає зразків поведінки, емоційних реакцій, інтелектуальних відповідей на важливі запитання. Читачі хочуть знайти у книгах те, до чого вони не можуть дістатися у своєму думанні.

Література якоюсь мірою формує ставлення людей до життя. Є думка, що літератор нікому нічого не винен, він має лише терзати свою музу на самоті. Це ще не до кінця розроблена тема, майбутні письменники мають осмислити, як література може змінити сьогодення. Мені здається, що сучасність якнайбільше потребує хорошої літератури, яка б мала діалог з читачем про теперішнє.

Марія ПРОКОПЕНКО.
Донецьк.

Фото Майї САЄНКО (надано фондом «ІЗОЛЯЦІЯ. Платформа культурних ініціатив»).

Любко Дереш під час спілкування з читачами.

Кращою серед польських талантів виявилась українка

Поки на великих і малих майданах вирують політичні пристрасті, наші громадяни прокладають собі дорогу до сердець європейців своїми талантами.

Днями стали відомі переможці польського відповідника нашого ток-шоу «Україна має талант» — «Маю талант». Пошуком найобдарованіших у Польщі людей займається телефанчення «TVN», яке проводило цей конкурс ушосте. Серця глядачів, а отже, й перемогу в ньому, здобула наша співвітчизниця — харків'янка Тетяна Галіцина **(на знімку)**, яка зачарувала поляків пісочними анімаціями, отримавши у Польщі не лише славу, популярність та самоутвердження, а й грошову винагороду у розмірі 300 тисяч злотих (еквівалент майже 100 тисяч доларів США).

У фінальному відборі Тетяні довелося поборотися не лише з вісьмома іншими «головними талантами» сусідньої країни, а й зі ще одним яскравим претендентом на першість — театром тіней «Fireflies» у складі студентів та випускників Чернігівського технологічного університету. Не можна не згадати про ще одного українського учасника польського «Маю талант-2013» — Володимира Омельченка (із Сєвєродонецька), який дійшов до півфіналу.

Про смак перемоги та шлях до неї «найталановитіша серед польських талантів» розповіла в ексклюзивному інтерв'ю кореспондентові «Голосу України» в Польщі:

— Тетяно, як ви прийшли до цього виду творчості?

— Пісочна анімація була для мене більше для задоволення, для душі. А займатись я почала, перебуваючи у декретній відпустці. Дуже банально, але у мене з'явився вільний час, який я змогла присвятити творчості. Коли підросла моя донечка, ми почали займатись разом із нею. Влада (ім'я донечки героїні нашої розповіді. — **Авт.**) малює майже з річного віку.

— Ви пробували себе у конкурсах чи ток-шоу в Україні?

— Я брала участь в інших передачах, але у конкурсах — ні.

— Чому?

— Тому що в Україні це популярно, всі знають пісочні анімації, і здивувати когось цим я б не змогла. Адже в першому конкурсі «Україна має талант» 2009 року перемогла Ксенія Симонова з Євпаторії, яка працює у техніці пісочної анімації.

— Як і чому ви обрали саме польське ток-шоу «Маю талант»?

— У мене було у Польщі кілька виступів, і я зрозуміла, що люди тут сприймають це як чудо. Вони не знайомі з пісочною анімацією, а тому справді дивуються та радіють побаченому. Тому вирішила показати це тут.

— Як ви гадаєте, чим саме заворожили польського глядача?

— Щирістю (у фіналі Тетяна виступила з картиною «Веселих свят», перенісши всіх глядачів у «святковий клімат», малюючи Матір Божу, янгола, віслюка і дитятко Ісуса. «Це прекрасно», — захоплювались у розмові з кореспондентом «Голосу України» глядачі).

— Як плануєте розпорядитись своєю винагородою?

— Для мене важливо те, що я — переможець. Це приємно. Я чудово розумію, що дасть зростання і розвиток мені. Стосовно грошей, які я отримала, вважаю, буде справедливим, коли я віддам їх на допомогу людям, котрі її потребують. Я особисто знайома з трьома сім'ями (одна — з Донецька та дві — з Харкова), які мають хворих дітей. У них різні діагнози та різні хвороби, та я знаю, що їм це допоможе.

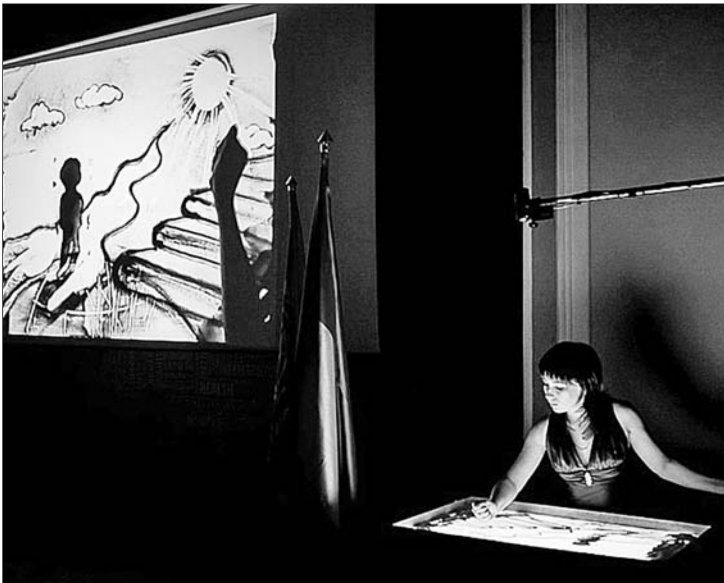
— З яким відчуттям повертаєтесь на Батьківщину?

— З гордістю і просто щастям...

— Від імені «Голосу України» бажаю вам успіхів у подальшому розвитку вашого таланту та плідної творчості.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ
Варшава.

Фото надане Тетяною Галіциною.

ХРОНІКА

Ім'я Олени Журливої носитиме школа

Кіровоградська загальноосвітня школа № 3 носитиме віднині ім'я Олени Журливої. За це проголосувала більшість депутатів міськради. Так вшановано пам'ять відомої поетеси, останні роки життя якої пройшли в Кіровограді.

Олена Журлива (Котова) народилася 24 червня 1898-го в Смілі на Черкащині в сім'ї сільського вчителя. Закінчила Вищі жіночі курси у Києві, філологічний факультет. Вчителювала у школах Києва, Харкова, Дніпропетровська, Москви, Кіровограда. У молодості чудово співала й гастролювала по Україні з концертами. Була запрошена до столичної Харківської опери на театральний сезон 1929—1930 рр. Та основним її покликанням була поезія. Почала друкуватися з 11 літ, її вірші з'являлись у різних антологіях, підручниках, журналах «Глобус», «Червоні квіти», «Червоний шлях», «Більшовик», «Кадри» тощо. На тексти поетеси композиторами П. Козицьким і В. Косенком створено пісні.

Сфальшовані судові процеси над «ворогами народу» зачепили й Олену Журливу. Її арештовано в Москві 1938-го, особлива нарада НКВС СРСР засудила поетесу до алтайських таборів на три роки. Реабілітували аж у 1957-му. Із концтаборів поетеса повернулася з підірваним здоров'ям і останнє десятиліття була прикута до ліжка тяжкою недугою. Проте побачили світ книжки її віршів «Земля в цвіту», «Червоне листя», «Хто знає, як рік минає», «Голуби», «Ой літечко, літо» та інші. Померла поетеса 10 червня 1971 року в Кіровограді.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

Вечір пам'яті Марини Брацило

У грудні виповнилося б 37 літ поетесі Марині Брацило, яка трагічно загинула у Києві 17 червня поточного року. У Запорізькому обласному муздрамтеатрі імені Магара відбувся вечір пам'яті талановитої запоріжанки, яку свого часу ще зовсім молодою прийняли до Спілки письменників України. Актори запорізьких театрів підготували музично-літературну композицію «І залишиться слово...» Марина була чудовим автором-виконавцем співаної під гітару поезії. А ще — дружиною відомого українського поета Юрія Ноги, який несподівано помер позаторік — 38-літнім. У 2011-му — після відомого вибуху пам'ятника Сталіну, у помешканні Марини і Юрія на Київщині відбулися обшуки. Тоді, як писала Марина Брацило друзям, у них відібрали всю комп'ютерну техніку, електронні носії інформації та звичайні блокноти...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

КУРІНЬ

№№ 232-233 (5732-5733) СУБОТА, 7 ГРУДНЯ 2013

Сьогодні в Україні сніг та хуртовини, на півдні мокрий сніг із дощем. На дорогах країни, крім півдня, місцями ожеледиця. Вітер північно-західний, 7—12 м/с, пориви 15—20 м/с, у західних областях місцями 25—28 м/с, на високогір'ях Карпат 40 м/с. Температура вночі 1—6 градусів морозу, вдень від 3 морозу до 2 тепла, у південній частині 1—6 тепла. У Київській області вночі невеликий, вдень помірний сніг; хуртовина. На дорогах місцями ожеледиця. Температура вночі 1—6 градусів морозу, вдень від 3 морозу до 2 тепла

ЦЬОГО ДНЯ, 7 ГРУДНЯ

■ **1483.** Український вчений Юрій Дрогобич у Римі видав книжку «Прогностична оцінка поточного 1483 року», яка є першою відомою друкованою книжкою українського автора. ■ **1900.** Народилася Катерина Білокур — українська живописець, народний художник УРСР (1956). ■ **1992.** У Львові за підтримки АТ «Львів-турист» розпочав роботу міжнародний ярмарок «Туристичні маршрути-93», в якому взяли участь понад 100 туристичних фірм з Європи, Азії, країн СНД. ■ **1994.** У Києві відбувся спільний україно-американський семінар з питань маркетингу, зберігання сільськогосподарської продукції та торгівлі.

ПЛАНИ ПАРТІЇ — ПЛАНИ НАРОДУ!

Репродукція плаката часів СРСР

«Все для миру, і ми це зробимо»

Так ось: прийшли хлопчиші-плохиші і встановили «йолку» на Майдані й оточили міліціонерами. А потім прийшли інші хлопчиші і прикрасили ту «йолку» по-своєму. Тепер на дереві — всілякі наші покращення. Від земних — до правових. І довкола ці хлопчиші з піснями: «Банду — геть!», «Міліція з народом, а...» Бо, хоч як дивно, вони теж хочуть миру. От лишень поняття миру в кожного своє. У плохишів — стабільне! Інакше: «Мы их сделаем!». У нас — людське! Завоюємо достойне життя... І над «йолкою» ще поки що кружляє... голуб миру. Хоча декому так і кортить зробити з нього смаженого півня... Для миру??!

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Правильним шляхом

Європейський та російський вектори розвитку в сумі дають афроазійський.

Філософія щастя

У пошуках простого людського щастя вони й летять на Канари.

Поважна причина

Тому даішники й зупиняють найчастіше старенькі «Жигулі» та «Москвичі», що вони заважають літати по дорогах джипам.

Відверто

Служіння Вітчизні й народові починається з відкриття рахунку у швейцарському банку.

Новини сприйняття

Політиків серйозно сприймають лише дурні, розумні серйозно сприймають лише політичні анекдоти.

Для нетямущих

Жінка — це загадка а, підфарбовуючи губки, вона тим самим дає чоловікові підказку.

Індивідуалізм

Закон один для всіх, плює на нього кожен по-своєму.

Із спостережень

Інколи врятувати цей світ може й пляшка пива ранком.

Олександр ПЕРЛЮК.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ ***Самокритична опозиція виключає опозицію.***

☞ ***У щирої людини і сльози крокодилячі щирі.***

☞ ***Провідники світла завжди в ізоляції.***

☞ ***За перемоги опозиції і Новий рік стає добріший і толерантніший.***

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

Казку Мирослава МИЛОРАДОВИЧА «Ведмежа шкура» читайте в «Курені»: www.golos.com.ua.

ДДС — ДОДУМАЙТЕ САМІ

Бачите, біля «Куреня» лежить купа поламаних списів! Це дотепи, якими цілий рік гуморна ватага вправлялася у своїй майстерності.

Чуєте, б'ють литаври! Це курінний кличе 13 грудня прибути до «Куреня» переможців конкурсу ДДС та «Що це означає?». Бо саме 13 грудня о 13-й годині 13 хвилин 13 секунд відбудеться віншування: з надяганням курінних, чи пак лаврових, вінків на світлі голови жартівників. Звичайно, їх чекає не лише слава, а й обіцяна грошова винагорода — 2013 гривень 13 копійок!

А це — переможці конкурсу:

ДДС — С. Заворозко (15 балів).

«Що це означає?» — В. Стручков (12 балів).

Прохання до того, хто не зможе прибути до «Куреня», а заодно й відвідати Євромайдан, терміново надіслати до редакції «Голосу України» свої повну адресу та ідентифікаційний код.

Доки наші дотепники святкують, курінний пропонує останню порцію від дедеесників.

Отже:

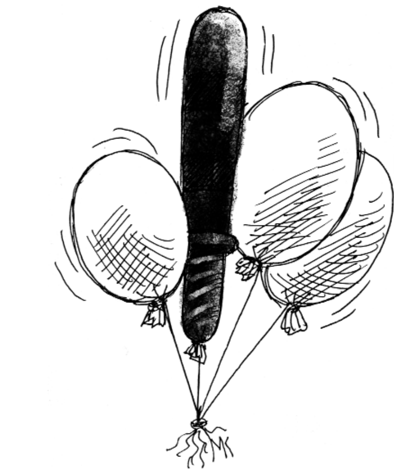

1. Ян Томбінський, глава Представництва Євросоюзу в Україні:

— Зміст асоціації не в тому, щоб «купити» Україну, а в тому...

...щоб не продали «митникам».

(А. Чохленко, Біла Церква).

2. Геннадій Кернес, міський голова Харкова:

— Ми дивимося на двадцять років уперед. Ми хочемо підхопити і використати драйв, емоційний підйом, щоб об'єднати харків'ян довкола амбіційних завдань...

...а більш амбіційного завдання, ніж обрання мене ще на двадцять років мером, для харків'ян не існує.

(В. Пузанов, Токмак).

3. Сергій Лавров, міністр закордонних справ РФ:

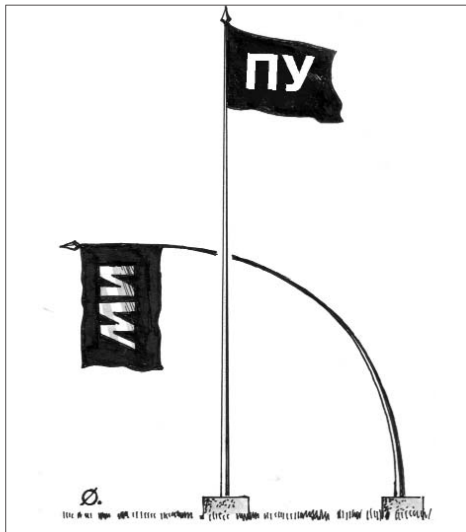
— Якщо ж порівнювати нашу чесність і товариську позицію з тим, що роблять деякі представники Європейського Союзу, то, мабуть, із того боку виявиться якраз достатньо безпардонний тиск на фокусну державу...

...до яких належить і Україна, тому що дивиться у наш фокус-об'єктив і досі вірить: вилетить маленька чарівна пташка, а не двоголовий орел...

(В. Романенко, Очаків).

4. Кетрін Ештон, Верховний представник ЄС з питань закордонних справ

і політики безпеки (йдеться про Україну, Грузію, Молдову):

— Вільнюс має стати місцем, в якому може відбутися «свято» трьох країн...

...Росії, Білорусі та Казахстану.

(Ю. Большак, Київ).

5. Юрій Луценко, політик, ініціатор «Третьої Української республіки» (про Євромайдан 24 листопада в Києві біля пам'ятника Т.Г. Шевченку):

— Чую багато скептичних слів. Політиків, і мене зокрема, є за що не любити. Але це не підстава, щоб не робити нічого. А можна розізлитися і зробити вчинок...

...прийти на Майдан... «на йолку».

(С. Семено, Полтавська область).

А тепер, за інерцією, позаконкурсна п'ятірка перлів. Повірте, вона варта того, щоб з ними попрацювали дедеесники:

1. Валерій Коряк, начальник управління МВС Києва (про розгін студентського Євромайдану в ніч з 29 на 30 листопада):

— *Кидали з тих діжок, які там стояли, з вогнищ, кидали ось ці палки, кидали баночки із зеленим горошком...*

2. Сергій Донич, перший заступник кримського парламенту:

— *Люди, котрі стоять на Грушевського, на Майдані, — це не всі українці. Це покидьки...*

3. Роман Зарянов, лідер Єнакієвської молодіжної організації:

— *Я був на Майдані. Там немиті сектанти співають молитви...*

4. Юрій Луценко, лідер Євромайдану (звертається до міліції та військових не чинити репресій проти мітингувальників).

— *Полковники, майори, капітани... Я вас ніколи не забуду. У вас є нині простий вибір...*

5. Володимир Путін, Президент РФ (про послуги ЖКГ і не тільки):

— *Та навіть у мене іноді іржава вода з труб тече...*

Курінний нагадує: свої варіанти надсилайте на електронну адресу sud@golos.com.ua або поштою: на конверті з адресою «Голосу України» пишіть «Курінь»-ДДС.

Мал. Миколи КАПУСТИ, Вадима СИМИНОГИ, Василя ФЛЬОРКА та Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

Над номером працювали: Віталий ЖЕЖЕРА, Сергій ВОЛОТКОВСЬКИЙ, Олена СКРИПКА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплатна ціна на 2013 рік

Для фізичних осіб:

40224 — 10 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);

08775 — 8 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:

60955 — 30 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 32948

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

